

แนวทางการดำเนินกิจกรรม
ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยมีผู้นำชุมชน อาสาสมัคร กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และประชารัฐ เป็นกลไกการพัฒนาในการบริหารจัดการชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565”

การจัดทำงบประมาณประจำปี 2563 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของรัฐบาล คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ คือ ชุมชน/หมู่บ้านมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงานสร้างรายได้ และแก้ไขปัญหาได้ตรงความต้องการของชุมชน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ฉบับนี้ จะเป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ทั้งนี้ สามารถปรับแนวทางการดำเนินกิจกรรมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้คงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เดิม เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานกับทุกท่าน โดยสามารถค้นหาแนวทางการดำเนินกิจกรรม ผ่านการสแกน QR CODE ได้อีกด้วย

กรมการพัฒนาชุมชน

พฤศจิกายน 2562

สารบัญ

หน้า

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- **แผนงานยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง**
 ๑. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๑
 ๒. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ๑๓
- **แผนงานยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน**

แผนงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

 ๑. โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบน ด้วยกลไกประชารัฐ ๓๑
 ๒. โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายอาหารปลอดภัยภาคเหนือตอนล่าง ด้วยกลไกประชารัฐ ๓๕
 ๓. โครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ๓๙
 ๔. โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าไทยสู่สากล (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ๕๐
 ๕. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (ภาคใต้) ๕๖
- **แผนงานยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม**

แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

 ๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน ๖๑
 ๒. โครงการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge - Based OTOP) ๖๙
 ๓. โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ๗๒
 ๔. โครงการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน ๘๘
 ๕. โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ๙๐
 ๖. โครงการส่งเสริมการพัฒนากลไกและโครงสร้างอุตสาหกรรมและกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น ๙๓

โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ❖ แนวคิด “ชาวบ้านสอนชาวบ้าน” สอนในสิ่ง (อาชีพ) ที่เขาอยากทำ ประกอบกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทาง
- ❖ กรอบแนวทาง วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงาน

❖ ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ภาระงานที่ ๑ เตรียมความพร้อมการสร้างความสัมมาชีพชุมชน

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการ

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับหมู่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ (ประกอบด้วย ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) หรืออาสาพัฒนาชุมชน (อช.) คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) คณะกรรมการเครือข่าย OTOP คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการเครือข่ายโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) หรืออื่น ๆ ตามศักยภาพของผู้นำ กลุ่ม องค์กร เครือข่ายการพัฒนาชุมชน ที่อยู่ใกล้เคียงกันกับหมู่บ้านเป้าหมายสัมมาชีพชุมชน)

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

๑. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ผู้นำชุมชนในหมู่บ้านเป้าหมาย และร่วมกันวางแผนจัดเวทีประชาคมเพื่อสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

๒. จัดเวทีประชาคม ในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๒.๑ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสัมมาชีพชุมชนให้กับสมาชิกในชุมชน

๒.๒ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

- **ค้นหาปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ** หมู่บ้านละ ๕ คน โดยพิจารณาจากผู้ประกอบสัมมาชีพจนมีความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพ หรือมีความเชี่ยวชาญในอาชีพนั้น ๆ ที่ประสบความสำเร็จและมีความมั่นคงในอาชีพ เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน และมีจิตอาสาที่จะถ่ายทอดและขยายผลไปยังบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน

- **คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย** ที่มีความต้องการฝึกอบรมอาชีพ หมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือน เพื่อร่วมกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากครัวเรือนที่มีรายได้น้อย (ตามข้อมูล จปฐ.) ที่สามารถพัฒนาได้ และสมัครใจเข้าร่วมการฝึกอบรมอาชีพ เป็นลำดับแรก

๒.๓ สสำรวจอาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมาย ตามข้อ ๒.๒ ต้องการฝึกอบรม

๒.๔ วิเคราะห์อาชีพที่ครัวเรือนฯ ต้องการฝึกอบรม โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ปราชญ์ชุมชน และครัวเรือนเป้าหมายร่วมกันพิจารณาถึงปัจจัยความสำเร็จของการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ ปราชญ์ชุมชนและครัวเรือนเป้าหมาย ร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการฝึกอบรมอาชีพ ในกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

๓. คัดเลือกทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน หมู่บ้านละ ๒ คน เพื่อร่วมทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้แก่ครัวเรือนที่ต้องการฝึกอาชีพ ในฐานะทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน โดย ๑) คัดเลือก “วิทยากรสัมมาชีพชุมชน” จากหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ๒) ให้พิจารณาผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” หรือ “ปราชญ์หลัก” เป็นอันดับแรก ๓) มีองค์ความรู้ในอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการฝึกอบรมของครัวเรือน ๔) มีที่พักอาศัยอยู่ในตำบลหรืออำเภอเดียวกันกับหมู่บ้านเป้าหมาย และ ๕) สามารถร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

➤ กระบวนการที่ ๒ สร้างเครือข่ายทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บทบาทภารกิจและสามารถขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อให้ปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ ได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านอาชีพและร่วมกันดำเนินการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับอำเภอ

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนชุมชนด้านอาชีพ หมู่บ้านละ ๕ คน
 ๒. ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน หมู่บ้าน ๒ คน (ดำเนินการคัดเลือกไว้แล้ว ตามกระบวนการงานที่ ๑ เตรียมการสร้างสัมมาชีพชุมชน ข้อ ๓
 ๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาคีพัฒนาในพื้นที่ เช่น สำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นต้น อำเภอละ ๓ คน
- หมายเหตุ ให้พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาคีการพัฒนาในพื้นที่ร่วมเป็นกลุ่มเป้าหมาย ในกรณีที่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนไม่เพียงพอตามจำนวนที่กำหนด และมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน
๔. เจ้าหน้าที่โครงการ อำเภอละ ๑ คน

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินกิจกรรมสร้างเครือข่ายวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ในรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา ๑ วัน โดยมีสาระสำคัญการเรียนรู้ ดังนี้
 - ๑) สร้างความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการน้อมนำสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ใน ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยการปลูกผัก พืชสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ที่เป็นอาหารของครัวเรือน และแปรรูปผลผลิตในบ้านเพื่อถนอมอาหาร (๒) การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยการบริหารจัดการขยะ จัดสุขลักษณะในบ้าน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ (๓) การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยการปฏิบัติตามศาสนกิจตามพิธีกรรมความเชื่อเป็นประจำ การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สาธารณะด้วยจิตอาสา และออกกำลังกายเสริมสุขภาพ (ศึกษารายละเอียดจากแนวทางการขับเคลื่อน “การพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”)
 - ๒) สร้างความรู้ ความเข้าใจ การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๓) สร้างความรู้ ความเข้าใจ บทบาทและภารกิจของวิทยากรสัมมาชีพชุมชน
 - ๔) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านอาชีพของประชาชนชุมชนฯ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (การจัดการความรู้) โดยถอดองค์ความรู้ของประชาชนชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญในอาชีพเดียวกัน ผ่านการบอกเล่า เรื่องราวการประกอบอาชีพ แลกเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการที่ทำให้การประกอบอาชีพดังกล่าวได้ผลประกอบการ คุ้มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ รวมถึงข้อพึงระวังและปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพนั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางการถ่ายทอดอาชีพของประชาชนหรือวิทยากรสัมมาชีพชุมชน และเป็นชุดความรู้เพื่อเป็นคู่มือประกอบอาชีพ (เมนูอาชีพ) แก่ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพดังกล่าว
 - ๕) จัดทำเมนูอาชีพ เพื่อนำไปใช้เป็นคู่มือประกอบอาชีพในกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชน ในระดับหมู่บ้าน และเผยแพร่แก่ผู้สนใจประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้เสริมต่อไป โดยการนำองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพที่ได้จากการแลกเปลี่ยนของประชาชนชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญในอาชีพเดียวกัน ตามข้อ ๔) มาจัดลำดับถ่ายทอดความรู้ในการประกอบอาชีพนั้นอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เข้าใจง่าย และผู้สนใจสามารถปฏิบัติตามได้จริง โดยให้มีองค์ประกอบของเมนูอาชีพ ดังนี้
 ๑. ชื่อเมนู เช่น ปลุกอ้อยข้ามแล้ง น้ำหมักจุลินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี เลี้ยงกบ ปลาแดดเดียว มะม่วงดองแช่อิ่ม ผักกาดดองเค็ม กลัวย่น้ำว่าฉาบเค็ม ขนมบัวลอยไข่หวาน ลูกประคบสมุนไพร เป็นต้น

๒. ส่วนประกอบ/ส่วนผสม หมายถึง การอธิบายรายละเอียดของวัตถุดิบที่เป็นส่วนผสมต่าง ๆ พร้อมแสดงปริมาณ สัดส่วน ชัดเจน

๓. วัสดุ/อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ ในการประกอบอาชีพหรือการผลิตผลิตภัณฑ์

๔. วิธีการทำ หมายถึง การอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนในการประกอบอาชีพหรือการผลิตผลิตภัณฑ์ ควรต้องอธิบายให้ชัดเจน ครบถ้วน อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย สามารถปฏิบัติตามและเกิดผลสำเร็จได้จริง

๕. เทคนิค/ข้อพึงระวัง (ถ้ามี) หมายถึง เคล็ดลับต่าง ๆ หรือเทคนิคพิเศษที่สร้างความโดดเด่นให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการประกอบอาชีพ

๖. ประโยชน์/สรรพคุณ/การนำไปใช้ (ถ้ามี) ในบางผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลผลิตจากการประกอบอาชีพอาจจะต้องมีคำแนะนำที่เป็นลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์

๗. การติดต่อ หมายถึง การให้ข้อมูลของเจ้าของเมนูอาชีพ (หลัก) หรือผู้ที่มียุทธศาสตร์ความรู้ในการประกอบอาชีพดังกล่าวข้างต้น ซึ่งประกอบด้วย ชื่อ - สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ เพื่อประโยชน์ในการขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือสอบถามขอคำแนะนำจากผู้สนใจ

ทั้งนี้ รูปแบบการจัดทำเมนูอาชีพอาจแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะอาชีพนั้น ๆ

๒. คัดเลือกอาชีพที่น่าสนใจ ประเภทอาชีพละ ๑ เมนู หรือเท่าที่มีอยู่จริง (ประเภทอาชีพ ได้แก่ เกษตรแปรรูป ท่องเที่ยวโดยชุมชน และบริการ) จัดส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการ ดังนี้ ๑) รวบรวมและเผยแพร่เพื่อสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชนภายในจังหวัด และ ๒) คัดเลือกส่งให้กรมการพัฒนาชุมชนอำเภอละ ๑ เมนู โดยไม่ซ้ำอาชีพและควรหลากหลายประเภทอาชีพ

๓. จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายที่มหาวิทยาลัยชุมชน โดยบันทึกข้อมูลวิทยากรสัมมาชีพชุมชน (ปราชญ์ชุมชน หมู่บ้านละ ๕ คน) และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน (วิทยากรสัมมาชีพชุมชน หมู่บ้านละ ๒ คน) ในระบบรายงานฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์)

๔. บันทึกผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management: BPM)

๕. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานส่งจังหวัด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ติดตาม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมสร้างเครือข่าย ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน และตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ของการบันทึกข้อมูลเครือข่าย ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ในระบบรายงานฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) ตามข้อ ๓

➤ กระบวนการที่ ๓ สร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับหมู่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนชุมชนด้านอาชีพ หมู่บ้านละ ๕ คน
๒. คริวเรือนเป้าหมาย หมู่บ้านละ ๒๐ คริวเรือน (ผู้แทนคริวเรือนละ ๑ คน)

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินกิจกรรม**สร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน** ในรูปแบบการฝึกอบรมระยะเวลา ๒ วัน โดยให้สนับสนุนให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน จำนวน ๕ คน ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีเครือข่ายวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน (ท้องที่/ท้องถิ่น) และหน่วยงานภาคีพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียด ดังนี้

วันที่หนึ่ง ภาควิชาการ : เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ชี้แจงและทำความเข้าใจ วัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๒. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการน้อมนำสู่การปฏิบัติ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ เช่น โคนง นา โมเดล โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

๓. ส่งเสริมให้เกิดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต อย่างเป็นรูปธรรม ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยการปลูกผัก พืชสวนครัว เลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารของคริวเรือน และแปรรูปผลผลิตในบ้านเพื่อถนอมอาหาร ๒) การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยการบริหารจัดการขยะ จัดสุขลักษณะในบ้าน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ ๓) การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยการปฏิบัติตามศาสนกิจตามพิธีตามความเชื่อเป็นประจำ การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สาธารณะด้วยจิตอาสา และออกกำลังกายเสริมสุขภาพ โดยมอบหมายให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ๕ คน ปฏิบัติตนเป็นแกนหลักในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต และทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ติดตาม สนับสนุนให้คริวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๒๐ คริวเรือน ปฏิบัติตามอย่างเป็นรูปธรรม (วิทยากรสัมมาชีพชุมชน ๑ คน ต่อ ๔ คริวเรือนสัมมาชีพชุมชน) โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๔. วิเคราะห์อาชีพที่คริวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม (ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด การต่อยอดขยายผล หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง) เพื่อให้คริวเรือนเป้าหมายเข้าใจ แนวโน้มความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด และการพัฒนาต่อยอด เพื่อให้การประกอบอาชีพดังกล่าวประสบความสำเร็จ เกิดรายได้และยั่งยืน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

วันที่สอง ภาคปฏิบัติ : ดำเนินการฝึกอบรมอาชีพให้คริวเรือนเป้าหมาย ดังนี้

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่ คริวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม (๑. ความสำคัญ/ความจำเป็น/ความเป็นมา ๒. วิธีการ/ขั้นตอน/กระบวนการในการประกอบอาชีพ ๓. คุณภาพมาตรฐาน ๔. ตลาด/ช่องทางการตลาด ๕. การพัฒนาต่อยอดขยายผล และอื่น ๆ ที่จำเป็น) โดยอาจสาธิตวิธีการประกอบอาชีพให้ดูเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการสาธิตดังกล่าว โดยดำเนินการ ณ บ้านวิทยากรสัมมาชีพชุมชนหรือประชาชนชุมชนด้านอาชีพ ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้ด้านอาชีพ หรือสถานที่ที่เหมาะสมที่อยู่ในชุมชนหรือใกล้เคียง โดยทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

๒. ฝึกปฏิบัติอาชีพให้ครัวเรือนเป้าหมาย ณ สถานที่ที่ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ จัดเตรียมไว้ โดยที่มหาวิทยาลัยพหุชาตุมชน และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ติดตาม เป็นพี่เลี้ยงในการฝึกปฏิบัติ

๒. กำกับ ติดตามให้ที่มหาวิทยาลัยพหุชาตุมชน และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ ติดตาม สนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการอบรมอาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบ อาชีพที่ฝึกอบรมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. สนับสนุนให้สถาบันการเงินชุมชนหรือกองทุนชุมชน จัดระบบบริหารจัดการจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการประกอบอาชีพและช่องทางการตลาด แก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนหรือกลุ่มสัมมาชีพ ชุมชนเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ ได้อย่างต่อเนื่อง

๔. สนับสนุน ส่งเสริม ให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภท เดียวกัน และประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่องได้มีการรวมกลุ่ม และสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพ ตามหลัก ๕ ก

๕. เตรียมผู้แทนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๑ คน/ครัวเรือน สมัครเข้าร่วมเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล : การออกแบบ Landscape ที่เหมาะสมกับภูมิสังคม” โดยพิจารณาครัวเรือนที่มีคุณลักษณะ ดังนี้ ๑) มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง ๒) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ใน ๓ ด้าน และ ๓) ประกอบอาชีพสัมมาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่ม

๖. จัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน โดยบันทึกข้อมูลครัวเรือนเป้าหมายในระบบรายงาน ฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์)

๗. บันทึกผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหาร กิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management: BPM)

๘. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานส่งจังหวัด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ติดตาม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชน ในระดับหมู่บ้าน และตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ของการบันทึกข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ในระบบรายงานฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) ตามข้อ ๖

เงื่อนไข

๑. ดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน หลังจากสร้างเครือข่ายที่มหาวิทยาลัย สัมมาชีพชุมชนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๒. การสนับสนุนวัสดุฝึกปฏิบัติอาชีพต้องไม่เป็นลักษณะของการซื้อแจก และจัดทำทะเบียนการรับ วัสดุฝึกปฏิบัติอาชีพไว้เป็นหลักฐาน

➤ กระบวนการที่ ๔ จัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่ผ่านการพัฒนาได้มีการรวมกลุ่ม และสนับสนุน การจัดตั้งและพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ให้กับชุมชน

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับหมู่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านเป้าหมายที่ครัวเรือนสมาชิกชุมชนประกอบอาชีพที่ฝึกรวมอย่างต่อเนื่อง มีอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน และรวมกันเป็นกลุ่ม ร้อยละ ๑๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

๑. คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายที่ครัวเรือนสมาชิกชุมชนประกอบอาชีพที่ฝึกรวมอย่างต่อเนื่อง เป็นอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน และมีความสนใจต้องการรวมเป็นกลุ่มอาชีพ

๒. ดำเนินกิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ ในรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา ๑ วัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

๒) ปฏิบัติการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ตามแนวทางการบริหารกลุ่มอาชีพ ๕ ก (ก ๑ คือ กลุ่ม/ สมาชิก ก ๒ คือ กรรมการ ก ๓ คือ กฎ กติกา ระเบียบข้อบังคับ ก ๔ คือ กองทุน และ ก ๕ คือ กิจกรรม โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๓) จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๓. สนับสนุนให้กลุ่มที่จัดตั้ง ตามข้อ ๒. จัดทะเบียนเป็นกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มอาชีพที่มีผลประกอบการต่อเนื่องได้รับการพัฒนาระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE) ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด โดยพิจารณาดำเนินการตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละกลุ่ม

๕. สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ร่วมสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบกิจการของกลุ่มอาชีพที่มีผลประกอบการต่อเนื่องให้ได้รับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ใน ๕ ด้าน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็น การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อความยั่งยืน และการบริหารจัดการ

๖. จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ โดยบันทึกข้อมูลกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งในระบบรายงานฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์)

๗. บันทึกผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management: BPM)

๘. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานส่งจังหวัด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ติดตาม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ และตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ของการบันทึกข้อมูลกลุ่มอาชีพในระบบรายงานฐานข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) ตามข้อ ๖

➤ ภาระงานที่ ๕ ต่อยอดและขยายผล

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชนให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชนให้มีคุณภาพ และมูลค่าเพิ่มที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๓. เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสมาชิกชุมชนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาคีพัฒนา ภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา

๔. เพื่อให้ประชาชนทุกครัวเรือนเข้าใจและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/จังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการระดับหมู่บ้าน/อำเภอ/จังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ครัวเรือนสมาชิกชุมชน
๒. กลุ่มอาชีพ ตามแนวทางการสร้างสมาชิกชุมชน
๓. ประชาชนทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

๑. ต่อยอดการสร้างสมาชิกชุมชน

๑.๑ ประสานหน่วยงาน องค์กร เครือข่าย ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาธุรกิจ เช่น บริษัท ประชาธิปไตยภาคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือเครือข่ายองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือร่วมเป็นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาของกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชน ทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ

๑.๒ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชน โดยดำเนินการดังนี้

๑.๒.๑ จัดเวทีค้นหาปัญหาและความต้องการ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการ และพัฒนาสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพให้มีคุณภาพและมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค ทั้งในมิติด้านการบริหารจัดการและด้านการผลิต โดยวิเคราะห์ปัจจัย ๕ ด้าน ประกอบด้วย (๑) การเข้าถึงปัจจัยการผลิต (๒) การสร้างองค์ความรู้ใหม่ (๓) การตลาด (๔) การสื่อสารสร้างการรับรู้ และ (๕) การบริหารจัดการ โดยดำเนินการร่วมกับที่ปรึกษาหรือที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาของกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชนในพื้นที่

๑.๒.๒ วางแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพตามความต้องการ โดยวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา ตั้งแต่กระบวนการผลิต เน้นการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ และการส่งเสริมการตลาดที่เชื่อมโยงสินค้าชุมชนสู่ภาคธุรกิจ ผ่าน “กระดานสินค้าชุมชน” และตลาดท้องถิ่น เช่น ศูนย์สาธิตการตลาด ร้านค้าประชารัฐสุขใจ shop ตลาดนัดชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน และโรงแรม

๑.๒.๓ ดำเนินการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มที่กำหนดในข้อ ๑.๒.๒ โดยดำเนินการร่วมกับที่ปรึกษาหรือที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาของกลุ่มอาชีพสมาชิกชุมชนในพื้นที่

๑.๓ พัฒนาระดับกลุ่มอาชีพสัมมาชีพชุมชนสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE) หรือผู้ประกอบการ OTOP ตามแนวทางกรมการพัฒนาชุมชน

๑.๔ ประสานแหล่งทุนต่าง ๆ ในการสนับสนุนการดำเนินกิจการของกลุ่มอาชีพ เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนชุมชนต่าง ๆ หรือสถาบันการเงินในพื้นที่

๑.๕ เชื่อมสินค้าชุมชนสู่ภาคธุรกิจ ผ่าน “กระดานสินค้าชุมชน” และตลาดท้องถิ่น เช่น ศูนย์สาธิตการตลาด ร้านค้าประชารัฐสุขใจ shop ตลาดนัดชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน และโรงแรม เป็นต้น

๒. ขยายผลการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้ที่มิวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ปฏิบัติตนเป็นแกนหลักในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

๒.๒ สนับสนุนให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๒๐ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนตัวอย่างในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยการปลูกผัก พืชสวนครัว เลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารของครัวเรือน และแปรรูปผลผลิตในบ้าน เพื่อถนอมอาหาร ๒) การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยการบริหารจัดการขยะ จัดสุขลักษณะในบ้าน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ ๓) การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยการปฏิบัติตามศาสนกิจตามพิธีตามความเชื่อเป็นประจำ การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะด้วยจิตอาสา และออกกำลังกายเสริมสุขภาพ และขยายผลสู่ครัวเรือนอื่นในชุมชนให้ครอบคลุมทั้งหมดบ้านชุมชน

๒.๓ มอบรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครัวเรือนที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๔ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานหมู่บ้าน/ชุมชนที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม

เชื่อมโยงองค์กรสตรีในการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชน

❖ ๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ในการสนับสนุนงานสัมมาชีพชุมชน วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถส่งเสริมองค์กรสตรีในการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาสตรีและครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ๔ ภาค ๆ ละ ๕๐ คน รวม ๒๐๐ คน

วิธีการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสตรีของจังหวัดในภาค โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค มีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถส่งเสริมองค์กรสตรีในการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาสตรีและครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน กลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ๔ ภาค ดำเนินการ จำนวน ๒ ครั้ง ในไตรมาส ๑ และ ๓ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒ และ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓)

ครั้งที่ ๑ ไตรมาส ๑ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ระยะเวลาอย่างน้อย ๑ วัน ดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จัดประชุมฯ เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมายสัมมาชีพชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖,๐๐๐ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง กรรมการพัฒนาชุมชน ร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย

๒. วิทยากรกรมฯ บรรยายในประเด็น ดังนี้

(๑) กำหนดบทบาทของคณะกรรมการพัฒนาสตรีทุกระดับในการสนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

(๒) การเชื่อมโยงกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยสนับสนุนให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีสมัครเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสัมมาชีพชุมชน และพัฒนาศักยภาพและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสตรี

(๓) แจกแนวทาง/สร้างความเข้าใจหลักเกณฑ์การคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ตัวอย่างระดับภาค ระดับจังหวัด ในที่ประชุมฯ

๓. คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) จัดทำแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค ประจำปี ๒๕๖๓ ในการสนับสนุนงานสัมมาชีพชุมชน

๔. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) เพื่อ (๑) เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจแนวทาง หลักเกณฑ์การคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (๒) แจกแนวทางดำเนินการภารกิจของ กพสจ. กพสอ. กพสต. กพสม. (๓) จัดทำแผนปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด ในการสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

๕. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด พิจารณาคัดเลือกบุคคลจากหน่วยงาน กลุ่ม/องค์กร เพื่อแต่งตั้งเป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล ดังนี้

(๑) ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนจังหวัด (ศอช.จ) คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) คณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด (ผู้นำ อช.) หัวหน้ากลุ่มงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และนักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสัมมาชีพชุมชน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง

(๒) ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนอำเภอ (ศอช.อ) คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) คณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนระดับอำเภอ (ผู้นำ อช.) พัฒนาการอำเภอ เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และนักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสัมมาชีพชุมชน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง

(๓) ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล (ศอช.ต) คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบตำบล เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง

๖. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมปฏิบัติการขับเคลื่อนกิจกรรมสัมมาชีพชุมชนเป้าหมาย ดังนี้

(๑) จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์หมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสถานการณ์ปัญหา ด้านอาชีพ รายได้

(๒) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

(๓) ค้นหาความต้องการอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ภูมิปัญญา ทักษะความถนัดงานของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ตามบริบทของชุมชน

๗. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ร่วมเวทีประชาคมคัดเลือกเมนูอาชีพ เพื่อให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนนำไปพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ให้ครอบครัว

๘. ทิมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ติดตามและให้คำปรึกษาการปฏิบัติการของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน อย่างใกล้ชิดต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ระยะเวลาอย่างน้อย ๑ วัน ดำเนินการ ดังนี้

๑. ทิมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ พิจารณาการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพตัวอย่างระดับหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด ให้ได้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด ๆ ละ ๑ ครัวเรือน และรายงานผลให้กรมฯ ทราบภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

๒. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ส่งครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด ๆ ละ ๑ ครัวเรือน เข้าร่วมการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค

๓. คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จัดประชุมฯ เพื่อพิจารณาการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพตัวอย่างระดับภาค ให้ได้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ ๓ ครัวเรือน ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเข้ารับการเชิดชูเกียรติในส่วนกลาง

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และรายงานผลพร้อมข้อมูลการจัดการความรู้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ระดับภาค ส่งให้กรมฯ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

❖ ๒. กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีทุกระดับเป็นแกนหลักในการส่งเสริมสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง และคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย

ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง จำนวน ๗๖ ครัวเรือน จาก ๗๖ จังหวัด

วิธีการ

ดำเนินการในไตรมาส ๓ : เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ชี้แจงสร้างความเข้าใจแนวทางกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จัดเวทีวิเคราะห์ ทักษะ ความถนัด ความสามารถด้านอาชีพ และความต้องการอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง เพื่อประเมินความพร้อมในการรับการสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ตัวอย่าง โดยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ตามความประสงค์ของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.)/อำเภอ (กพสอ.)/ ตำบล (กพสต.)/หมู่บ้าน (กพสม.) ติดตามและให้คำปรึกษาการปฏิบัติการของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง อย่างไม่ลืมหูลืมมือ

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จัดเวทีถอดบทเรียน และจัดการความรู้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง จัดทำเป็นรูปเล่ม รายงานให้กรมฯ ทราบ

๖. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จการดำเนินงานครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ผ่านสื่อทุกช่องทาง **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน

โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ปิงปประมาณ ๒๕๖๓

แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ชุมชนพึ่งตนเองมีเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง
มีความสุขตามเกณฑ์

กิจกรรมหลัก พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมย่อยที่ ๑ สร้างและพัฒนากลไกขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ อบรมแกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแกนนำในการส่งเสริม สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน สร้างการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมในระดับครัวเรือน กลุ่มอาชีพ การบริหารชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนจากหมู่บ้านเป้าหมาย หมู่ละ ๒ คน และประธานชมรมสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) อำเภอ ละ ๑ คน จำนวนแต่ละจังหวัด เป็นไปตามจำนวนของหมู่บ้านเป้าหมายในแต่ละจังหวัด

สถานที่ดำเนินการ

การคัดเลือกสถานที่การฝึกอบรมมุ่งเฉพาะให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถพิจารณาเลือกดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นศูนย์เรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ได้ ใช้สถานที่ในจังหวัดและใช้ทีมวิทยากรที่มีศักยภาพในการพัฒนา

ระยะเวลาในการดำเนินการ รุ่นละ ๒ วัน

วิธีปฏิบัติ

๑. การค้นหา สร้างผู้นำการพัฒนา

๑) ผู้นำการพัฒนา คือ ผู้ที่มีบทบาทในการทำงานเพื่อส่วนรวมเป็นที่ยอมรับของชุมชน เช่น กม. อช./ผู้นำอช. กพสม. หรือกรรมการกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ได้แก่ กรรมการ ศอช.ต กรรมการ ศรช. ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้นำอื่น ๆ ฯลฯ

๒) คุณสมบัติของผู้นำ เช่น

- ความเสียสละ มีภาวะผู้นำ มีจิตใจอยากทำ
- เป็นนักประสานงาน เป็นที่ยอมรับของส่วนรวม
- มีใจรักในการทำงานหรือรักการเรียนรู้ตลอดเวลา

- มีประสบการณ์ที่สร้างความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มาแล้ว
- เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตที่สามารถการดำเนินงานได้ทันที
- ที่สำคัญมีความพร้อมและตั้งใจจะทำงานพัฒนาชุมชน สามารถนำความรู้ ความสามารถ ทักษะการจัดกระบวนการพัฒนาหมู่บ้าน การพัฒนาผู้ด้อยโอกาส การพัฒนากลุ่ม/องค์กร นำไปสู่การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในหมู่บ้านได้

๒. วิธีการค้นหา การคัดเลือก สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้ (อย่างใดอย่างหนึ่ง)

๑) การจัดเวทีประชาคม โดยประธานนัดหมายผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อนัดหมายประชาชนในหมู่บ้าน ในการเปิดรับการรับสมัครผู้นำการพัฒนา ตามคุณสมบัติข้อ ๑

การจัดเวทีประชาคม โดยประธานนัดหมายผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อนัดหมายประชาชนในหมู่บ้าน เสนอชื่อผู้นำการพัฒนาที่ผ่านการรับรองของคนในชุมชน โดยสมัครใจเพื่อเป็นตัวแทนเข้ารับการอบรมผู้นำการพัฒนา และให้ที่ประชุมประชาคมพิจารณาให้การเห็นชอบ หรือคัดเลือก เพื่อสร้างการยอมรับ

๒) ใช้คณะกรรมการที่ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) ร่วมกันพิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติและสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน

๓. การพัฒนาศักยภาพ

๓.๑ การดำเนินงานเพื่อจัดฝึกอบรม

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด พิจารณาหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน ระยะเวลา ๒ วัน/รุ่น และสำหรับจังหวัดที่มีปริมาณกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก สามารถบริหารจัดการฝึกอบรมเป็นรุ่น ๆ ละ ๒ วัน โดยจำนวนกลุ่มเป้าหมายต่อรุ่นให้พิจารณาถึงความเหมาะสมต่อการเรียนรู้และการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำหนดเป็นสำคัญ

การคัดเลือกสถานที่การฝึกอบรมบ่มเพาะให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถพิจารณาเลือกดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นศูนย์เรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ได้

กรณีแบ่งฝึกอบรมเป็นรุ่น ๆ และจัดพร้อมกัน ขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประชุมซักซ้อมที่วิทยากรที่ทำหน้าที่ตามกรอบการเรียนรู้ร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน

๓.๒ รูปแบบ วิธีการจัดฝึกอบรมแกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงการกำหนดรูปแบบวิธีการจัดฝึกอบรมแกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้แกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงมีศักยภาพพอจะสามารถ สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน สร้างการเรียนรู้และจัดกิจกรรมในระดับครัวเรือน กลุ่มอาชีพ การบริหารชุมชน โดยให้พิจารณาจากกรอบการเรียนรู้ (สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่) ดังนี้

๓.๒.๑ การสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ (มุ่งเน้นการปรับกรอบความคิด/กระบวนการทางความคิด หรือ Mindset) ซึ่งอาจเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์ร่วมให้ความรู้

๓.๒.๒ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน ซึ่งอาจเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์ร่วมให้ความรู้

๓.๒.๓ เสริมสร้างความเข้าใจการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละขั้นตอนตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด (ขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมที่สำคัญขอให้พิจารณากำหนดรูปแบบ วิธีการถ่ายทอดที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ได้)

๓.๒.๔ กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการชุมชน การจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อการพัฒนาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.๒.๕ วิธีการประเมิน ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด ซึ่งวิธีการนี้เป็นเครื่องมือหรือเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดระดับการพัฒนาของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาให้ตรงตาม ศักยภาพของหมู่บ้าน แยกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับ ๑: “พออยู่ พอกิน” เน้นที่ระดับครัวเรือน มีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนา กิจกรรมการพึ่งตนเอง ทำกิน ทำใช้ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และมีการออม ผ่านเกณฑ์ประเมิน ๑๐ - ๑๖ ตัวชี้วัด

ระดับ ๒: “อยู่ดี กินดี” เน้นที่ระบบการรวมกลุ่ม มีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการพัฒนาในรูปกลุ่ม การพัฒนารายได้ด้วยระบบกลุ่ม เพิ่มรายได้และขยายโอกาสคนในชุมชน ผ่านเกณฑ์ประเมิน ๑๗ - ๒๒ ตัวชี้วัด

ระดับ ๓: “มั่งมี ศรีสุข” เน้นที่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชนและเครือข่าย มีเป้าประสงค์ เพื่อให้เป็นต้นแบบหมู่บ้านการบริหารการพัฒนาด้วยองค์กรเครือข่ายในการยกระดับคุณภาพชีวิตเพิ่มโอกาส การประกอบอาชีพ จัดสวัสดิการชุมชน ผ่านเกณฑ์ประเมิน ๒๓ ตัวชี้วัด

๓.๒.๖ การประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือ ความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) พร้อมทั้งการสาคัดตัวอย่างการประเมินความสุขมวลรวมที่ถูกต้อง ซึ่งการประเมินนี้เป็นเครื่องมือใช้ในการประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนา โดยการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน แลกเปลี่ยนข้อมูลความเป็นจริงในชุมชน แล้วให้ลงคะแนนความเห็นระดับความสุขร่วมกัน โดยให้ดำเนินการ ทั้งหมด ๒ รอบ ดังนี้

๑) รอบที่ ๑ : ประเมินก่อนลงมือพัฒนา เพื่อให้หมู่บ้านได้รับรู้องค์ประกอบ ความสุขใดบ้างที่ต้องทำกิจกรรมหรือวางแผนในการพัฒนา

๒) รอบที่ ๒ : ประเมินเมื่อผ่านการพัฒนาในรอบ ๑ ปี (ไตรมาส ๔) เพื่อนำ ผลรอบที่ ๒ ไปเปรียบเทียบกับ ผลรอบที่ ๑ ซึ่งจะทำให้เห็นถึงผลความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) หลังจากการดำเนินการตามกิจกรรมหรือแผนที่วางไว้

๓.๓ จัดฝึกอบรมแกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ตามรูปแบบ และวิธีการที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการปรับกรอบความคิด/กระบวนทางความคิด (Mindset) ให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึง ความสำคัญของการทำหน้าที่เป็นแกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๔ มอบหมายภารกิจให้แกนนำพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ไปขับเคลื่อนการพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในระดับครัวเรือน โดยวิธีการขับเคลื่อนการพัฒนาคครัวเรือน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๓.๔.๑ เข้าใจ ทีมงานวางแผนการปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายผู้รอบรู้ มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญ กำหนดแนวทางการสร้างความรู้ วิธีเปลี่ยนลักษณะนิสัยการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกครัวเรือน ศึกษา วิเคราะห์สภาพพื้นที่ สภาพของชุมชนท้องถิ่น ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ว่ามีสถานการณ์เป็นอย่างไร มีเหตุการณ์ใดบ้าง ที่มีแนวโน้มว่าจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างไร เพื่อเตรียมสร้าง กิจกรรมรณรงค์สร้างการรับรู้ และความตระหนักในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของครัวเรือน

๓.๔.๒ เข้าถึง สร้างความตระหนักในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ นำเสนอแนวความคิด การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาชีวิตด้วยศาสตร์พระราช าผ่านสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การสร้างความรู้ในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น แนะนำรายบุคคล ครัวเรือน การประชุม การอบรม กระบวนการกลุ่ม การสาธิต การเรียนรู้ผ่านการทำจริง และวางแผนการพัฒนาคครัวเรือน ตัวเองต่อไป

๓.๔.๓ พัฒนา สนับสนุนการดำเนินงานในแต่ละครัวเรือน ในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพึ่งตนเอง โดยต้องการ ยอมรับ น้อมนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง มีเป้าหมายชัดเจน มั่นใจในวิธีการปฏิบัติ ทบทวนการปฏิบัติ พร้อมปรับปรุงยกระดับให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๓.๔.๔ เสริมแรง สร้างกิจกรรมเชิงรุกให้ผู้ประสบความสำเร็จ ตามระดับความต้องการ เช่น การให้รางวัล การสร้างความยอมรับ การประกาศเป็นต้นแบบเป็นครู เป็นจุดเรียนรู้เพื่อขยายผลต่อเนื่อง

๓.๔.๕ การตรวจติดตาม เพื่อการกำกับ ให้การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาครัวเรือนเป็นไปตามแนวทางและเวลาที่กำหนด ปรับปรุงวิธีการและสนับสนุนครัวเรือนเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

๓.๓ การประเมินผล ติดตามการปฏิบัติงาน

๓.๓.๑ จัดให้มีการประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมการอบรมพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ตามกรอบหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งต้องดำเนินการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรมเพื่อเป็นการวัดประสิทธิผลของการฝึกอบรม ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบหลักสูตรการฝึกอบรม

๓.๓.๒ ประสานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของแกนนำที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๓ ติดตามการปฏิบัติงาน พัฒนาการประจำตำบลจัดทำแผนการติดตามการดำเนินงานของผู้นำชุมชนที่ผ่านการฝึกอบรมโดยกำหนดความถี่ของแผนตามความเหมาะสมของพื้นที่

๓.๓.๔ สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน ๗ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

กิจกรรมย่อยที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชน

กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ สัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต และการพัฒนาหมู่บ้านที่สมดุล สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทนครอบครัวพัฒนาอย่างน้อย ๓๐ ครัวเรือน

วิธีคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย

๑. โดยคัดเลือกจากครอบครัวที่สมาชิก ในครอบครัวที่มีคุณสมบัติ มีความตั้งใจจะเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีพื้นที่ในการดำเนินการหากต้องการทำการเกษตรหรือพื้นที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ปฏิบัติตัวสมควรเป็นแบบอย่าง

๒. สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และพร้อมที่จะใช้สามารถขยายผลสู่ครอบครัวอื่น ๆ ได้ ด้วยการเป็นจุดเรียนรู้ของชุมชนได้ต่อไป

วิธีการปฏิบัติ

๑. ประชุมวางแผนเตรียมการดำเนินงาน

๒. แต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรในการจัดสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยในหลักสูตรต้องประกอบไปด้วยกรอบการเรียนรู้อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๒.๑ การสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

๒.๒ วิธีการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละชั้นตอนที่กำหนด

๒.๓ แนวทางการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน อาทิเช่น การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวพัฒนา การบริหารจัดการชุมชน และการจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อการพัฒนาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๔ เป้าหมายการพัฒนาตามแนวทาง ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด และการประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือ ความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) มุ่งเน้นการอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญที่ต้องประเมินผล วิธีการประเมิน และกำหนดวันประเมินร่วมกัน

๓. จัดสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง อย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑ วัน ตามรูปแบบ และวิธีการที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการปรับกรอบความคิด/กระบวนกรทางความคิด (Mindset) ให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในระดับครัวเรือน

กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ การจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาระดับครัวเรือนและหมู่บ้าน ให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้ เกิดการมีส่วนร่วมในหมู่บ้าน นำไปสู่ความสามัคคี ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

วิธีปฏิบัติ

๑. ก่อนจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือน แผนพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑ พัฒนาการ

- รวบรวมข้อมูล จปฐ. / กชช. ๒๓ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ประสานข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลด้านสาธารณสุข เกษตร ปศุสัตว์ ที่ดิน เป็นต้น

เป็นต้น

- ประสานผู้นำและกำหนดวันจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือนและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งประสานหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนดังกล่าว

๑.๒ แกนนำการพัฒนาและครัวเรือนเป้าหมาย รวบรวมข้อมูลของครัวเรือนและหมู่บ้าน (ทั้งข้อดีหรือจุดเด่น/ข้อด้อยหรืออุปสรรคของหมู่บ้านหรือปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้าน)

๑.๓ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลเชิงลึกของหมู่บ้านและครัวเรือนเป้าหมาย

๑.๔ พัฒนาการร่วมกับแกนนำการพัฒนาและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ในประเด็นข้อเท็จจริงในการจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือนและพัฒนาหมู่บ้าน กำหนดทิศทางในการพัฒนาเบื้องต้น จากข้อมูลข้อเท็จจริง และโอกาสความเป็นไปได้ในการพัฒนา

๒. ระหว่างการจัดทำแผนการพัฒนา

๒.๑ ผู้นำการพัฒนาร่วมกับ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ครัวเรือนเป้าหมาย พัฒนาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ร่วมเวทีจัดทำแผน โดยดำเนินการ ดังนี้

๒.๒ นำเสนอข้อมูลข้อดี ข้อด้อย ปัญหา อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนาของครัวเรือนและหมู่บ้าน

๒.๓ ประเมินสถานการณ์ของชุมชน ด้วยกระบวนการประเมินความอยู่เย็น เป็นสุข หรือ ความสุขมวลรวมของชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) อาศัยตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการสร้างความสุข ประชาชนในที่ประชุมกำหนดเกณฑ์ชี้วัด และให้คะแนนการประเมิน สรุปผลเพื่อพิจารณาถึงจุดด้อย และจุดแข็ง ที่ทำให้ชุมชนยังต้องจัดกิจกรรม หรือโครงการเพื่อยกระดับ เพิ่มความสามารถ อนุรักษ์ ป้องกัน และแก้ปัญหา ในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน

๒.๔ นำข้อมูลทั้งหมดใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนา ยกระดับครัวเรือนและหมู่บ้าน ให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้ (เช่น ใช้จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนาหมู่บ้านกำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนา กล่าวคือ หมู่บ้านมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โอกาส คือ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในหมู่บ้านจำนวนมาก ก็กำหนด เป้าหมายในการสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยว ด้วยการส่งเสริมหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว จัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว สนับสนุนกลุ่มอาชีพผลิตสินค้าและบริการ เช่น ของกิน ของฝาก ของที่ระลึก เป็นต้น

๒.๕ กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาหมู่บ้านแล้ว จัดทำแผนงานโครงการที่สามารถสนับสนุน ส่งเสริมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายนั้น เช่น เป้าหมายเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยส่งเสริมให้ชาวบ้านผลิต สินค้าหรือบริการที่มีวัตถุดิบภายในพื้นที่เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของหมู่บ้าน การจัดทำโปรแกรมหรือปฏิทิน ท่องเที่ยวชุมชนในรอบปี เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลต่อเนื่องและยั่งยืน จะต้องมีการจัดตั้งกลุ่มและระเบียบการ บริหารจัดการกลุ่มอาชีพนั้น ๆ ด้วย

๒.๖ จัดทำแผนพัฒนาครัวเรือน ที่สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาหมู่บ้าน แต่ต้องยึดหลักพึ่งพาตนเองได้ในระดับครัวเรือน เช่น ครัวเรือนต้องรู้จักตนเอง ให้ครัวเรือนกำหนดเป้าหมาย พิจารณาถึงทรัพยากรในครัวเรือน ความรู้ ความชำนาญของคนในบ้าน กำหนดแนวทางการใช้ชีวิต เลือกรับ อาชีพและการปฏิบัติตน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวเรือนมีรายจ่ายที่ไม่จำเป็นมาก ก็ต้องแก้ไข ปัญหาในรายจ่ายนั้น (ปลูกพืชผักสวนครัว ลดรายจ่ายรายวัน/ลด ละ เลิกอบายมุข ลดรายจ่ายฟุ่มเฟือย/ ทำผลิตภัณฑ์ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ลดรายจ่ายซึ่งเป็นรายจ่ายประจำ) เมื่อลดรายจ่ายได้ก็จะมี เงินออมนั่นเอง

***ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือน ครัวเรือนต้องมีความพร้อมและสมัครใจในการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างแท้จริง ไม่เช่นนั้นผลที่ได้จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การจัดทำแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับครัวเรือน กลุ่ม ชุมชน ที่สอดคล้องกับอาชีพ สภาพการณ์ และสถานะของชุมชน ดังนี้

๑. ในระดับครัวเรือนต้องครอบคลุมในสามเรื่อง ได้แก่ ๑) อาหารมั่นคง (การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการแปรรูป) ๒) สิ่งแวดล้อมยั่งยืน (การบริหารจัดการขยะ การจัดสุขลักษณะในบ้าน และ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า) ๓) มีภูมิคุ้มกัน (การปฏิบัติศาสนกิจ การบำเพ็ญประโยชน์ และออกกำลังกาย เสริมสุขภาพ)

๒. ระดับกลุ่ม เช่น การรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ สวัสดิการ การตลาด ฯลฯ

๓. ระดับชุมชน เน้นสร้างเครือข่ายการร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เครือข่ายการตลาด ฯลฯ

๒.๗ มอบหมายภารกิจให้ครัวเรือนเป้าหมายดำเนินการตามแผนการพัฒนารับครัวเรือน โดยมี กรอบหรือห้วงระยะเวลาการติดตามการพัฒนารับครัวเรือนว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ (ติดตามโดยผู้นำการพัฒนา และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนเป็นหลัก)

๒.๘ มอบหมายภารกิจผู้นำการพัฒนา ผู้นำชุมชน และครัวเรือนเป้าหมาย ให้ดำเนินการตาม แผนการพัฒนารับครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียง (ติดตามโดยพัฒนากรและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน)

๒.๙ กำหนดวันดำเนินกิจกรรมการพัฒนามตามแผนการพัฒนาม ซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณ ทั้งจากกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานภาคี

๓. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน ๗ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดการพัฒนาสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

วิธีปฏิบัติ

• กิจกรรมที่ไม่ใช้งบประมาณ

๑. แกนนำการพัฒนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน พัฒนาการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความมั่นใจในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๒. แกนนำและผู้นำหมู่บ้าน ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามให้ครัวเรือนดำเนินกิจกรรมพัฒนาตามแผนพัฒนาครัวเรือน กิจกรรมที่ไม่ใช้งบประมาณ หรือกิจกรรมที่ครัวเรือนสามารถดำเนินการเองได้ เช่น การจัดทำบัญชีครัวเรือน การทำความสะอาด การปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านเรือน การคัดแยกขยะ การปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ แปรรูปผลผลิตที่ดำเนินในบ้าน การลด ละ เลิกอบายมุข การร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

๓. ผู้นำการพัฒนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน พัฒนาการ ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาตามแผนพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะ กิจกรรมที่ไม่ใช้งบประมาณ หรือกิจกรรมที่หมู่บ้านสามารถดำเนินการเองได้ เช่น การออกกกำลังกาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ จิตอาสา การร่วมแรงช่วยกันทำงาน การออมเพื่อการสะสมทุนสำหรับการจัดสวัสดิการในอนาคต เป็นต้น

• กิจกรรมที่ใช้งบประมาณกรมการพัฒนาชุมชน

๑. ก่อนดำเนินการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ที่ประชุมมอบหมายภารกิจในการขับเคลื่อนแผนพัฒนา และดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผน ตามลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ

ทีมผู้นำ ผู้ส่งเสริมและผู้ที่ได้รับผิดชอบในการบริหารจัดการโครงการตามแผน เตรียมการ เช่น

- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตามโครงการฯ
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกิจกรรม (รวมทั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน)
- ประสานผู้นำและกำหนดวันดำเนินการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ประสานวิทยากร (ถ้ามี)

*** ทั้งนี้ การคัดเลือกกิจกรรมเพื่อใช้งบประมาณดำเนินการตามแผน ต้องคำนึงถึงโอกาสและความเป็นไปได้ที่สามารถจะตั้งกลุ่ม มีผลิตภัณฑ์หรือมีรายได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ระหว่างการดำเนินการ

๒.๑ ผู้นำการพัฒนาและครัวเรือนเป้าหมายดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ

๒.๒ ผู้นำการพัฒนาพร้อมกับครัวเรือนเป้าหมาย กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ โดยพัฒนากร (หรือวิทยากร) ให้ความรู้ความเข้าใจกระบวนการ จัดตั้งกลุ่มและวิธีการพัฒนา การบริหารจัดการกลุ่ม

๒.๔ ผู้นำการพัฒนาและครัวเรือนเป้าหมายดำเนินการจัดทำข้อมูลคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ระเบียบการบริหารจัดการกลุ่ม สวัสดิการกลุ่ม แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่ม เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรม โครงการสำหรับใช้ขับเคลื่อนกิจกรรมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติของครอบครัวพัฒนาเป้าหมาย และขยายผลไปทุกครัวเรือนเต็มพื้นที่ ให้มีทัศนคติ และสร้างลักษณะนิสัยพึ่งตนเอง ตามบริบทและภูมิสังคมทุกครัวเรือนจะต้องปฏิบัติกิจกรรมในครัวเรือนประกอบด้วย

๑) สร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยการ

- (๑) มีการปลูกผัก พืชสวนครัว เพื่อใช้เป็นประกอบอาหารในชีวิตประจำวัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายประจำวันตามสภาพพื้นที่ของครัวเรือน
- (๒) มีการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารของครัวเรือน เช่น ไก่ เป็ด ปลา กบ หรืออื่น ๆ ตามที่สภาพของพื้นที่แต่ละครัวเรือนจะทำได้
- (๓) มีการแปรรูป ผลผลิตในบ้านเพื่อเป็นการถนอมอาหาร และใช้ประโยชน์ของในครัวเรือนรูปแบบต่าง ๆ

๒) สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยการ

- (๑) มีการบริหารจัดการขยะ ลดการใช้ผลิตภัณฑ์สร้างขยะ คัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ซ้ำ หมักขยะเปียกเพื่อเป็นปุ๋ย หรือถังขยะเปียกลดโลกร้อน
- (๒) มีการจัดสุขลักษณะในบ้าน โดยการจัดบริเวณบ้าน สะอาดเป็นระเบียบไม่เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค และพาหะนำโรค เช่น รั้วกินได้ ไม้ดอกไม้ประดับ สะดวกปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ประกอบอาชีพ
- (๓) มีการใช้ทรัพยากรในบ้านอย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกื้อกูลกัน เช่น น้ำจากการซักผ้านำไปรดต้นไม้ เป็นต้น

๓) สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยการ

- (๑) มีการปฏิบัติศาสนากิจตามพิธีตามความเชื่อเป็นประจำ มีการแบ่งปันเอื้อเฟื้อเจือจานระหว่างกัน
- (๒) มีการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะด้วยจิตอาสาอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะ ของหมู่บ้านการปรับปรุง ถนน คู คลองหรือการร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านอื่น ๆ
- (๓) มีการออกกำลังกายเสริมสุขภาพ เพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ครัวเรือนต้องมีการออกกำลังกายในรูปแบบต่าง ๆ เป็นประจำ

๔) ในระดับกลุ่มและชุมชน ให้พิจารณาดำเนินการ ตามศักยภาพ และความต้องการของ

ครัวเรือน โดยส่งเสริมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิกในชุมชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ หากมีความพร้อมในการดำเนินการ เนื่องจากผลผลิตที่ได้จากครัวเรือนมีมากเพียงพอที่จะยกระดับการพัฒนาเป็นระดับก้าวหน้า คือ การรวมพลังกันในกลุ่ม เพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) การผลิต ประชาชนควรร่วมมือกันในการผลิต โดยมีเป้าหมายร่วมกัน เช่น การแบ่งหน้าที่การผลิต วัตถุดิบสำหรับกลุ่มเพื่อแปรรูป เช่น กลุ่มน้ำพริก ต้องใช้วัตถุดิบหลายชนิด ซึ่งชุมชนปลูกได้เอง ให้สมาชิกปลูกเอง ในคุณภาพและปริมาณที่ควบคุมได้ กลุ่มผักปลอดสาร ทุกครัวเรือนปลูกผักต่าง ๆ กัน มีระบบตรวจสอบแปลงปลูก ทำการตลาดด้วยการต้อนรับพ่อค้าเข้ามาสั่งซื้อในหมู่บ้าน โดยเฉพาะพ่อค้ารายย่อยที่ซื้อไม่มากแต่กลุ่มมี ชนิดของผักหลากหลาย สามารถนำไปขายปลีกได้ ในทันที กลุ่มจัดเตรียมบรรจุถุงเตรียมไว้
- (๒) การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการต่าง ๆ เพื่อการขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น ส่งเสริมการจัดการตลาดเพื่อสังคม (Green Marketing) สนับสนุนการผลิต จำหน่ายอาหารปลอดภัย ส่งเสริมการตลาด เช่น OTOP Trader, OUTLEL ชุมชน E-commerce, Online ฯลฯ

หรือร่วมมือจัดซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรและมาสีเอง หรือร่วมมือกับบริษัทเอกชน จัดกิจกรรมส่งเสริม สังคม (CSR) สามารถซื้อผลผลิต หรือผลิตภัณฑ์จากชุมชน ไปใช้ในโครงการของบริษัท หรือจัดทำเป็นร้านสหกรณ์ราคาขายส่ง ประชาชนในชุมชน สามารถซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาต่ำ เพราะรวมกันซื้อเป็นจำนวนมาก

(ก) การเป็นอยู่ ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่มีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร การแบ่งปัน แลกเปลี่ยน สิ่งที่เหลือกิน เหลือใช้ เช่น จัดกิจกรรมในการสร้างสิ่งแวดล้อมของชุมชน (Save the earth) เช่น ธนาคารอาหาร ครัวชุมชน ธนาคารพันธุ์พืช แปลงปลูกกรรม ฯลฯ อาหารการกินต่าง ๆ กะปิ น้ำปลา เสื้อผ้า อื่น ๆ

(ข) สวัสดิการ ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสร้างสวัสดิการของชุมชน จากการสะสม ระดมทุนในทุกรูปแบบ เช่น รายได้จากการบริหารจัดการขยะ การสะสมทุนจากการออม เพื่อใช้สำหรับช่วยเหลือสมาชิก ผู้ด้อยโอกาสและขาดแคลนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการดูแลเด็ก การศึกษา รักษาพยาบาล ดูแลคนป่วย คนชรา เป็นต้น หรือจากการทำธุรกรรมอื่น ๆ เช่น ป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งอาหารและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ การปลูกไม้ในวันปลูกคลดใช้เป็นสวัสดิการสำหรับปลูกบ้านในวันที่ตั้งงาน เป็นต้น

(ค) การศึกษา ชุมชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษา เล่าเรียนให้แก่เยาวชนของชุมชนเอง

(ง) สังคมและศาสนา ชุมชนควรเป็นที่รวมในการพัฒนาสังคมและจิตใจ โดยมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว ส่งเสริมการจัดกิจกรรมฟื้นฟู อนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่ออาศัยเป็นศูนย์รวมสร้างความร่วมมือในการพัฒนา เช่น โครงการงดเหล้าในงานบุญ ลด ละ เลิก อบายมุข การอนุรักษ์ทรัพยากร ซึ่งต่อยอดถึงการจัดกิจกรรมหมู่บ้านท่องเที่ยวในเชิงประเด็นต่าง ๆ

๕. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน ๗ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

กิจกรรมย่อยที่ ๓ ประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ การจัดการความรู้และประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรม ๓.๑.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการพัฒนา สรุปบทเรียนและค้นหาแนวทาง วิถีพัฒนาต่อยอดการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทนครอบครัวพัฒนา แกนนำหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่ม/องค์กร/คุ้มบ้าน ผู้แทนครัวเรือนอื่น ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓๐ คน

วิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

๑.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เตรียมความพร้อมผู้นำการประชุม ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการประชุม เช่น ข้อมูลการดำเนินกิจกรรมในหมู่บ้าน วัสดุอุปกรณ์ ผู้ร่วมกิจกรรม กำหนดเวลาในการดำเนินการ สถานที่ พิจารณากลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ สิ่งทีกลุ่มเป้าหมายต้องนำมาเพื่อเข้าร่วมประชุม เช่น ข้อมูล สถานการณ์ในปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในชุมชน

๑.๒ ประสานงานผู้เกี่ยวข้อง แจ้งกลุ่มเป้าหมายเพื่อทราบ เข้าร่วมการประชุมฯ ตามเวลานัดหมาย ผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น ทำหนังสือจากอำเภอ ส่งถึงมือผู้รับพร้อมอธิบายให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญในการร่วมประชุมฯ ครั้งนี้

๑.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผล การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๔ ประเมินผลการพัฒนา แบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (GVH) เป็นครั้งที่ ๒ โดยใช้ ข้อมูลเกณฑ์การประเมินในครั้งที่ ๑ ที่ได้ ดำเนินการประเมินไว้ก่อนการพัฒนา เปรียบเทียบผลการพัฒนา ว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร (ตามเกณฑ์ของ กพร.

ต้องเพิ่มขึ้น) บรรลุเป้าหมาย หรือไม่ วิธีการดำเนินการเหมาะสม คุ่มค่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมทั้ง อาจประเมินผลระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน ตามเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทย (๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด) โดยระบุ ผลการดำเนินงานแยกรายตัวชี้วัดตามแบบประเมินผลที่กำหนดเพื่อเปรียบเทียบผลกับก่อนการพัฒนา (ครั้งที่ ๑)

ประเมินผลสำเร็จการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงครัวเรือน ในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนครัวเรือนที่ปฏิบัติกิจกรรมในครัวเรือนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ (ระดับดี) ร้อยละ ๘๐ (ระดับดีมาก) ร้อยละ ๙๐ (ระดับดีเด่น) โดยใช้เกณฑ์ความสำเร็จ ดังนี้

แต่ละด้านดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย ๒ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑. สร้างความมั่นคงทางอาหาร ประกอบด้วย

๑) มีการปลูกผัก พืชสวนครัว เพื่อใช้เป็นประกอบอาหารในชีวิตประจำวัน เพื่อลด ค่าใช้จ่ายประจำวันตามสภาพพื้นที่ของครัวเรือน

๒) มีการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารของครัวเรือน เช่น ไก่ เป็ด ปลา กบ หรืออื่น ๆ ตามที่ สภาพของพื้นที่แต่ละครัวเรือนจะทำได้

๓) มีการแปรรูป ผลผลิตผลในบ้านเพื่อเป็นการถนอมอาหาร และใช้ประโยชน์ของใน ครัวเรือนรูปแบบต่าง ๆ

๒. สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ประกอบด้วย

๑) มีการบริหารจัดการขยะ ลดการใช้ผลิตภัณฑ์สร้างขยะ คัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ซ้ำ หมักขยะเปียกเพื่อเป็นปุ๋ย หรือถังขยะเปียกลดโลกร้อน

๒) มีการจัดสุขลักษณะในบ้าน โดยการจัดบริเวณบ้าน สะอาดเป็นระเบียบไม่เป็น แหล่งเพาะเชื้อโรค และพาหะนำโรค เช่น รั้วกินได้ ไม้ดอกไม้ประดับ สะดวกปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ ประกอบอาชีพ

๓) มีการใช้ทรัพยากรในบ้านอย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกื้อกูลกัน เช่น น้ำจากการซักผ้า นำไปรดต้นไม้ เป็นต้น

๓. สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ประกอบด้วย

๑) มีการปฏิบัติศานากิจตามพิธี ตามความเชื่อเป็นประจำ มีการแบ่งปันเอื้อเฟื้อ ระหว่างกัน

๒) มีการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะด้วยจิตอาสาอาสาสมัครเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อสาธารณะของหมู่บ้านการปรับปรุง ถนน คู คลองหรือการร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านอื่น ๆ

๓) มีการออกกำลังกายเสริมสุขภาพ เพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ครัวเรือนต้องมีการออกกำลังกายในรูปแบบต่าง ๆ เป็นประจำ

๑.๕ ผู้นำการประชุม นำพิจารณาผลการประเมินจากคะแนนประเมินแต่ละด้าน ถึงสาเหตุที่ทำให้บรรลุผล ทำอย่างไร ถือเป็นวิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุดหรือไม่ ต้องปรับปรุงสิ่งใดเพื่อหรือไม่ ต้องทำ กิจกรรมหรือวิธีการอย่างไรต่อไป

๑.๖ สรุปบทเรียนและค้นหาแนวทาง วิธีพัฒนาต่อยอดการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมาย จัดทำเอกสารบทเรียน วิธีการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ ไว้เป็นความรู้ แนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านต่อไป และการถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบอย่างแก่หมู่บ้านอื่นเพื่อขยายผลต่อไป พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาหมู่บ้านในภาพรวม จัดทำเป็นเอกสารความรู้ อย่างน้อย ๑ ฉบับ ตามรูปแบบที่กรมฯ กำหนด

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมาย จัดทำป้ายหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแบบที่กรมฯ กำหนด

๔. มอบหมายภารกิจ ผู้แทนหมู่บ้าน ใช้แผนพัฒนา ประสานการบูรณาการเพื่อต่อยอดขยายผล การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

๕. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน ๗ วัน **ตัวชี้วัดกิจกรรม** ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น

กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑.๒ คัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์ เพื่อคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด สำหรับเข้ารับพระราชทานโล่รางวัล เพื่อเชิดชูเกียรติและเพื่อจัดการความรู้ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในกระบวนการบริหารจัดการชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง : รางวัลโล่พระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๗๖ รางวัล
๒. ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) : รางวัล “สิ่งทอง” จำนวน ๑๕๒ รางวัล
๓. องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน : รางวัล “สิ่งทอง” จำนวน ๗๖ รางวัล
๔. ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) : รางวัล “สิ่งทอง” จำนวน ๗๖ รางวัล
๕. คริวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค : รางวัล “สิ่งทอง” จำนวน ๑๒ รางวัล (๔ ภาค ๆ ละ ๓ รางวัล)

วิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
 - ๑.๑ ศึกษารายละเอียดแนวทางการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ทั้ง ๕ ประเภท ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด
 - ๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการ
 - จังหวัดดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประกอบด้วย
 - ส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ/ผู้แทนภาคประชาชน (ผู้นำหมู่บ้าน/กิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นในปีที่ผ่านมา) หรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ เป็นต้น หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณากลับกรองฯ ให้เหลือจำนวนหนึ่งก่อน แล้วเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาตัดสินอีกครั้งหนึ่งตามที่จังหวัดเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ ควรแจ้งให้ทุกอำเภอทราบล่วงหน้าด้วย
 - สำหรับการคัดสรรคริวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ให้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ร่วมเป็นกรรมการพิจารณาคัดเลือกคริวเรือนสัมมาชีพตัวอย่างตามเกณฑ์การประเมิน ที่กำหนด จังหวัดละ ๑ คริวเรือน
 - ๑.๓ ประชุมคณะกรรมการ
 - จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด เพื่อร่วมกันจัดทำแผนดำเนินงาน กำหนดการตรวจเยี่ยม และหลักเกณฑ์ในการคัดสรรฯ ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด โดยแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด ให้พิจารณาคัดเลือกจาก
 ๑.๑) หมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน และจังหวัด
 ได้ประกาศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนเป็นอันดับแรก (ก่อนปี
 ๒๕๖๓) หรือหมู่บ้านที่หน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง
 โดยต้องผ่านการประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกรมการพัฒนาชุมชน

๑.๒) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็น
 รูปธรรม

๑.๓) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนที่เป็นรูปธรรมและสามารถต่อยอดได้
 เช่น การยกระดับรายได้ของครัวเรือนเป้าหมาย มีกลุ่มอาชีพเพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาเป็นกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ
 OTOP หรือสามารถเชื่อมโยงกับบริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคี จำกัด ได้

๑.๔) เป็นหมู่บ้านที่สามารถเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อพึ่งตนเองได้
 โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

๑.๕) หมู่บ้านที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้วให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา ๕ ปี
 จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

๑.๖) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
 โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับแนวทางการคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และพิจารณาให้
 ครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชน ตลอดจน
 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนชุมชนได้อย่างเหมาะสม รวมถึงพิจารณาจากกิจกรรมตามยุทธศาสตร์
 ของกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกิจกรรมตามนโยบายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยจังหวัดสามารถ
 กำหนดองค์ประกอบหรือตัวชี้วัดหลัก-ย่อย เพิ่มเติม หรือปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ค่าคะแนน
 ให้ครอบคลุมทุกมิติ หรือนำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาใช้ในการพิจารณาประกอบการคัดสรรฯ

๒) ประเภทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

๒.๑) ต้องเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่เป็นแกนนำในการพัฒนาหมู่บ้าน
 ตำบล โดยเป็นผู้ริเริ่ม สร้างสรรค์ ประสานงาน และดำเนินการพัฒนาร่วมกับชาวบ้าน และสนับสนุนการ
 ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อให้การพัฒนาหมู่บ้านตำบล บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
 มีการทำงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของสังคม แยกเป็น ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน

๒.๒) มีบทบาทตามภารกิจหลักของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตามแนวทางการ
 ส่งเสริมโดยกรมการพัฒนาชุมชน และต้องหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน ปี ๒๕๔๗ (ข้อ ๑๖)

๒.๓) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะ
 ดีเด่นไว้เป็นเวลา ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

๒.๔) คณะกรรมการฯ สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความ
 เหมาะสม หรือนำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาใช้ในการพิจารณาประกอบการคัดสรรฯ

๓) ประเภทองค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

๓.๑) กลุ่ม/องค์กรที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน
 เช่น คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการโครงการแก้ไข
 ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) กองทุนแม่ของแผ่นดิน ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 กลุ่มอาชีพ เป็นต้น

๓.๒) กิจกรรมพัฒนาชุมชน ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

๓.๓) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม หรือนำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาใช้ในการพิจารณาประกอบการคัดสรรฯ

๔) ประเภทศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

๔.๑) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เข้มแข็ง สามารถประสานบูรณาการแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ให้เป็นที่ประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานได้

๔.๒) ผ่านตัวชี้วัดและเกณฑ์การพิจารณาประกอบการจัดระดับการพัฒนาศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ๕ หมวด ๒๓ ตัวชี้วัด ต้องได้คะแนนรวมอยู่ในระดับ ๓ (เข้มแข็ง)

๔.๓) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

๔.๔) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม หรือนำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาใช้ในการพิจารณาประกอบการคัดสรรฯ

๕) ประเภทครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

๕.๑) จังหวัดพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานคัดเลือกโดยให้คณะกรรมการสตรีมีบทบาทในการคัดเลือก

๕.๒) เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน เป้าหมายสัมมาชีพชุมชนที่ยังไม่เคยได้รับรางวัลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค

๕.๓) จังหวัดประกาศเป็นครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกตามเกณฑ์ประเมินครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ให้เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างของจังหวัด ๆ ละ ๑ ครัวเรือน และส่งรายชื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาคดำเนินการพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ประเมินและประกาศผลการคัดเลือก ครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ ๓ ครัวเรือน รวม ๑๒ ครัวเรือน ส่งรายชื่อให้กรมฯ ทราบเพื่อรับรางวัล

๕.๔) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม หรือนำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาใช้ในการพิจารณาประกอบการคัดสรรฯ

๑.๔) แจ้งแนวทางการคัดสรรฯ และแผนการดำเนินงาน กำหนดการตรวจเยี่ยมให้ระดับอำเภอทราบ

๑.๕) ดำเนินการคัดสรรฯ ตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด และติดตามผลความก้าวหน้าของระดับอำเภอ

๑.๖) ประกาศผลการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ดังนี้

๑) การประกาศรางวัลประเภทที่ ๑ - ๔ ให้จัดทำเป็นประกาศของจังหวัด และจัดทำใบประกาศเกียรติคุณ หรือโล่รางวัลมอบให้หมู่บ้านฯ และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น โดยจัดพิธีมอบรางวัลในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดหรือในกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่จังหวัดเห็นว่าเหมาะสม

๒) การประกาศรางวัลสำหรับประเภทที่ ๕ ให้ส่งข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ และมอบวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

๑.๗ แจ้างอำเภอดำเนินการถอดบทเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด โดยให้จัดทำเฉพาะประเด็นสำคัญ โดดเด่น และมีภาพประกอบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้จังหวัดและจังหวัดจัดส่งให้กรมฯ พร้อมสำเนาประกาศฯ ของจังหวัด และรายงานผลการคัดสรรฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในกิจกรรมทุกประเภท

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

๒.๑ ประชาสัมพันธ์และชี้แจงแนวทางการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น โดยการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้าน หรือเวทีการประชุมส่วนราชการต่าง ๆ

๒.๒ พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ที่มีคุณสมบัติตามแนวทางการคัดสรรฯ ที่จังหวัดแจ้าง จำนวน ๕ ประเภท ๆ ละ ๑ กิจกรรม และแจ้างรายชื่อส่งให้จังหวัดเพื่อกำหนดการตรวจเยี่ยม

๒.๓ อำเภอประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมในการคัดสรรฯ ตามประเภทรางวัล ดังนี้

๒.๔ แจ้างผลการคัดสรรฯ ให้กับผู้นำชุมชนที่ชนะเลิศ และดำเนินการถอดบทเรียนหมู่บ้านและกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด

๒.๕ ประสานกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย หมู่บ้าน กลุ่ม องค์กรชุมชน และศูนย์ประสานงาน องค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่นระดับจังหวัด จัดทำป้ายแสดงไว้ที่หมู่บ้าน/ที่ทำการกลุ่ม องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและประชาสัมพันธ์ขยายผล การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนต่อไป

กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑.๓ สัมมนาผู้นำองค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคนได้เกิดความภาคภูมิใจอย่างสูงสุดด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคนในการเข้าร่วมพิธีการเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างที่สุด

๓. เพื่อให้ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคน ได้รับทราบแนวนโยบายการดำเนินงานที่สำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน รวมทั้งองค์ความรู้ เทคนิค ประสบการณ์การทำงานด้านต่าง ๆ ที่สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนากลุ่มองค์กร เครือข่าย และชุมชน เพื่อให้การทำงานพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๕๐ คน ประกอบด้วย

๑. ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๗๖ คน

๒. ผู้นำกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๐๔ คน ได้แก่

๒.๑ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดีเด่นชายและหญิง จำนวน ๑๕๒ คน

๒.๒ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่น จำนวน ๗๖ คน

๒.๓ ผู้นำศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น จำนวน ๗๖ คน

๓. ผู้นำครัวเรือนสามาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒ คน

๔. ประธานเครือข่ายองค์กรพัฒนาชุมชน (ผู้แทนสมาพันธ์ฯ/สมาคมฯ) จำนวน ๑๐ คน

๕. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน ๔๘ คน

วิธีการดำเนินงาน

• ระดับกรม

๑. กรมฯ มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และผ่านหนังสือถึงราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อขอพระราชทานพระราชวโรกาสเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท

๒. ขออนุมัติโครงการฯ ปรับรายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการฯ และขออนุมัติดำเนินงาน ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ขออนุมัติไปราชการ และแจ้งจังหวัดโอนจัดสรรงบประมาณ

๓. จัดทำกำหนดการเข้าเฝ้าฯ รายชื่อผู้เข้าเฝ้าฯ สำเนาคำกราบบังคมทูล ฯลฯ

๔. เรียนเชิญผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย และคณะผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประธานชมรมแม่บ้านพัฒนาชุมชน ร่วมเข้าเฝ้าฯ ตามกำหนดการ

๕. เชิญชวนสมทบเงินทูลเกล้าทูลกระหม่อมฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

๖. แจ้งจังหวัดเพื่อประสานแจ้งกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งประธานเครือข่ายองค์การพัฒนาชุมชน (ผู้แทนสมาพันธ์ฯ/สมาคมฯ) เข้าร่วมโครงการฯ และร่วมเข้าเฝ้าฯ ตามกำหนดการ

๗. ประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ขอรับการสนับสนุนวิทยากร จากกรมวัง/ประสานรถตำรวจนำขบวน ประสานสถานที่การจัดกิจกรรม

๘. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน

๙. ประชุมคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงาน

๑๐. ดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามโครงการฯ ดังนี้

๑๐.๑ การบรรยายและมอบนโยบายให้ความรู้เพื่อพัฒนาผู้นำ ตามหัวข้อที่เหมาะสมตามสถานการณ์

๑๐.๒ การบรรยาย และซักซ้อม ระเบียบวิธีปฏิบัติตนในการเข้าเฝ้าฯ โดยวิทยากรจากสำนักพระราชวัง

๑๐.๓ การแบ่งกลุ่มเพื่อซักซ้อมระเบียบวิธีปฏิบัติตนในการเข้าเฝ้าฯ

๑๑. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ

• ระดับจังหวัด

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแจ้งประสานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอที่มีกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการฯ ตามกำหนดการและแนวทางที่กรมฯ กำหนด

๒. รวบรวมรายชื่อจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ตามข้อ ๑. พร้อมข้อมูลตามแบบรายงาน ข้อมูลรวบรวมส่งให้กรมฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

• ระดับอำเภอ

๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเตรียมข้อมูลและนัดหมายกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กรมฯ กำหนด

๒. แจ้งรายชื่อพร้อมรายงานข้อมูลตามแบบรายงานข้อมูล จัดส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดภายในระยะเวลาที่กำหนด

กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑.๔ มหกรรมรวมพลังคนดีแห่งแผ่นดิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคนได้เกิดความภาคภูมิใจอย่างสูงสุดด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามรอยเบื้องพระยุคลบาท

๒. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและประกาศเกียรติคุณหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๓ ได้แก่ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดีเด่นชายและหญิง กลุ่ม/องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่น และศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น รวมทั้งครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ในการเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนทั้งในและนอกชุมชน

๓. เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พัฒนาชุมชน และกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสมาชิกชุมชน ระหว่างผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ภาคีการพัฒนา และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๕๐ คน ประกอบด้วย

๑. ผู้นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๗๖ คน
๒. ผู้นำกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๐๔ คน ได้แก่
 - ๒.๑ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดีเด่นชายและหญิง จำนวน ๑๕๒ คน
 - ๒.๒ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่น จำนวน ๗๖ คน
 - ๒.๓ ผู้นำศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น จำนวน ๗๖ คน
๓. ผู้นำครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒ คน
๔. ประธานเครือข่ายองค์การพัฒนาชุมชน (ผู้แทนสมาพันธ์ฯ/สมาคมฯ) จำนวน ๑๐ คน
๕. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน ๔๘ คน

วิธีการปฏิบัติ

• ระดับกรม

๑. กำหนดกรอบการดำเนินงาน แนวทาง และจัดทำกำหนดการพิธีรับโล่รางวัลฯ ในภาพรวม
๒. จัดทำแผนดำเนินงานโครงการฯ ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของกรมฯ
๓. ขออนุมัติโครงการฯ งบประมาณละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการฯ และขออนุมัติดำเนินงาน ทั้งในส่วน

ของเอกสาร และพัสดุ

๔. ขออนุญาตใช้ลายมือชื่อของปลัดกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีฯ เพื่อจารึกลงบนโล่รางวัล “สิ่งทอง”
๕. เรียนเชิญผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้อัญเชิญโล่รางวัลพระราชทานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด และมอบโล่รางวัล “สิ่งทอง” รวมทั้งโล่รางวัลครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค

๖. เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินโครงการ

๖.๑ แจ้งจังหวัดเพื่อประสานการแจ้งกลุ่มเป้าหมายที่ชนะเลิศการคัดสรรหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด กิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ประจำปี ๒๕๖๒ รวมทั้งประธานเครือข่ายองค์การพัฒนาชุมชน (ผู้แทนสมาพันธ์ฯ/สมาคมฯ) เข้าร่วมโครงการฯ

๖.๒ ตรวจสอบรายชื่อหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ได้แก่ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดีเด่น ชายและหญิง กลุ่ม/องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่น และศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น รวมทั้งครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค เพื่อนำไปจัดทำโล่ ไบลงทะเลเบียน ป้ายชื่อ

๖.๓ การประสานนัดหมายผู้บริหาร วิทยากร

๖.๔ ดำเนินการเรื่องเอกสาร ไบลงทะเลเบียน ใบรายงานการเดินทาง

๖.๕ ประสานการจัดสถานที่ ตลอดจนโล่รางวัลประเภทต่าง ๆ เชื่อมเชิดชูเกียรติฯ กระเป๋าเอกสาร รถบัสโดยสาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖.๖ จัดประชุมซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่โครงการที่เกี่ยวข้อง

๖.๗ จัดทำทำเนียบผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่นประจำปี ตามข้อมูลที่ได้จากจังหวัด

๗. ดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามโครงการฯ

๗.๑ วิทยากรทั้งภายในกรมฯ และภายนอกบรรยายให้ความรู้เพื่อพัฒนาผู้นำ ตามหัวข้อที่เหมาะสมตามสถานการณ์

๗.๒ แบ่งกลุ่มระดมสมอง และถอดบทเรียนความสำเร็จของผู้นำแต่ละประเภท เพื่อเป็นการแบ่งปันประสบการณ์การทำงาน ให้เครือข่ายสามารถปรับใช้ในพื้นที่ได้

๗.๓ สร้างเครือข่ายผู้นำในระบบออนไลน์ และช่องทางต่าง ๆ

๗.๔ พิธีมอบเชิดชูเกียรติฯ

๗.๕ พิธีรับโล่รางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” และโล่รางวัล “สิ่งทอทอง”

๘. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ รวมถึงการรายงานผลการใช้งบประมาณในระบบ BPM

• ระดับจังหวัด

๑. ดำเนินการประสานแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอที่มีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับรางวัล ให้ดำเนินการนัดหมายผู้นำเข้าร่วมกิจกรรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กรมฯ กำหนด

๒. รวบรวมรายชื่อจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตามข้อ ๑. พร้อมข้อมูลตามแบบรายงานผลเพื่อเตรียมจัดทำทำเนียบฯ ตามที่กรมฯ กำหนด

๓. ดำเนินการส่งแบบรายงานผล ให้กรมฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

• ระดับอำเภอ

๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเตรียมข้อมูลและนัดหมายกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับรางวัล ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กรมฯ กำหนด

๒. รายงานข้อมูลตามแบบรายงานฯ และจัดส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคน เกิดความภาคภูมิใจอย่างสูงสุดด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามรอยเบื้องพระยุคลบาท

๒. ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคน ที่มีผลงานดีเด่น ซึ่งผ่านการพิจารณาจากการคัดสรรการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด รวมทั้งครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ที่ส่งเสริมการสร้างสมาชิกชุมชน ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและประกาศเกียรติคุณเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนทั้งในชุมชนและนอกชุมชน

๓. มีเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนและกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชน ระหว่างผู้นำชุมชนดีเด่น ภาควิชาการ พัฒนา และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

๔. ผู้นำชุมชนดีเด่นทุกคน ได้รับทราบแนวนโยบายการดำเนินงานที่สำคัญของกรมการพัฒนาชุมชน และได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานพัฒนาชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบนด้วยกลไกภาครัฐ

ส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบนด้วยกลไกภาครัฐ
ภาคเหนือ 8 จังหวัด งบประมาณ 15,839,400 บาท

1

ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจการพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ (1,844,900)

- เป้าหมาย (1กลุ่ม/276คน/วัน)
- 1. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบน จังหวัด ๆ ละ 30 คน
- 2. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด ๆ ละ 2 คน
- 3. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด จังหวัดละ 2 คน
- 4. หัวหน้าภาคกลุ่ม 2 คน
- 5. ผู้แทน บริษัท ปชช.พัฒนา 2 คน
- 6. เจ้าหน้าที่โครงการ 12 คน
- ค่าเดินทาง โดรนาลี 1 ส่วน กลางดำเนินการ

2

ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างประสบการณ์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และการส่งเสริมช่องทางการตลาด (1,241,100บาท)

- เป้าหมาย (8กลุ่ม/272คน/วัน)
- 1. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบน จังหวัด ๆ ละ 30 คน
- 2. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด ๆ ละ 2 คน
- 3. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด จังหวัดละ 2 คน
- ค่าเดินทาง โดรนาลี 1 - 4 จังหวัด ค่าเดินทาง

3

ส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย (12,753,400บาท)

- พัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ผู้ประกอบการชุมชน (1,729,400 บาท)
- พัฒนารูจกกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ ผู้ประกอบการชุมชน (2,400,000 บาท)
- สร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย (8,624,000 บาท)

สร้างรายได้ให้ชุมชน ประชาชนมีความสุข

ตัวชี้วัดผลผลิต

ยกระดับกลุ่ม 80 กลุ่ม/เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ จังหวัดละ 1 เครือข่าย/มีช่องทางการตลาด จังหวัดละ 1 ช่องทาง

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕ **Change for Good**

กิจกรรมที่ ๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจการพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ดำเนินการโดยส่วนกลาง

กิจกรรมที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และการส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้แนวคิดและวิธีการพัฒนาการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้วิธีการจัดการการผลิตและตลาดอาหารปลอดภัย
๓. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และจัดทำรายละเอียดศักยภาพกลุ่มตามแนวทาง D - HOPE

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๗๒ คน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและภาครัฐด้านการเกษตร หรือผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ที่มีความพร้อมใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน จังหวัดละ ๓๐ คน รวม ๒๔๐ คน (ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามกิจกรรมที่ ๑)

๒. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ๘ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวมจำนวน ๑๖ คน

๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ๘ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวมจำนวน ๑๖ คน

๓. จัดส่งรายละเอียดศักยภาพกลุ่มตามแบบฟอร์มแนวทางของ D - HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) ให้กรรมการพัฒนาชุมชน เป็นไฟล์ Word ภายใน ๗ วัน หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ผ่านทาง cddse๙@gmail.com

งบประมาณ ๑,๒๔๑,๑๐๐ บาท

ดำเนินการโดยจังหวัด ในไตรมาส ๑ - ๔

กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย

กิจกรรมที่ ๓.๑ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE) โดยมีกิจกรรมพัฒนาตามโมเดล CE และจับคู่ธุรกิจ

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรกรอินทรีย์ (Community Entrepreneur: CE)

กลุ่มเป้าหมาย เป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมายจากกิจกรรมที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์และการส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย

๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรกรอินทรีย์สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE)

๔. พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรกรอินทรีย์สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE)

๕. จัดทำแผนธุรกิจกลุ่มของกลุ่มเป้าหมาย

๖. ดำเนินการแลกเปลี่ยนแผนธุรกิจกลุ่ม

กิจกรรมที่ ๓.๒ พัฒนาธุรกิจของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรกรอินทรีย์สู่ผู้ประกอบการชุมชน

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและยกระดับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรกรอินทรีย์สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur)

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับกิจกรรมที่ ๓.๑ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE) โดยมีกิจกรรมพัฒนาตามโมเดล CE และจับคู่ธุรกิจ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย

๓. สนับสนุนการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย จังหวัดละ ๑๐ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามแผนพัฒนาธุรกิจกลุ่มจากกิจกรรมที่ ๓.๑ ข้อ ๕ โดยสนับสนุนตามกระบวนการขับเคลื่อน ๕ กระบวนการ (การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการ)

กิจกรรมที่ ๓.๓ สร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยและรายได้ให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ที่มีศักยภาพทางธุรกิจ

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐด้านการเกษตร หรือผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ที่มีความพร้อมที่ได้รับการส่งเสริมการสร้างเครือข่าย ตั้งแต่กิจกรรมที่ ๑ - กิจกรรมที่ ๓ (๓.๑ - ๓.๒) ใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน

๒. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีการพัฒนา

๓. ผู้เกี่ยวข้องกับโรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร รวมทั้งนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย

๓. จังหวัดจัดงานนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ จังหวัดกำหนดการจัดงาน สถานที่จัดงาน รูปแบบการจัดงาน จำนวนผู้ที่จะเชิญเข้าร่วมงาน โดยให้จัดกิจกรรมอย่างน้อย ๔ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการจัดนิทรรศการ ภายใต้ชื่อ “ประชารัฐพัฒนาเกษตรอินทรีย์”

- กิจกรรมประกาศวาระอาหารปลอดภัย เพื่อแสดงเจตนารมณ์การส่งเสริมการผลิตและการบริโภค

อาหารปลอดภัย

- กิจกรรมการเจรจาธุรกิจระหว่างกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์กับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการขยายผลสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม และร้านอาหาร (๔ร)

- กิจกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย

๓.๒ แจ้งกลุ่มเป้าหมายผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์นำผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยมาร่วมจัดนิทรรศการ

๓.๓ ประสานหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีการพัฒนา ร่วมงาน

๓.๔ ผู้เกี่ยวข้องกับโรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร รวมทั้งนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า ร่วมงาน

๓.๕ ประชาสัมพันธ์การจัดงานเพื่อเชิญชวนประชาชนร่วมงาน

๓.๖ จังหวัดจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย

๓.๗ สรุปผลการจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย ดังนี้

๑) สรุปผลของแต่ละกิจกรรม รวมถึงจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม รายได้จากการจำหน่ายอาหารปลอดภัย กรมการพัฒนาชุมชนจัดส่งให้กรมในรูปแบบเอกสารรูปเล่ม ๑ เล่ม พร้อมไฟล์ Word ผ่านทาง cddse๙@gmail.com

๒) จัดทำวีดิทัศน์สรุปผลการจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย เพื่อเผยแพร่ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ ๑ ช่องทาง เช่น เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด บริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด หรือช่องทางอื่น ๆ เช่น YOUTUBE FACEBOOK เป็นต้น

โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายอาหารปลอดภัยภาคเหนือตอนล่างด้วยกลไกพระราชรัฐ

ส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่างด้วยกลไกพระราชรัฐ

ภาคเหนือ 9 จังหวัด งบประมาณ 17,421,600 บาท

1

ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจการพัฒนาเครือข่ายเกษตรปลอดภัย

(1,826,400)

- เป้าหมาย (1รุ่น/276คน/3วัน)
- 1. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่าง จังหวัด ๆ ละ 30 คน
- 2. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด ๆ ละ 2 คน
- 3. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด จังหวัดละ 2 คน
- 4. ตัวแทนภาคเอกชน 2 คน
- 5. ผู้แทน บริษัทฯ ประเทศไทย 2 คน
- 6. เจ้าหน้าที่โครงการ 12 คน
- ดำเนินการ ไตรมาส 1 ส่วนกลางดำเนินการ

2

ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างประสบการณ์การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและการส่งเสริมช่องทางการตลาด

(1,395,000บาท)

- เป้าหมาย (9รุ่น/306คน/3วัน)
- 1. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่าง จังหวัด ๆ ละ 30 คน
- 2. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดๆละ 2 คน
- 3. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด จังหวัดละ 2 คน
- ดำเนินการ ไตรมาส 1 - 4 จังหวัดดำเนินการ

3

ส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย

(14,200,200บาท)

- พัฒนาเครือข่ายเกษตรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (1,942,200 บาท)
- พัฒนารูปร่างกลุ่มผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยสู่ผู้ประกอบการชุมชน (2,700,000 บาท)
- สร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย (9,558,000 บาท)

สร้างรายได้ให้ชุมชนประชาชนมีความสุข

ตัวชี้วัดผลผลิต

ยกระดับกลุ่ม 90 กลุ่ม/เครือข่ายเกษตรปลอดภัยจังหวัดละ 1 เครือข่าย/มีช่องทางการตลาดจังหวัดละ 1 ช่องทาง

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

กิจกรรมหลัก ส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่างด้วยกลไกพระราชรัฐ

กิจกรรมที่ ๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจการพัฒนาเครือข่ายเกษตรปลอดภัย
ดำเนินการโดยส่วนกลาง

กิจกรรมที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและการส่งเสริม
ช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้แนวคิดและวิธีการพัฒนาการผลิตแบบเกษตรปลอดภัย
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้วิธีการจัดการการผลิตและตลาดอาหารปลอดภัย
๓. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และจัดทำรายละเอียดศักยภาพกลุ่มตามแนวทาง D – HOPE

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐๖ คน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐด้านการเกษตร หรือผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ที่มีความพร้อมใน ๙ จังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดละ ๓๐ คน รวม ๒๗๐ คน (ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามกิจกรรมที่ ๑)

๒. ผู้แทนบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ๙ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวมจำนวน ๑๘ คน

๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ๙ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวมจำนวน ๑๘ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมายโดยมีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

วันที่ ๑ ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการพัฒนาการผลิตแบบเกษตรปลอดภัย

วิธีปฏิบัติ - เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการเกษตรปลอดภัยเป็นผู้บรรยาย

วันที่ ๒ จังหวัดนำกลุ่มเป้าหมายศึกษาดูงานนอกสถานที่ในจุดที่เป็นต้นแบบเครือข่ายการผลิตแบบเกษตรปลอดภัย

วิธีปฏิบัติ - หัวข้อในการศึกษาดูงาน

“วิธีการจัดการการผลิตและตลาดอาหารปลอดภัย”

๑) การบริหารจัดการ เช่น การทำสัญญา การควบคุมคุณภาพผลผลิต ราคาสินค้า และเงื่อนไข การชำระเงิน เป็นต้น

๒) การควบคุมคุณภาพสินค้าและปริมาณการผลิต

๓) ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย

๔) อื่น ๆ ตามสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

วันที่ ๓ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้

วิธีปฏิบัติ

๑) สร้างความเข้าใจแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มตามแนวทาง D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition)

๒) จัดทำรายละเอียดศักยภาพกลุ่มตามแบบฟอร์มแนวทางของ D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition)

ชื่อสมาชิก	ผลิตภัณฑ์/บริการ	ราคา	ปริมาณการขาย	สถานที่ผลิต	วิธีการขนส่ง

๓. จัดส่งรายละเอียดศักยภาพกลุ่มตามแบบฟอร์มแนวทางของ D - HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) ให้กรรมการพัฒนาชุมชน เป็นไฟล์ Word ภายใน ๗ วัน หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ผ่านทาง cddse๙@gmail.com

กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย

กิจกรรมที่ ๓.๑ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE) โดยมีกิจกรรมพัฒนาตามโมเดล CE และจับคู่ธุรกิจ

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและพัฒนากิจการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัย (Community Entrepreneur: CE)

กลุ่มเป้าหมาย เป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมายจากกิจกรรมที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและการส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี
๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย
๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur: CE)
๔. พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE)
๕. จัดทำแผนธุรกิจกลุ่มของกลุ่มเป้าหมาย
๖. ดำเนินการแลกเปลี่ยนแผนธุรกิจกลุ่ม

กิจกรรมที่ ๓.๒ พัฒนาธุรกิจของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยสู่ผู้ประกอบการชุมชน

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและยกระดับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur)

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับกิจกรรมที่ ๓.๑ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรปลอดภัยสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE) โดยมีกิจกรรมพัฒนาตามโมเดล CE และจับคู่ธุรกิจ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี
๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย
๓. สนับสนุนการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย จังหวัดละ ๑๐ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามแผนพัฒนาธุรกิจกลุ่ม จากกิจกรรมที่ ๓.๑ ข้อ ๕ โดยสนับสนุนตามกระบวนการขับเคลื่อน ๕ กระบวนการ (การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการ)

กิจกรรมที่ ๓.๓ สร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพทางธุรกิจ

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชาชนรัฐด้านการเกษตร หรือผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยที่มีความพร้อมที่ได้รับการส่งเสริมการสร้างเครือข่าย ตั้งแต่กิจกรรมที่ ๑ ถึง กิจกรรมที่ ๓ (๓.๑ - ๓.๒) ใน ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

๒. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีการพัฒนา

๓. ผู้เกี่ยวข้องกับโรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร รวมทั้งนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณให้ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย

๓. จังหวัดจัดงานนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ จังหวัดกำหนดการจัดงาน สถานที่จัดงาน รูปแบบการจัดงาน จำนวนผู้ที่จะเชิญเข้าร่วมงาน โดยให้จัดกิจกรรมอย่างน้อย ๔ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการจัดนิทรรศการ ภายใต้ชื่อ “ประจักษ์รัฐพัฒนาเกษตรปลอดภัย”

- กิจกรรมประกาศวาระอาหารปลอดภัย เพื่อแสดงเจตนารมณ์การส่งเสริมการผลิตและการบริโภค

อาหารปลอดภัย

- กิจกรรมการเจรจาธุรกิจระหว่างกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรปลอดภัยกับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการขยายผลสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม และร้านอาหาร (๔ร)

- กิจกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย

๓.๒ แจ้งกลุ่มเป้าหมายผู้ผลิต ผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์นำผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยมาร่วมจัดนิทรรศการ

๓.๓ ประสานหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีการพัฒนา ร่วมงาน

๓.๔ ผู้เกี่ยวข้องกับโรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร รวมทั้งนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า ร่วมงาน

๓.๕ ประชาสัมพันธ์การจัดงานเพื่อเชิญชวนประชาชนร่วมงาน

๓.๖ จังหวัดจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย

๓.๗ สรุปผลการจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย ดังนี้

๑) สรุปผลของแต่ละกิจกรรม รวมถึงจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม รายได้จากการจำหน่ายอาหารปลอดภัย กรมการพัฒนาชุมชนจัดส่งให้กรมในรูปแบบเอกสารรูป เล่ม ๑ เล่ม พร้อมไฟล์ Word ผ่านทาง cddse๙@gmail.com

๒) จัดทำวีดิทัศน์สรุปผลการจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ ๑ ช่องทาง เช่น เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด บริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคี จังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด หรือช่องทางอื่น ๆ เช่น YOUTUBE FACEBOOK เป็นต้น

**แนวทางการดำเนินงานแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค
โครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
กิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓**

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการกระจายรายได้เหลื่อมล้ำเป็นอันดับ ๓ ของโลก จากรายงาน Credit Suisse Global Wealth Databook ปี ๒๕๕๙ รองลงมาจากอันดับ ๒ ประเทศอินเดีย และอันดับ ๑ ประเทศรัสเซีย ในขณะที่ปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีการกระจายรายได้เหลื่อมล้ำเป็นอันดับ ๔ ของโลก รองลงมาจากอันดับ ๓ ประเทศอียิปต์ อันดับ ๒ ประเทศคาซัคสถาน และอันดับ ๑ ประเทศยูเครน อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยจะมีอันดับที่ต่ำขึ้นแต่ยังคงเป็นประเทศที่มีการกระจายรายได้เหลื่อมล้ำสูงที่สุดในเอเชีย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์จีนิอยู่ที่ ๙๐.๒ ซึ่งถ้าหากตัวเลขยิ่งเข้าใกล้ ๑๐๐ มากขึ้นเท่าใด จะหมายถึง คนรวยที่สุด ๑% ของประเทศถือครองทรัพย์สินที่มีทั้งหมดในประเทศหรือคนที่เหลือไม่มีทรัพย์สินให้ถือครองเลย จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความได้เปรียบและเสียเปรียบทางเศรษฐกิจและสังคม คนส่วนใหญ่มีความสุขเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น แต่ถ้าหากคน ๙๕% ที่ถือครองทรัพย์สินเพียง ๕% ของประเทศยังขาดโอกาสและไม่ได้รับความเป็นธรรมเพราะยากจน มีสภาพร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ ขาดโอกาสทางการศึกษา ภูมิประเทศไม่เอื้อต่อการประกอบอาชีพขาดที่ดินทำกิน ไม่มีทุน ไม่มีความรู้ด้านการตลาด และขาดอำนาจในการต่อรอง จะส่งผลกระทบต่อประเทศในระยะยาว คือความสุขของประชาชนลดลง ช่องว่างทางรายได้เพิ่มสูงขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม สุขภาพกาย และสุขภาพจิตในที่สุด

กรมการพัฒนาชุมชน ได้มองเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ข้อ ๒.๑ พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน เพื่อบรรลุเป้าหมายเศรษฐกิจระดับภาคเติบโตตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม กิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ๒๗๔ อำเภอ ๕๐๐ หมู่บ้าน ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ ๓๘,๐๐๐ บาท/ปี ที่สามารถพัฒนาได้ หรือครัวเรือนที่ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยใช้แนวคิดการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน และการสนับสนุนให้ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีอาชีพและมีรายได้ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือประชาชน ได้มีอาชีพ มีรายได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอให้สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินแก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย
๓. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพให้ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดที่รับผิดชอบงานทุนชุมชน จำนวน ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๒๐ คน
๒. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ จำนวน ๒๗๔ อำเภอ ๆ ละ ๑ ทีม ๆ ละ ๕ คน รวม ๑,๓๗๐ คน (ภาครัฐ จำนวน ๓ คน และภาคประชาชน จำนวน ๒ คน)
 - ภาครัฐ คัดเลือกมาจากพัฒนากร จำนวน ๑ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่น ๆ /ท้องถิ่น จำนวน ๒ คน
 - ภาคประชาชน คัดเลือกมาจากปราชญ์ชุมชน/ผู้นำท้องถิ่นด้านอาชีพและทุนชุมชน จำนวน ๒ คน
๓. ครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย จำนวน ๕๐๐ หมู่บ้าน ๆ ละ ๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ คน โดยคัดเลือกตามลำดับดังต่อไปนี้
 - ๑) ครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายที่ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ ๓๘,๐๐๐ บาท/ปี ที่สามารถพัฒนาได้ และลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ข้อมูล TPMAP ปี ๒๕๖๒) จากข้อมูลในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) ปี ๒๕๖๒ พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
 - ๒) ครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายที่ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ ๓๘,๐๐๐ บาท/ปี ตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๒ ที่สามารถพัฒนาได้
 - ๓) ครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายที่มีรายได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี ตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๒
 - ๔) ครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายที่มีผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด

คำอธิบายเพิ่มเติม

ครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยที่สามารถพัฒนาได้ หมายถึง ครัวเรือนในข้อมูล TPMAP ปี ๒๕๖๒ ที่ไม่ใช่คนชรา พิการ ต้องให้การสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว และไม่ประสงค์/ย้ายออก/เสียชีวิต

พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ๒๗๔ อำเภอ ๕๐๐ หมู่บ้าน ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อ่างนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และจังหวัดมุกดาหาร โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายตามเงื่อนไขดังนี้

- ๑) เป็นหมู่บ้านที่มีครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายตามเงื่อนไขข้างต้น
- ๒) ต้องไม่ซ้ำกับหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ หรือหากซ้ำหมู่บ้านต้องไม่ซ้ำกลุ่มเป้าหมายเดิม
- ๓) ต้องไม่ซ้ำกับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ หรือหากซ้ำหมู่บ้านต้องไม่ซ้ำกลุ่มเป้าหมายเดิม
- ๔) ต้องไม่ซ้ำกับหมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณตามโครงการพัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือหากซ้ำหมู่บ้านต้องไม่ซ้ำกลุ่มเป้าหมายเดิม

ที่	จังหวัด	อำเภอ	หมู่บ้าน	จำนวนทีมปฏิบัติการ (อำเภอละ ๕ คน)	จำนวนครัวเรือน ผู้มีรายได้น้อย (หมู่บ้านละ ๒๐ คน)
๑	นครราชสีมา	๒๘	๕๘	๑๔๐	๑,๑๖๐
๒	บุรีรัมย์	๒๒	๖๖	๑๑๐	๑,๓๒๐
๓	สุรินทร์	๑๗	๒๓	๘๕	๔๖๐
๔	ศรีสะเกษ	๒๑	๕๐	๑๐๕	๑,๐๐๐
๕	อุบลราชธานี	๒๑	๓๔	๑๐๕	๖๘๐
๖	ยโสธร	๖	๖	๓๐	๑๒๐
๗	ชัยภูมิ	๑๕	๔๐	๗๕	๘๐๐
๘	อำนาจเจริญ	๔	๔	๒๐	๘๐
๙	บึงกาฬ	๘	๒๔	๔๐	๔๘๐
๑๐	หนองบัวลำภู	๕	๕	๒๕	๑๐๐
๑๑	ขอนแก่น	๒๒	๓๒	๑๑๐	๖๔๐
๑๒	อุดรธานี	๒๐	๔๖	๑๐๐	๙๒๐
๑๓	เลย	๑๑	๑๑	๕๕	๒๒๐
๑๔	หนองคาย	๗	๗	๓๕	๑๔๐
๑๕	มหาสารคาม	๑๐	๑๐	๕๐	๒๐๐
๑๖	ร้อยเอ็ด	๑๕	๑๕	๗๕	๓๐๐
๑๗	กาฬสินธุ์	๑๔	๑๘	๗๐	๓๖๐
๑๘	สกลนคร	๑๕	๒๓	๗๕	๔๖๐
๑๙	นครพนม	๙	๒๐	๔๕	๔๐๐
๒๐	มุกดาหาร	๔	๘	๒๐	๑๖๐
รวม		๒๗๔	๕๐๐	๑,๓๗๐	๑๐,๐๐๐

หมายเหตุ : ควรเฉลี่ยอำเภอละไม่เกิน ๓ หมู่บ้าน เพื่อให้ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอสามารถดำเนินงานขับเคลื่อนกิจกรรมฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ประกอบด้วย ๖ กิจกรรม ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน
๓. เยี่ยมเยียนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายเพื่อจัดทำข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจนรายครัวเรือน ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
๔. เวทีเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

๖. ประชุมสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน ดำเนินการโดยสำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน

สถานที่ดำเนินการ

๑. สถานที่เอกชนในเขตกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล

๒. สถานที่ราชการ/สถานที่เอกชนในระดับจังหวัดและอำเภอ

๓. หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนหรือหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้/สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงนอกจังหวัด (๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

๔. ที่ตั้งของหมู่บ้านเป้าหมาย ๕๐๐ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งบประมาณ จำนวน ๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รายละเอียด ดังนี้

๑. ประชุมการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ (ไม่ใช้งบประมาณ)

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ งบประมาณ ๑,๘๕๖,๐๐๐ บาท

๓. เยี่ยมเยียนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายเพื่อจัดทำข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจนรายครัวเรือน งบประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๔. เวทีเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ งบประมาณ ๒๐,๒๐๕,๐๐๐ บาท

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ งบประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๖. ประชุมสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน งบประมาณ ๔๓๙,๐๐๐ บาท

ตัวชี้วัดกิจกรรม

๑. ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน

๒. ร้อยละ ๖๐ ของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอมีความเข้าใจในการขับเคลื่อนกิจกรรมฯ มีความมั่นใจในการให้คำแนะนำ และส่งเสริมอาชีพให้แก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย

๒. ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีในการร่วมแก้ไขปัญหาความยากจนของตนเอง มีการวางแผนทางการเงิน และมีทัศนคติที่ดีในการปรับเปลี่ยนชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
กิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

❖ ๑. ประชุมชี้แจงการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

➤ ๑.๑ ประชุมวางแผนขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับจังหวัด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) รับทราบแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสามารถวางแผนการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม กิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) และแจ้งให้ทุกจังหวัดทราบ

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศึกษาแนวทางฯ และดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามห้วงเวลาที่กำหนด

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดประสานคณะกรรมการบริหาร ศจพ.จ. ประชุมวางแผนการขับเคลื่อนฯ ร่วมกัน

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนำเสนอวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และข้อมูลครัวเรือนยากจนเป้าหมายจากระบบ TPMP

๕. ประธานคณะกรรมการบริหาร ศจพ.จ. มอบหมายภารกิจให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจนและการให้ความช่วยเหลือคนยากจนหรือผู้มีรายได้น้อย

๖. ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ร่วมกันจัดทำแผนการขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับจังหวัด

๗. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสรุปผลการประชุมฯ

๘. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำคำสั่งทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ อำเภอละ ๑ ทีม ๆ ละ ๕ คน (ภาคีรัฐ จำนวน ๓ คน และภาคประชาชน จำนวน ๒ คน)

กลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการบริหาร ศจพ.จ. จำนวน ๑ คณะ

งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่ราชการในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ ๑ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒

ผลที่คาดว่าจะได้รับ เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนระหว่างหน่วยงานราชการในจังหวัดอย่างตรงจุดและไม่ซ้ำซ้อน

ตัวชี้วัดกิจกรรม จังหวัดมีแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับจังหวัด

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

➤ ๑.๒ ประชุมวางแผนขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับอำเภอ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ (ศจพ.อ.) รับทราบแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสามารถวางแผนการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนของอำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศึกษาแนวทางที่กรมฯ กำหนด และประสานคณะกรรมการบริหาร ศจพ.อ. ประชุมวางแผนการขับเคลื่อนฯ ร่วมกัน

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนำเสนอวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และข้อมูลครัวเรือนยากจนเป้าหมายจากระบบ TPMAP

๓. ประธานคณะกรรมการบริหาร ศจพ.อ. มอบหมายภารกิจให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในอำเภอเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจนและการให้ความช่วยเหลือคนยากจนหรือผู้มีรายได้น้อย

๔. ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ร่วมกันกำหนดพื้นที่เป้าหมายตามเงื่อนไขที่กรมฯ กำหนด และคัดเลือกทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ

๕. ผู้เข้าร่วมประชุมฯ จัดทำแผนการขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับอำเภอ

๖. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปผลการประชุมฯ

๗. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำคำสั่งทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ อำเภอละ ๑ ทีม ๆ ละ ๕ คน (ภาครัฐ จำนวน ๓ คน และภาคประชาชน จำนวน ๒ คน)

- ภาครัฐ คัดเลือกมาจากพัฒนากร จำนวน ๑ คน และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่น ๆ /ท้องถิ่น จำนวน ๒ คน

- ภาคประชาชน คัดเลือกมาจากปราชญ์ชุมชน/ผู้นำท้องถิ่นด้านอาชีพและทุนชุมชน จำนวน ๒ คน

ภารกิจ/หน้าที่ของทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ

๑) ตรวจสอบข้อมูลและจำแนกครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย หมู่บ้านละ ๒๐ คน และจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายให้ครบถ้วนและถูกต้อง

๒) สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายตามแนวทางของกิจกรรม ปรับทัศนคติครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้คำแนะนำการวางแผนทางการเงินและการออม

๓) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย และร่วมกันวิเคราะห์อาชีพที่เหมาะสมโดยบันทึกผลในระบบบันทึกและแสดงข้อมูลครัวเรือนเพื่อการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP Logbook)

๔) รวบรวมแผนความต้องการประกอบอาชีพของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายและเสนอโครงการให้อำเภอตามประเภทอาชีพเป็นรายหมู่บ้าน

๕) ติดตามและสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

๖) สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทราบ

๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๘. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอและหมู่บ้านเป้าหมายคัดเลือกครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายตามเงื่อนไขที่กรมฯ กำหนด และจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย หมู่บ้านละ ๒๐ คน

กลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการบริหาร ศจพ.อ. จำนวน ๑ คณะ

งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่ราชการในพื้นที่ ๒๗๔ อำเภอ ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ระยะเวลาดำเนินการ ในไตรมาสที่ ๑ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนระหว่างหน่วยงานราชการในอำเภออย่างตรงจุดและไม่ซ้ำซ้อน
ตัวชี้วัดกิจกรรม

๑. อำเภอมีแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขความยากจนแบบบูรณาการระดับอำเภอ
 ๒. มีฐานข้อมูลครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย ๕๐๐ หมู่บ้าน ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๑๐,๐๐๐ คน
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ** สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

❖ ๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ วัตถุประสงค์

เพื่อให้ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน สามารถสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดประสานทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ อำเภอละ ๒ คน ประกอบด้วย พัฒนาการ จำนวน ๑ คน และปราชญ์ชุมชน/ผู้นำท้องถิ่นด้านอาชีพและทุนชุมชน จำนวน ๑ คน เข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๒ วัน ณ สถานที่เอกชนที่กรมฯ กำหนด

๒. กรมการพัฒนาชุมชนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๑๔๐ - ๑๕๐ คน โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังนี้

วันที่หนึ่ง

(๑) แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๒) ระบบบันทึกและแสดงข้อมูลครัวเรือนเพื่อการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP Logbook)

(๓) การวางแผนทางการเงินและการออม

วันที่สอง

(๑) การแก้ไขปัญหาคความยากจนแบบบูรณาการ

(๒) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

(๓) บทบาทหน้าที่ของทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ และจัดทำแผนการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน

๓. กรมการพัฒนาชุมชนสรุปและบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น ๕๖๘ คน

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดที่รับผิดชอบงานทุนชุมชน จำนวน ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐ คน

๒. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ ๒๗๔ ทีม ๆ ละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๕๔๘ คน

งบประมาณ จำนวน ๑,๘๕๖,๐๐๐ บาท ตามทะเบียนจัดสรร

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่เอกชนในส่วนภูมิภาค (จำนวน ๔ จุด ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
ระยะเวลาดำเนินการ ในไตรมาสที่ ๒ เดือนมกราคม ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอมีความเข้าใจในการขับเคลื่อนกิจกรรมฯ และมีความมั่นใจในการให้คำแนะนำและส่งเสริมอาชีพให้แก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนโครงการฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

❖ ๓. เยี่ยมเยียนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายเพื่อจัดทำข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจนรายครัวเรือน วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรม

๒. เพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย และมีแนวทางในการช่วยเหลือ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอประชุมวางแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม (ไม่ใช้งบประมาณ)

๒. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอดำเนินกิจกรรมเยี่ยมเยียนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยหมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือน เพื่อจัดทำข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจนรายครัวเรือน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอลงพื้นที่เยี่ยมเยียน รับฟังปัญหาและความต้องการของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายทุกครัวเรือน

๒.๒ ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอร่วมกับครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายวิเคราะห์สาเหตุความยากจน และหาแนวทางให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนบันทึกผลในระบบบันทึกข้อมูลครัวเรือนเพื่อการพัฒนาแบบชี้เป้า (TPMAP Logbook) ในหมวดปัญหาและความต้องการ โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุป ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมาย ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย ๕๐๐ หมู่บ้าน ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๑๐,๐๐๐ คน

งบประมาณ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ ที่ตั้งของหมู่บ้านเป้าหมาย ๕๐๐ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนได้บันทึกข้อมูลครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายในระบบอย่างถูกต้อง

๒. ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีในการร่วมแก้ไขปัญหาความยากจนของครัวเรือนตนเอง

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนมีบันทึกสรุปผลการเยี่ยมเยียนการแก้ไขปัญหาคความยากจนรายครัวเรือน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอ

❖ ๔. เวทีเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายปรับเปลี่ยนแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้เรียนรู้แนวทางการประกอบอาชีพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประสานเครือข่ายปราชญ์ชุมชนในหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนหรือหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้/สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงนอกจังหวัด เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะอาชีพให้แก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแจ้งครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายหมู่บ้านละ ๒๐ คน และทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ จำนวน ๑ คน เข้าร่วมเวทีเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ จำนวน ๒ วัน ณ หมู่บ้าน/สถานที่ตามข้อ ๒ โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังนี้

วันที่หนึ่ง

(๑) ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคความยากจน

(๒) ปรับเปลี่ยนแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) การวางแผนทางการเงินและการออม

วันที่สอง

เรียนรู้และเสริมทักษะการประกอบอาชีพและจัดทำแผนความต้องการประกอบอาชีพ

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปผล รวบรวมแผนความต้องการประกอบอาชีพ และรายงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทราบ

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมการพัฒนาคชุมชนทราบ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านละ ๒๑ คน ประกอบด้วย ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคความยากจนระดับอำเภอ จำนวน ๑ คน และครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย หมู่บ้านละ ๒๐ คน

งบประมาณ จำนวน ๒๐,๒๐๕,๐๐๐ บาท ตามทะเบียนจัดสรร

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนหรือหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้/สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงนอกจังหวัด (๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ระยะเวลาดำเนินการ ในไตรมาสที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีในการปรับเปลี่ยนชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ ๘๐ ของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานตามโครงการฯ และมีแนวทางในการประกอบอาชีพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

❖ ๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยตามแผนความต้องการประกอบอาชีพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอโครงการตามประเภทอาชีพเป็นรายหมู่บ้าน (หมู่บ้านละ ๘๐,๐๐๐ บาท เฉลี่ยคนละ ๔,๐๐๐ บาท) โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร ศจพ.อ.
๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอขออนุมัติโครงการจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดซื้อวัสดุประกอบอาชีพตามโครงการฯ
๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งมอบวัสดุการประกอบอาชีพให้แก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย
๕. ทีมปฏิบัติการแก้ปัญหาความยากจนระดับอำเภอติดตามและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยบันทึกความก้าวหน้าผ่านระบบ TPMP Logbook

๖. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมาย ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย หมู่บ้านละ ๒๐ คน

งบประมาณ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามทะเบียนจัดสรร

พื้นที่ดำเนินการ ที่ตั้งของหมู่บ้านเป้าหมาย ๕๐๐ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะเวลาดำเนินการ ในไตรมาสที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมายมีอาชีพ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน

ตัวชี้วัดกิจกรรม มีการบันทึกรายงานข้อมูลอาชีพทุกหมู่บ้าน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

❖ ๖. ประชุมสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคณายกจน

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

๑. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดประสานกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมประชุม จำนวน ๒ วัน
๒. กรมการพัฒนาชุมชน จัดประชุมฯ จำนวน ๒ วัน โดยมีเนื้อหา ดังนี้
 - ๑) ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุมฯ
 - ๒) นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย
 - ๓) การแก้ไขปัญหาความยากจนในมิติรายได้
 - ๔) ทิศทางสังคมกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - ๕) แลกเปลี่ยนประสบการณ์การส่งเสริมอาชีพและรายได้ของหมู่บ้านเป้าหมาย

วันที่สอง

(๑) สังเคราะห์องค์ความรู้และแบ่งกลุ่มวิเคราะห์การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน ค้นหาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา/อุปสรรคของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย และความคุ้มค่าของโครงการฯ

(๒) ถอดบทเรียนและนำเสนอผลการวิเคราะห์ฯ

๓. กรรมการพัฒนาชุมชนสรุปและบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น ๖๐ คน

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดที่รับผิดชอบงานทุนชุมชน จำนวน ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐ คน

๒. ทีมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับอำเภอ ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๒๐ คน

๓. ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยเป้าหมาย ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๒๐ คน

งบประมาณ จำนวน ๔๓๙,๐๐๐ บาท

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่เอกชนในเขตกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล

ระยะเวลาดำเนินการ ในไตรมาสที่ ๒ เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดการแลกเปลี่ยนผลการขับเคลื่อนโครงการฯ ในเวทีและสามารถนำไปวางแผนเพื่อพัฒนางานในปีต่อไปได้

ตัวชี้วัดกิจกรรม มีสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

กิจกรรมยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าไทยสู่สากล (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

❖ **กิจกรรมย่อยที่ ๑ สร้างเครื่องช่ายกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า**

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการเวทีสร้างองค์ความรู้และสร้างเครื่องช่ายการตลาดผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า
วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเครื่องช่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๒๕ คน (จังหวัดละ ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๕ คน) รวม ๕๐๐ คน
๒. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวม ๔๐ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชน แจ้างจัดสรรงบประมาณให้ ๒๐ จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุดรธานี สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ สกลนคร มหาสารคาม นครพนม เลย ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ และจังหวัดมุกดาหาร

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการ เสนอของบประมาณ
๓. จังหวัดดำเนินการคัดเลือกกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าที่มีความพร้อมสนใจและต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จังหวัดละ ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๕ คน
๔. จังหวัดจัดเก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนา ดังนี้
 - ๔.๑ ข้อมูลวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (Product)
 - ๔.๒ ข้อมูลราคาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (Price)
 - ๔.๓ ข้อมูลการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (Promotion)
 - ๔.๔ ข้อมูลช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (Place)

แบบจัดเก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (4P)							
จังหวัด.....							
ข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย			ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม	ราคาผลิตภัณฑ์ (หน่วย/บาท)		ช่องทางการตลาด/ การจำหน่าย	การส่งเสริมการขาย (โฆษณาตามสื่อต่างๆ เช่น โปสเตอร์ ใบปลิว วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอื่นๆ)
ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่กลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)		ราคาปลีก	ราคาส่ง		

๕. จังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายการตลาดผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า (จำนวน ๒ วัน) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๕.๑ สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าในการสร้างเครือข่ายและการบริหารจัดการเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง

๕.๒ จัดตั้งเครือข่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัดขึ้น เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนข่าวสาร มีการจัดระเบียบโครงสร้างของเครือข่าย และมีกิจกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายร่วมกัน

๕.๓ สนับสนุนและส่งเสริมให้เครือข่าย จัดทำแผนพัฒนาตามแนวทางการพัฒนากลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE) โดยนำเอาข้อมูลของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการตามข้อ ๔ มาประกอบในการจัดทำแผนการพัฒนา ๓ เรื่อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) แผนพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด ๆ ละ ๑ แผน โดยการวิเคราะห์ SWOT และพิจารณาในเรื่องของโครงสร้างเครือข่าย การบริหารจัดการเครือข่าย การแลกเปลี่ยนข้อมูลการผลิต การตลาด เป็นต้น เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการพัฒนา

๒) แผนพัฒนากลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๑ แผน โดยการวิเคราะห์ SWOT และทบทวนการจัดตั้งกลุ่มตามหลัก ๕ ก เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการพัฒนา

๓) แผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๑ แผน เช่น แผนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

แผนที่ได้จะนำไปทบทวน ปรับปรุงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และทีมพัฒนาฯ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนายกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่สากล ตามกิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ ต่อไป

แผนการพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้ายผ้าขาวม้าระดับจังหวัด						
จังหวัด.....						
ลำดับ	กิจกรรม/โครงการ	รายละเอียดกิจกรรม	งบประมาณ	ช่วงเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานดำเนิน การรับผิดชอบ
		ระบุโดยสังเขป ทำอย่างไร ที่ไหน	(ไม่มี ระบุ -)	ดำเนินงาน		

แผนการพัฒนาภาคกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า						
ชื่อกลุ่ม..... อำเภอ..... จังหวัด.....						
ลำดับ	กิจกรรม/โครงการ	รายละเอียดกิจกรรม	งบประมาณ	ช่วงเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานดำเนิน การรับผิดชอบ
		ระบุโดยสังเขป ทำอย่างไร ที่ไหน	(ไม่มี ระบุ -)	ดำเนินงาน		

แผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า							
ชื่อกลุ่ม..... อำเภอ..... จังหวัด.....							
ลำดับ	ผลิตภัณฑ์	กิจกรรม/โครงการ	รายละเอียดกิจกรรม	งบประมาณ	ช่วงเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานดำเนิน การรับผิดชอบ
			ระบุโดยสังเขป ทำอย่างไร ที่ไหน	(ไม่มี ระบุ -)	ดำเนินงาน		

๕.๔ จังหวัดดำเนินการรวบรวมข้อมูลกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ตามข้อ ๔ และรวบรวมแผนพัฒนา ทั้ง ๓ ด้าน ตามข้อ ๕.๓ เป็นภาพรวมจังหวัด เป็นไฟล์ข้อมูลส่งกรมฯ ภายหลังกดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เสร็จสิ้นแล้ว

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมงานพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด

๒. เพื่อสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายประชารัฐ ภาคีรัฐ ภาคเอกชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคราชการ ภาควิชาการ ภาคประชาชน บริษัท ประชากรัฐ รักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๒๐๐ คน

๒. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวม ๔๐ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชน แจ้างจัดสรรงบประมาณให้ ๒๐ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุดรธานี สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ สกลนคร มหาสารคาม นครพนม เลย ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ อ่างนาจเจริญ และจังหวัด มุกดาหาร

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการ เสนอของบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการ

๓. จังหวัดเตรียมความพร้อมประสานภาคีเครือข่ายประชารัฐ ประกอบด้วย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคราชการ ภาควิชาการ ภาคประชาชน และบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

ที่มีบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้อง และมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า จังหวัดละ ๑๐ คน เพื่อจัดตั้งทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด

๔. จังหวัดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมงานพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ดำเนินการ ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ดำเนินการไตรมาสที่ ๑ (เดือนธันวาคม ๒๕๖๒) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) สร้างความเข้าใจร่วมกันในแนวทางการดำเนินโครงการและแนวทางการพัฒนา ๓ เรื่อง คือ ๑) การพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด ๒) การพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และ ๓) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า

(๒) ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของภาคีเครือข่ายภายในจังหวัด ประกอบด้วย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคราชการ ภาควิชาการ ภาคประชาชน และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ตามบทบาทภารกิจและความรู้ความเชี่ยวชาญในหน่วยงานของตน เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด การพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า

(๓) จังหวัดดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ระดับจังหวัด

(๔) ภายหลังแต่งตั้งทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ระดับจังหวัดแล้ว ให้จังหวัดดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่สากล ตามกิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒

ครั้งที่ ๒ ดำเนินการไตรมาสที่ ๔ (เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ระดับจังหวัด วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และบทเรียนความสำเร็จที่ได้จากการสนับสนุนดำเนินกิจกรรมตามแผนพัฒนาทั้ง ๓ เรื่อง

(๒) สรุปผลการสนับสนุนตามแผนการพัฒนาเครือข่าย แผนพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า

(๓) จังหวัดดำเนินการส่งรายงานสรุปผลการสนับสนุนการพัฒนาตามแผนการพัฒนาเครือข่าย แผนพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เป็นไฟล์ให้กรมฯ ทราบ

รายงานการสรุปผลการดำเนินการตามแผนการพัฒนา 3 ด้าน						
จังหวัด.....						
ผลการพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้ายผ้าขาวม้าระดับจังหวัด						
กิจกรรม/โครงการ	ผลการสนับสนุน		ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อออกมา		
	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ				
ผลการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า						
ชื่อกลุ่ม	กิจกรรม/โครงการ	ผลการสนับสนุน		ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อออกมา	
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ			
1						
2						
3						
4						
5						
ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า						
ชื่อกลุ่ม	ผลิตภัณฑ์กลุ่ม	กิจกรรม/โครงการ	ผลการสนับสนุน		ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อออกมา
			เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ		
1						
2						
3						
4						
5						

❖ กิจกรรมย่อยที่ ๒ พัฒนารูปแบบ คุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนายกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่สากล

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความร่วมมือของผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด

๒. เพื่อพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ตามแผนพัฒนาเครือข่ายกลุ่มและผลิตภัณฑ์

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๒๐๐ คน
๒. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๒๕ คน (จังหวัดละ ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๕ คน) รวม ๕๐๐ คน
๓. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๓ คน รวม ๖๐ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชน แจ้างจัดสรรงบประมาณให้ ๒๐ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุตรธานี สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ สกลนคร มหาสารคาม นครพนม เลย ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ และจังหวัด มุกดาหาร

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการ เสนอของบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการ

๓. จังหวัดเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนายกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่สากล ดำเนินการ ๒ วัน (ไตรมาส ๒ เดือนมกราคม ๒๕๖๓) โดยดำเนินการภายหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมงาน

๔. จังหวัดดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนายกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่สากล โดยมีสาระสำคัญดังนี้ พัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ครั้งที่ ๑ (เกิดทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ระดับจังหวัด เรียบร้อยแล้ว)

๔.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ร่วมกับทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด วิเคราะห์ทบทวน ปรับปรุงแผนพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า และแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างองค์ความรู้ และสร้างเครือข่ายการตลาดผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า มาเป็นแนวทางการพัฒนา ร่วมกัน

๔.๒ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด กับผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ (การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การใช้ สีสธรรมชาติในการผลิต การสร้างนวัตกรรมในการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเพื่อความหลากหลาย และการตลาด เป็นต้น)

๔.๓ ดำเนินการตามแผนการพัฒนา ภายหลังจากที่ทบทวนแล้วตามข้อ ๔.๑ แล้ว โดยทีมพัฒนาเครือข่าย (ภาคีเครือข่ายประชารัฐ) ร่วมกับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดำเนินการระหว่างมกราคม - สิงหาคม ๒๕๖๓ และมีการลงพื้นที่สนับสนุนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ อย่างน้อย ๓ ครั้ง

๒. เสริมสร้างประสบการณ์เพื่อขยายผลองค์ความรู้ในการยกระดับพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ต่อยอด ขยายผลองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ในการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๒๐๐ คน
๒. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๒๕ คน (จังหวัดละ ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๕ คน) รวม ๕๐๐ คน
๓. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ๒๐ จังหวัด ๆ ละ ๓ คน รวม ๖๐ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชน แจ้างจัดสรรงบประมาณให้ ๒๐ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่
จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุดรธานี สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ สกลนคร
มหาสารคาม นครพนม เลย ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ อัญญาเจริญ และจังหวัด
มุกดาหาร
๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการ เสนอของบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการ
๓. จังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อขยายผลองค์ความรู้ในการยกระดับ
พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างประสบการณ์ วิธีการศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้าง
ประสบการณ์เพื่อขยายผล องค์ความรู้ในการยกระดับพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ตามความเหมาะสมของแต่ละ
พื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
๔. ทีมพัฒนาเครือข่ายผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าระดับจังหวัด นำกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ สร้างเสริม
ประสบการณ์ ตามรูปแบบที่กำหนดในข้อ ๓ และพัฒนา ต่อยอด ขยายผลองค์ความรู้ที่ได้รับ มาปรับประยุกต์
ในการพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม และผลิตภัณฑ์

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

กิจกรรมที่ ๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยว
ดำเนินการโดยส่วนกลาง

กิจกรรมย่อยที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับมาตรฐานเส้นทางชุมชนท่องเที่ยว

พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกลไกภาครัฐ
ภาคใต้ 11 จังหวัด 20 ชุมชน งบประมาณ 9,000,000 บาท

งบประมาณ ๑,๖๓๒,๐๐๐ บาท

ดำเนินการระดับจังหวัด เขตพื้นที่ภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน ในไตรมาส ๒

วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เชื่อมโยงกับชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ
ภายในจังหวัดหรือแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก เมืองรอง แอ่งใหญ่ แอ่งเล็ก ที่เหมาะสมและสามารถสร้างรายได้
ให้ชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

กลุ่มเป้าหมาย ๑ รุ่น/ ๓๒ คน/ ๒ วัน ประกอบด้วย

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน

๑. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ประกอบด้วย

๑.๑ ผู้แทนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เป้าหมาย จำนวน ๑ หรือ ๒ ชุมชน ๆ ละ ๕ คน

๑.๒ ผู้แทนชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวภายในจังหวัดหรือแหล่งท่องเที่ยว

ที่มีความโดดเด่น

- จังหวัดที่มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒ ชุมชน คัดเลือก จำนวน ๕ คน

- จังหวัดที่มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑ ชุมชน คัดเลือก จำนวน ๑๐ คน

๒. ผู้แทนบริษัท ประชากรรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด จำนวน ๑๑ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน

๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดที่รับผิดชอบงานภาครัฐ ๑๑ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน

๔. ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัด ๑๑ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน

- ๕. ผู้แทนสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด ๑๑ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน
- ๖. ผู้แทนสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน
- ๗. ผู้แทนสมาคม ชมรมหรือผู้ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดละ ๗ แห่ง ๆ ละ ๑ คน
- ๘. เจ้าหน้าที่โครงการ จังหวัดละ ๓ คน

ขั้นตอนดำเนินการ ประกอบด้วย

1 **ต้นทาง**

- ๑. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน
- ๒. จังหวัดพิจารณาคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน ประกอบด้วย

2.1 เขตตรวจราชการ: กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย		2.2 เขตตรวจราชการ: กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	
ชุมพร	จำนวน 1 ชุมชน	กระบี่	จำนวน 2 ชุมชน
นครศรีธรรมราช	จำนวน 2 ชุมชน	ตรัง	จำนวน 2 ชุมชน
พัทลุง	จำนวน 2 ชุมชน	พังงา	จำนวน 2 ชุมชน
สุราษฎร์ธานี	จำนวน 2 ชุมชน	ภูเก็ต	จำนวน 2 ชุมชน
สงขลา	จำนวน 2 ชุมชน	ระนอง	จำนวน 1 ชุมชน
		สตูล	จำนวน 2 ชุมชน

3. โดยคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี A หรือ B หรือที่มีศักยภาพและมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับมาตรฐานเส้นทางชุมชนท่องเที่ยว ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒ วัน

๕. นำกิจกรรมย่อยที่ ๑ ซึ่งดำเนินการโดยส่วนกลางในไตรมาสที่ ๑ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีความสอดคล้อง ดังนี้

๕.๑) ศักยภาพของพื้นที่ (Positioning) อาทิ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๕.๒) ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Regional Key Areas) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

๖. เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นเรียบร้อยแล้ว ให้จังหวัดจัดทำรูปแบบ แนวทางยกระดับมาตรฐานเส้นทางชุมชนท่องเที่ยว จำนวน ๒ แนวทาง ดังนี้

๖.๑) รูปแบบ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เป็นการพัฒนาต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ฉะนั้น การสร้างรูปแบบ แนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวจะต้องมีมาตรฐานให้ดียิ่งขึ้น เช่น สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่สากล เช่น ด้านอาหาร ห้องน้ำ เรือ รับจ้างนำเที่ยว

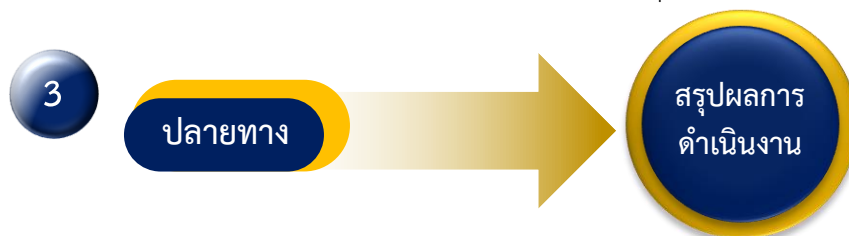
๖.๒) รูปแบบ แนวทางการเชื่อมโยงกับชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในจังหวัด หรือแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก เมืองรอง แอ่งใหญ่ แอ่งเล็ก ที่มีความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบ แนวทางการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ สร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยว เช่น ใช้ภาพสถานที่ท่องเที่ยว คำบรรยาย กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวไปเยือน และช่วยสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

๗. จัดทำข้อมูล รูปแบบเส้นทางชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยกลไกประชารัฐเชื่อมโยงกับชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในจังหวัด หรือแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก เมืองรอง แอ่งใหญ่ แอ่งเล็ก ตามแนวทางข้อ ๖ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ เส้นทาง (มีงบประมาณสนับสนุน)

พัฒนา ต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว
OTOP นวัตวิถี

ช่วยสร้างจินตนาการ สร้างแรงจูงใจ
ให้นักท่องเที่ยว

๘. จังหวัดรวบรวมข้อมูล สรุปผลการดำเนินงานตามข้อ ๕ - ๗ โดยจัดส่งรายงาน จำนวน ๑ เล่ม พร้อมไฟล์ข้อมูล ให้กรมการพัฒนาชุมชน

กิจกรรมย่อยที่ ๓ เชื่อมโยงช่องทางการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

งบประมาณ ๗,๒๖๓,๖๐๐ บาท

ดำเนินการระดับจังหวัด เขตพื้นที่ภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน ในไตรมาส ๓

วัตถุประสงค์ เพื่อจัดกิจกรรมเชื่อมโยงช่องทางการตลาดท่องเที่ยวชุมชนด้วยกลไกประชารัฐ

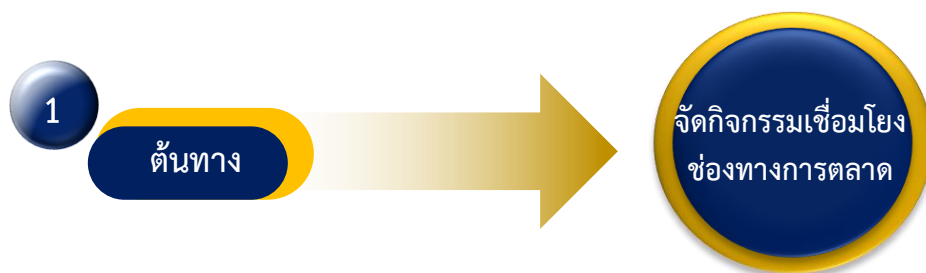
กลุ่มเป้าหมาย ๑๑ รุ่น/ ๓๐ คน/ ๒ วัน ประกอบด้วย

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ภาคใต้ จำนวน ๒๐ ชุมชน ๆ ละ ๖๕ คน รวม ๑,๓๐๐ คน ประกอบด้วย

๑. ผู้แทนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเป้าหมาย จำนวน ๕ คน และผู้แทนชุมชนเครือข่ายท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในจังหวัดหรือแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก เมืองรอง แอ่งใหญ่ แอ่งเล็ก จำนวน ๑๐ คน รวม ๑๕ คน

๒. ภาคีเครือข่ายประชารัฐ ๕ ภาคส่วน ประกอบด้วย แกนนำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน เครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว สื่อมวลชน จำนวน ๕๐ คน

ขั้นตอนดำเนินการ ประกอบด้วย

๑. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ภาคใต้ ๑๑ จังหวัด ๒๐ ชุมชน

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ แจ้งอำเภอที่มีหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อดำเนินการตามโครงการ

๓. จัดกิจกรรมเชื่อมโยงช่องทางการตลาดท่องเที่ยวชุมชนภาคใต้ด้วยกลไกประชารัฐ ดังนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมเชื่อมโยงช่องทางการตลาดให้ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดด้วยกลไกประชารัฐ เชื่อมโยงผู้ประกอบการท่องเที่ยว วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมช่องทางการตลาดท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี โดยจัดกิจกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง

๓.๒ จัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงช่องทางการตลาด ประกอบด้วย

๓.๒.๑ การสื่อสารทางการตลาด โดยสร้างกระแส ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อสร้างการรับรู้

๓.๒.๒ กำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยว

๓.๒.๓ กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว

๓.๒.๔ กำหนดเมนูอาหารพื้นถิ่น

๓.๒.๕ กำหนดกิจกรรมการแสดง นักเล่าเรื่อง

๓.๒.๖ อื่น ๆ

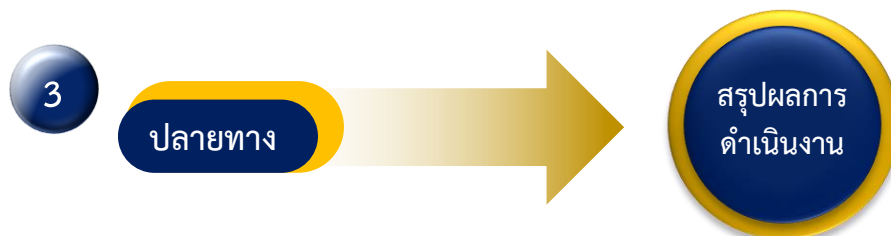
๓.๓ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล มุมมอง ประสบการณ์ การส่งเสริมช่องทางการตลาด การท่องเที่ยวชุมชน โดยกลไกภาครัฐของแกนนำชุมชน ผู้ประกอบการและภาคีเครือข่ายภาครัฐ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเชื่อมโยงช่องทางการตลาดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีโดยกลไกภาครัฐ (นำแผนไปดำเนินการตามข้อ ๔ โดยมีงบประมาณสนับสนุน)

๔. พัฒนาช่องทางการตลาดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีโดยกลไกภาครัฐ

๔.๑ นำแผนพัฒนาช่องทางการตลาดตามข้อ ๓.๓ ไปดำเนินการส่งเสริม พัฒนาให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๒ จัดทำสื่อออนไลน์/ออฟไลน์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างช่องทางการตลาดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ด้วยกลไกภาครัฐ โปรโมทการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป เช่น สร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวผ่าน Social media อาทิ Website Facebook หรือสื่อออฟไลน์ อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ โดยต้องทำอย่างน้อย ๓ ช่องทาง

๔.๓ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี อยู่ในโปรแกรมการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการท่องเที่ยว อย่างน้อย ๓ โปรแกรม ต่อ ๑ ชุมชน

๕. จังหวัดรวบรวมข้อมูล สรุปผลการดำเนินงานตามข้อ ๓ - ๔ โดยจัดส่งรายงาน จำนวน ๑ เล่ม พร้อมไฟล์ข้อมูล ให้กรมการพัฒนาชุมชน

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

กิจกรรมหลัก ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยทุนชุมชน

กิจกรรมย่อยที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพกองทุนชุมชน

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในสังคมไทย นับเป็นปัญหาเรื้อรังนำมาซึ่งปัญหาในด้านต่าง ๆ และเกี่ยวพันกันเป็นลูกโซ่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต ฯลฯ และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นทางออก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเศรษฐกิจฐานราก คือ ระบบเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถพึ่งตนเอง มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิด การพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้งสังคม ผู้คน ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและบริหารจัดการด้วยตนเอง เริ่มต้นจากการสร้างทุนชุมชนและกองทุนชุมชนที่เข้มแข็ง มีการผลิตพื้นฐาน การแปรรูป การบริการ การตลาด และความจำเป็นพื้นฐานต่าง ๆ สำหรับประชาชนในพื้นที่อย่างพอเพียง และพัฒนาต่อยอดไปสู่การเป็นธุรกิจของชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนชุมชน ให้เข้มแข็งและมีธรรมาภิบาลรวมถึงการพัฒนาทุน ชุมชนไปสู่การเป็นธุรกิจชุมชนเป็นการสร้างพลังชุมชนใช้พลังจากชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชนนั่นเอง โดยมีเป้าหมายให้ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อก้าวไปสู่เศรษฐกิจครัวเรือนมั่นคง ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่ ๑๖ การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๒ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คือยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นย่อยที่ ๔.๒ การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงิน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนชุมชนต่าง ๆ ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเงิน การลงทุนประกอบอาชีพและการจัดสวัสดิการ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการจัดตั้งมาเป็นระยะเวลานาน เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน ๒๓,๒๑๒ กลุ่ม สมาชิก ๓.๔ ล้านคน จำนวนเงินสะสมสะสม ๓๐,๘๑๘ ล้านบาท โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จำนวน ๒๙,๒๓๒ หมู่บ้าน จำนวนเงิน ๘,๖๙๔ ล้านบาท ปัจจุบันกองทุนชุมชนเจริญเติบโตมากขึ้นทั้งจำนวนเงินทุนและจำนวนสมาชิก กิจกรรมเครือข่ายที่ลงทุนโดยกองทุนชุมชนที่สามารถต่อยอดในเชิงธุรกิจของชุมชนเองได้อีกทั้งมีสมาชิกกองทุนกู้ยืมไปเป็นจำนวนมาก และหากมีการบริหารจัดการที่ไม่เข้มแข็งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิกรวมทั้งปัญหาการทุจริตได้ กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน(การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยทุนชุมชน) ขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการออม มีอาชีพและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาบุคลากรและคณะกรรมการให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล
๒. เพื่อส่งเสริมกองทุนชุมชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามหลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนและนำเงินทุนไปประกอบอาชีพได้

❖ กิจกรรมที่ ๑ พัฒนากลไกการขับเคลื่อนกองทุนชุมชน

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

๑. กรมฯ จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรม
 ๒. กรมฯ จัดทำฐานข้อมูลกองทุนชุมชน เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย
 - ๒.๑ จัดทำฐานข้อมูลการบริหารโครงการ บริหารสัญญาและการบริหารหนี้ (อิเล็กทรอนิกส์)
 - ๒.๒ จัดทำแบบประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล (อิเล็กทรอนิกส์)
 - ๒.๓ จัดทำรูปแบบการจัดทำบัญชีกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต) อิเล็กทรอนิกส์
 ๓. กรมฯ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านการพัฒนากองทุนชุมชน จำนวน ๔ วัน เดือนมกราคม ๒๕๖๓ เนื้อหาประกอบด้วย
 - ๑) ทิศทางการขับเคลื่อนงานกองทุนชุมชน ปี พ.ศ ๒๕๖๓
 - ๒) ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน พ.ศ ๒๕๕๓
 - ๓) ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกรมการพัฒนาชุมชน ว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พ.ศ ๒๕๕๕
 - ๔) ความรู้ความเข้าใจในการบริหารโครงการบริหารสัญญาบริหารหนี้ตามหลักธรรมาภิบาล
 - ๕) เวทีวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและค้นหาแนวทางการพัฒนากองทุนชุมชนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
 - ๖) วิธีการจัดทำฐานข้อมูลการบริหารโครงการบริหารสัญญาบริหารหนี้ตามหลักธรรมาภิบาลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
 - ๗) วิธีการประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
 - ๘) วิธีการจัดทำบัญชีกองทุนชุมชน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
 - ๙) แนวทางการคัดเลือกประชาชนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน
- กลุ่มเป้าหมาย** จำนวน ๒๒๘ คน ประกอบด้วย
๑. นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานทุนชุมชน จังหวัด ๆ ละ ๒ คน รวม ๑๕๒ คน
 ๒. ประชาชนผู้เชี่ยวชาญงานทุนชุมชน จำนวน ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๗๖ คน
- สถานที่ดำเนินการ** โรงแรมเอกชน (ส่วนกลาง)
- หน่วยดำเนินการ** สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
๔. จังหวัดทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) อย่างน้อยอำเภอละ ๑ ทีม ๆ ละ ๔ คน ประกอบด้วย
 - ๑) พัฒนาการผู้รับผิดชอบงานทุนชุมชน
 - ๒) ประชาชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
 - ๓) ประชาชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กข.คจ.) และ
 - ๔) คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

คุณสมบัติ Move for fund team :

- ๑) เป็นผู้มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับในชุมชน
- ๒) มีต้นทุนทางสังคมในชุมชนที่ดี
- ๓) เป็นแบบอย่างที่ดี
- ๔) ไม่มีภาระหนี้สินเกินตัว
- ๕) กระตือรือร้นและพร้อมที่จะเรียนรู้
- ๖) มีความเสียสละ
- ๗) มีความสามารถในการสื่อสาร/โน้มน้าวจิตใจมีทัศนคติในเชิงบวก

บทบาทหน้าที่

- ๑) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และจัดทำแผนปฏิบัติการ
- ๒) ส่งแบบข้อมูลลูกหนี้ พร้อมทั้งอธิบายวิธีการจัดเก็บให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)
- ๓) รวบรวมแบบข้อมูลลูกหนี้จากคณะกรรมการมาวิเคราะห์และประมวลผล
- ๔) ประชุม ทีม Move for fund team เพื่อประมวลผลข้อมูลและนำผลมาวางแผนให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน
- ๕) ทีมฯ ลงพื้นที่เป้าหมายตามแผนในการจัดเวที Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชนเพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหในเรื่องการบริหารโครงการ บริหารหนี้และบริหารสัญญา แก่คณะกรรมการและสมาชิก
- ๖) ทีมฯ ติดตามผลการดำเนินงาน
- ๗) รายงานผลตามลำดับขั้น

๕. จังหวัดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ขับเคลื่อนงานพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน (Move for fund team) ภายหลังจากกรมฯ จัดประชุมประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านการพัฒนากองทุนชุมชน (ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) จำนวน ๒ วัน

เนื้อหาของการประชุม

วันที่หนึ่ง

- * ทบทวนผลการตรวจสุขภาพกองทุนชุมชนประจำปี ๒๕๖๒
 - * จัดเวทีวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา ของการไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ๒๑ ตัวชี้วัด โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ๑๘ ตัวชี้วัด
 - * กำหนดทิศทางการพัฒนากองทุนชุมชนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้เข้าสู่ธรรมาภิบาล
 - * สร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓
 - * สร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบกรมการพัฒนาชุมชน ว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๕
 - * วางแผนการดำเนินงานและการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ในการสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน (จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามทะเบียนจัดสรร) รายละเอียดดังนี้
 - การสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนให้รับทราบการเข้าถึงแหล่งทุน
 - การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน เจ็อนไข
๑. ประชาชนในหมู่บ้านที่รายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ๓๒,๐๐๐ บาท/คน/ปี
 ๒. ประชาชนที่ไม่มีแหล่งเงินทุนเพื่อกู้เงินไปประกอบอาชีพ

๓. ประชาชนในหมู่บ้านที่ยังมิได้มีการออม

๔. คริวเรือนยาจนตามทะเบียนครัวเรือนเป้าหมาย

วันที่สอง

* ความรู้ความเข้าใจในการบริหารโครงการ บริหารสัญญา บริหารหนี้ตามหลักธรรมาภิบาล

* การบันทึกข้อมูลการบริหารโครงการ บริหารสัญญา บริหารหนี้ตามหลักธรรมาภิบาลในระบบ

อิเล็กทรอนิกส์

* การประมวลผลข้อมูลจากระบบการบันทึกข้อมูลการบริหารโครงการ บริหารสัญญา บริหารหนี้

ตามหลักธรรมาภิบาล

* การจัดทำบัญชีกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต) ระบบอิเล็กทรอนิกส์

* จัดทำแผนปฏิบัติการ ในประเด็น

๑. การพัฒนากองทุนชุมชนมุ่งสู่ธรรมาภิบาล

๒. การสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน

๓. กองทุนเกื้อหนุนความสำเร็จ

* มอบภารกิจทีมคู่หูคู่คิด (Move for fund team)

๖. จังหวัดสรูป และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)

งบประมาณ จำนวน ๖,๘๖๘,๘๐๐ บาท

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓,๖๖๔ คน ประกอบด้วย

๑. ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) อำเภอละ ๔ คน จำนวน ๘๗๘ อำเภอ รวม ๓,๕๑๒ คน

๒. นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดที่รับผิดชอบงานทุนชุมชนจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด ๆ ละ

๒ คน รวม ๑๕๒ คน

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่เอกชน

ระยะเวลาดำเนินการ ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ (ตามเงื่อนไขข้อที่ ๕)

ตัวชี้วัดกิจกรรม ร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้าประชุมมีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนงานกองทุนชุมชน

๗. กรมฯ ติดตามการดำเนินงานก่อน ระหว่าง และหลังของการดำเนินการ จำนวน ๓๖ จังหวัด เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓

๘. กรมฯ สรุปรายงานผลผู้บริหาร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ กองทุนในชุมชนมีการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

❖ กิจกรรมที่ ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนสู่ธรรมาภิบาล

- วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงแหล่งทุน
๒. เพื่อให้กองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

➤ กิจกรรม ๑ พัฒนากองทุนชุมชนมุ่งสู่ธรรมาภิบาล

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

๑. อำเภotreียมความพร้อมการดำเนินกิจกรรม รายละเอียดดังนี้
 - ทบทวนผลการตรวจสอบสุขภาพทางการเงินของกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๒
 - เตรียมกลุ่มเป้าหมาย รวมจำนวน ๒๐ คน ประกอบด้วย
 - ๑) ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) จำนวน ๔ คน
 - ๒) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่กลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดบังคับ ปี พ.ศ ๒๕๖๒ หรือจัดอยู่ในระดับ ๑ หรือจัดอยู่ในระดับ ๒
 - ๓) คณะกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนที่กองทุนไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดบังคับ ปี พ.ศ ๒๕๖๒ หรือจัดอยู่ในระดับ ๑ หรือระดับ ๒ หากไม่มีหรือมีไม่เพียงพอให้คัดเลือก ระดับ ๓
 ๒. อำเภอดำเนินการจัดประชุมประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ช่วงระหว่าง กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๓ (ภายหลังจากการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ขับเคลื่อนงานพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน (Move for fund team) ในระดับจังหวัดเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๑ วัน เนื้อหาประกอบด้วย
 - * การนำผลการตรวจสอบสุขภาพกองทุนชุมชนประจำปี ๒๕๖๒ ให้ที่ประชุมรับทราบ
 - * ให้คำแนะนำจากปัญหาที่พบ เช่น
 - การจัดทำบัญชีที่ไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่มีการจัดทำบัญชี
 - การดำเนินงานของกลุ่ม/กองทุน ไม่เป็นไปตามระเบียบ
 - คณะกรรมการดำเนินการไม่โปร่งใส ไม่มีการจัดประชุมคณะกรรมการหรือสมาชิก
 - คิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
 - ให้อุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกหรือครัวเรือนเป้าหมายกู้
 - * สร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ ๒๕๕๓
 - * สร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบกรมการพัฒนาชุมชน ว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พ.ศ ๒๕๕๕
 - * สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารโครงการ บริหารสัญญา การบริหารหนี้ตามหลักธรรมาภิบาล
 ๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รายงานผลให้จังหวัดทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)
 ๔. จังหวัดสรุป และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)
- งบประมาณ จำนวน ๘,๖๐๔,๔๐๐ บาท
- กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๘๗๘ อำเภอๆ ละ ๒๐ คน รวม ๑๗,๕๖๐ คน ประกอบด้วย
๑. ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) อำเภอละ ๔ คน จำนวน ๘๗๘ อำเภอ รวม ๓,๕๑๒ คน
 ๒. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และคณะกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) อำเภอละ ๑๖ คน จำนวน ๘๗๘ อำเภอ รวม ๑๔,๐๔๘ คน

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ สถานที่ราชการ

ระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๑ วัน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๓ (ตามเงื่อนไขข้อที่ ๒)

➤ กิจกรรมที่ ๒ เพิ่มศักยภาพกองทุนชุมชนด้านการบริหารโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้ ตามหลักธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

๑. จังหวัดร่วมกับอำเภอดำเนินการคัดเลือกกลุ่มหมาย ตามเงื่อนไข

๑) คัดเลือกจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการจัดระดับการพัฒนา (ประเมินศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์ ๒๑ ตัวชี้วัด (ปี ๒๕๖๒) ระดับ ๑ (พอใช้/ปรับปรุง) เป็นอันดับแรก กรณีไม่มีระดับ ๑ หรือมีไม่เพียงพอ ให้พิจารณาในระดับ ๒ (ปานกลาง) เป็นอันดับถัดไป ให้ครบจำนวนเป้าหมายที่กำหนด (ตามทะเบียนจัดสรร) รวมจำนวน ๔,๖๐๐ กลุ่ม ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๙๒,๐๐๐ คน (๘๗๘ อำเภอ)

๒) คัดเลือกจากหมู่บ้าน กข.คจ. ที่ได้รับการจัดระดับการประเมิน (ประเมินศักยภาพโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจนตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์ ๑๘ ตัวชี้วัด (ปี ๒๕๖๒) ระดับ ๑ (หมู่บ้านที่ต้องปรับปรุง) เป็นอันดับแรกกรณีหมู่บ้านในระดับ ๑ มีไม่เพียงพอ ให้พิจารณาหมู่บ้านระดับ ๒ (ปานกลาง) ให้ครบจำนวนเป้าหมายที่กำหนด (ตามทะเบียนจัดสรร) รวมจำนวน ๔,๔๐๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ คน รวม ๖๖,๐๐๐ คน (๘๗๘ อำเภอ)

๒. อำเภอร่วมกับทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) จัดทำแผนปฏิบัติงานสำรวจข้อมูลลูกหนี้ตามโปรแกรม บริหารโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้

๓. ทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) ลงพื้นที่เป้าหมาย ตามที่จังหวัดและอำเภอคัดเลือก โดยสำรวจ ข้อมูลลูกหนี้ตามโปรแกรมบริหารโครงการ บริหารสัญญาและการบริหารหนี้ (ครั้งที่ ๑)

๔. ทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) นำผลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลมาประมวลผล

๕. ทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) ประชุมทีมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานในการลงพื้นที่ (ครั้งที่ ๒)

๖. ทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ปรีกษา

๗. ทีมคู่มือ คู่มือ (Move for fund team) สรุปรายงานผลให้อำเภอทราบ

๘. อำเภอ รายงานผลให้จังหวัดทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)

๙. จังหวัดสรุป และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)

งบประมาณ จำนวน ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๙,๐๐๐ กองทุน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๔,๖๐๐ กลุ่ม

๒. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน ๔,๔๐๐ หมู่บ้าน

พื้นที่ดำเนินการ ที่ตั้งกองทุนจำนวน ๙,๐๐๐ กลุ่ม/หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่าง มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ระหว่าง มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ ระหว่าง กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๓

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ กองทุนในชุมชนมีการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดกิจกรรม ร้อยละ ๑๐๐ ของกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

➤ **กิจกรรมที่ ๓ สร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน**

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนได้เข้าถึงแหล่งทุน

● **กิจกรรมที่ ๓.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน**

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

๑. อำเภอเตรียมความพร้อมการดำเนินกิจกรรม รายละเอียดดังนี้

- ประชุมศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ (ศจพ.อ.) เพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนจำนวน ๒๐ คนต่อหนึ่งหมู่บ้านหรือตามความเหมาะสม ตามเงื่อนไขดังนี้

๑) หมู่บ้านที่ประชาชนมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ๓๒,๐๐๐ บาท/คน/ปี (ข้อมูลสภาพพื้นที่)

๒) หมู่บ้านที่มีแหล่งเงินทุนแต่ประชาชนไม่ได้รับโอกาสในการกู้เงินไปประกอบอาชีพ

๓) หมู่บ้านที่มีกองทุนชุมชน แต่สมาชิกกู้เงินไปไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ

๔) หมู่บ้านที่มีกองทุนชุมชน แต่ยังมีประชาชนที่ไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกในกองทุนนั้น ๆ

๕) คริวเรือนยากจนตามทะเบียนครัวเรือนเป้าหมายที่ยังมิได้เข้าถึงแหล่งทุนโครงการแก้ไขปัญหา

ความยากจนในการยืมเงินไปประกอบอาชีพ

๒. สร้างการรับรู้ให้แก่กองทุนต่าง ๆ ในชุมชนที่มีกลุ่มเป้าหมายให้พร้อมในการช่วยเหลือประชาชน

๓. อำเภอโดยทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) ลงพื้นที่จัดประชุม ณ ที่ทำการที่ตั้งหมู่บ้าน/กองทุนตามที่ได้คัดเลือก ตามข้อ ๑ จำนวน ๑ วัน เนื้อหาตามประเด็นดังนี้

๑) สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนให้รับทราบถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ในชุมชน

๒) สสำรวจบันทึกข้อมูลพร้อมทั้งจัดทำทะเบียนกลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงแหล่งทุนต่าง ๆ

๓) ให้คำแนะนำการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔) ส่งเสริมให้มีการเก็บออมเงินกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, กอช., สถาบันทางการเงินของรัฐ เป็นต้น

๕) แนะนำแหล่งทุนแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โครงการแก้ไขปัญหาคความ

ยากจน (กช.คจ.) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงินของรัฐ ฯลฯ

๖) ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) รายงานผลการประชุมให้อำเภอทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

งบประมาณ จำนวน ๔๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๙,๐๐๐ หมู่บ้าน/กองทุน ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๑๘๐,๐๐๐ คน

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ ที่ตั้ง ๙,๐๐๐ หมู่บ้าน/กองทุน

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ประชาชนที่อยู่ในชุมชนมีแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมไปประกอบอาชีพได้

● กิจกรรมที่ ๓.๒ กองทุนก้อนทุนสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้กองทุนในชุมชนสร้างโอกาสแก่ประชาชนในการเข้าถึงแหล่งทุน

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) ดำเนินกิจกรรม Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชนด้วยการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงาน

๒. ทีมคู่หู คู่คิด (Move for fund team) ถอดบทเรียน สรุปรายงานผลการติดตามให้อำเภอรอบ

๓. อำเภอรอบศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอรอบ (ศจพ.อ.) คัดเลือกกองทุนดีเด่นในการก่อthonการสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนในการนำเงินทุนไปประกอบอาชีพ

๔. กองทุนดีเด่นจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากอำเภอรอบ

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรอบ รายงานผลให้จังหวัดทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)

๖. จังหวัดสรุป และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ (ภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)

งบประมาณ จำนวน ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน จำนวน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม กองทุนดีเด่นในการก่อthonการสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน

จำนวน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗๖ หมู่บ้าน/กองทุน

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรอบ

พื้นที่ดำเนินการ ที่ตั้งหมู่บ้าน/กองทุน จำนวน ๗๖ หมู่บ้าน/กองทุน

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๓

ผลที่คาดว่าจะได้รับ กองทุนในชุมชนก่อthonให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้

ตัวชี้วัดกิจกรรม ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน จำนวน ๑๕๘,๐๐๐ คน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

โครงการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge - Based OTOP)

การขับเคลื่อน OTOP รัฐบาลได้ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน ให้มีส่วนสนับสนุนการสร้างการแข่งขันแก่ภาคประชาชน และการส่งเสริมบทบาทของสถาบันการศึกษาในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อผนึกกำลังของทุกภาคส่วนในชุมชนขับเคลื่อน OTOP สู่อุตสาหกรรมและยั่งยืนในรูปแบบของเครือข่ายองค์ความรู้ หรือ Knowledge - Based OTOP: KBO โดยในปี ๒๕๕๙ ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง ๔ ภาค ๆ ละ ๑ จังหวัด คือ เชียงใหม่ อุตรดิตถ์ ราชบุรี และสงขลา โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนให้มีเครือข่าย Knowledge - Based OTOP: KBO จำนวน ๗๕ เครือข่าย จัดทำทะเบียนเครือข่ายองค์ความรู้ KBO สนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีการเรียนรู้จากเครือข่าย KBO จังหวัด พร้อมทั้งหาความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP (Training Needs: TN)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายองค์ความรู้ KBO เป็นศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนให้แก่กลุ่มผู้ผลิตชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการประกอบการ และมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

หลักสำคัญ

คือ การเชื่อมโยงแหล่งความรู้ในท้องถิ่นและชุมชนมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ภายใต้การสนับสนุนของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานด้านเทคนิคการผลิตที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมสร้างความรู้ ทักษะและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีความโดดเด่น มีคุณภาพมาตรฐานพร้อมที่จะจำหน่ายทั้งในตลาดภายในและตลาดต่างประเทศได้ ที่สำคัญผลิตภัณฑ์นั้นยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างเด่นชัด

- ความหมายเครือข่ายองค์ความรู้มุ่งสู่การเป็น Knowledge - based OTOP

“การเชื่อมโยงสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นกับชุมชนโดยการจัดตั้งเครือข่ายเป็นศูนย์พี่เลี้ยง/ฝึกวิชาชีพ OTOP ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับภูมิปัญญา ในแต่ละท้องถิ่น”

- เป้าหมาย (Ultimate)

“ชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน (Sustainability)”

วิธีการ

- ขั้นตอนที่ ๑ ส่งเสริมเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge - Based OTOP: KBO)

๑.๑ จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทบทวนสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP: KBO) จังหวัด โดยพิจารณาจากกรมการมีครบตามองค์ประกอบหรือไม่ มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งหรือไม่ หรืออาจพิจารณาหน่วยงานหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มเติม หากมีการเปลี่ยนแปลงให้ยกย่องคำสั่งคณะกรรมการฯ เพิ่มเติมเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามแต่งตั้งและหนังสือแจ้งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง และส่งสำเนาคำสั่งให้กรมฯ เพื่อทราบ

๑.๒ จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติจัดประชุมและแจ้งคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP: KBO) จังหวัด พร้อมแบบตอบรับจัดทำระเบียบวาระการประชุม โดยระเบียบวาระการประชุม เช่น ผลการดำเนินงานของ KBO จังหวัด แนวทางการดำเนินงาน เป้าหมายการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำทะเบียนข้อมูล ผลิตภัณฑ์ประเภทปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) ที่มีศักยภาพ หรือระดับ ๑ - ๓ ดาว ที่ลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒ เป็นประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด

๑.๔ ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP: KBO) จังหวัด เพื่อพิจารณาดังนี้ (๑) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของ KBO จังหวัด (๒) ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เป็นเป้าหมาย การพัฒนาที่ไม่ซ้ำกับโครงการอื่น ๆ ของกรมการพัฒนาชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดละ ๒๐ กลุ่ม (๓) พิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด เป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผู้ผลิต/ ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน หรือตามความเหมาะสม

๑.๕ จังหวัดประสานวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสร้างนวัตกรรม จากสถาบันการศึกษาในพื้นที่หรือใกล้เคียงหรือหน่วยงานองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ

๑.๖ จังหวัดจัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ จำนวน ๑ ครั้ง ๒ วัน ๔๐ คน ประกอบด้วย (๑) ผู้แทน กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการคัดเลือกตามมติของคณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด จำนวน ๒๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑ คน รวม ๒๐ คน และ (๒) ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ตามมติการประชุมให้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔๐ คน เนื้อหาในการประชุม เช่น การส่งเสริมและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รูปแบบ ดีไซน์ ช่องทางการตลาด การสร้างแบรนด์ STORY หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม และจัดทำแผนการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ OTOP โดยมีคณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ตามแผนฯ

● ขั้นตอนที่ ๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

๒.๑ คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีภาครัฐ เอกชน หรือ สถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ตามความต้องการของกลุ่ม โดยทำเป็น หนังสือไปยังหน่วยงานพร้อมแนบแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ

๒.๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมาย ตามแผนการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ เช่น การยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ ทิศทางแนวโน้มการตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ เรื่องราวของผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่า ความคิดริเริ่มนวัตกรรม สร้างสรรค์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ตามความ เหมาะสมของแต่ละผลิตภัณฑ์ การลงพื้นที่ไปห้องค์ความรู้ คำแนะนำปรึกษา ณ สถานที่ผลิตในเชิงลึก

๒.๓ คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ติดตามสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา

๒.๔ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP นำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา ทำการทดสอบตลาดเพื่อนำ ข้อมูลมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ต้องการของตลาดมากที่สุด

๒.๕ จังหวัดสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมายมีช่องทาง ในการแสดงและจำหน่ายในตลาด เช่น การแนะนำหรือประสานกับแหล่งจำหน่ายให้นำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย ในร้านค้าสะดวกซื้อ ตลาดประชารัฐ ร้านค้าสวัสดิการของรัฐ งานอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัด เป็นต้น

๒.๖ จังหวัดจัดเวทีประชุมคัดเลือกผลิตภัณฑ์ OTOP เป้าหมาย จำนวน ๑ ผลิตภัณฑ์ **เป็นผลิตภัณฑ์ ประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน** ที่มีความโดดเด่น มีนวัตกรรม เข้าร่วมประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน เครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

๒.๗ จังหวัดนำผลิตภัณฑ์มาจัดแสดง และร่วมประกวดผลงานในส่วนกลาง

ตัวชี้วัดกิจกรรม

๑. ผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒๐ ผลิตภัณฑ์ ได้รับการพัฒนาและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ชี้วัด ๔ ใน ๖ โดยต้องผ่านเกณฑ์ข้อ ๑ และ ๒ ดังต่อไปนี้

- ๑) เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับในระดับพื้นฐาน
- ๒) มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ที่มีคุณภาพ
- ๓) เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงกัน

- ๔) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยนำเสนอเรื่องราวที่สร้างสรรค์และน่าสนใจ
- ๕) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน และมีตลาดการจำหน่ายที่ถาวรในช่องทางใด ช่องทางหนึ่ง
- ๖) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแบรนด์สินค้า ที่สามารถนำไปใช้ส่งเสริมการตลาด

๒. ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตชุมชน ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รูปแบบ หรือบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๕๒๐ ผลิตภัณฑ์

โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่มา

กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ปี ๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้มีศักยภาพในด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนงานด้านการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดรายได้ กำหนดให้มีการสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพเน้นกลุ่มท่องเที่ยวเป้าหมายเฉพาะ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาในรูปแบบนวัตกรรมสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทำงานแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารชุมชนท่องเที่ยวฯ การยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่ได้บูรณาการแนวทาง D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) หรือการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ที่ได้รับแนวทางมาจากประเทศญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนให้เกิดกิจกรรมที่รองรับการเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับเสน่ห์ของชุมชน ทั้งในด้านของสถานที่ อาหาร วิถีชีวิต ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งการร่วมทำกิจกรรมกับคนในชุมชน และเป็นการหนุนเสริมขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ สนับสนุนให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้ประชาชนได้อย่างยั่งยืน ด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) ให้เกิดความเข้มแข็งโดยการใช้ความหลากหลาย ใช้อัตลักษณ์ของท้องถิ่น มาสร้างมูลค่าเพิ่ม ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
๒. เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการบริหาร ผู้ประกอบการชุมชน ให้มีความพร้อมในการสร้างอัตลักษณ์เฉพาะของหมู่บ้าน ทั้งในด้านผลิตภัณฑ์ OTOP สินค้าที่ระลึก อาหารพื้นถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับลูกค้าเฉพาะกลุ่ม
๓. ยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้คุณภาพมาตรฐานเพื่อให้ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้ประชาชนในชุมชน
๔. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าและบริการ

กิจกรรมที่ดำเนินการในระดับของอำเภอ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม
๒. กิจกรรมจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว
๓. กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกชุมชน มีดังนี้

๑. จังหวัดคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยจังหวัดพิจารณาชุมชนในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไป ซึ่งพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่าง ๆ จำนวน ๗๖ จังหวัด ๓๐๐ ชุมชน (ตามจำนวนที่กรมฯ จัดสรรงบประมาณ)

๒. ชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ จะต้องไม่เป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว ที่ได้รับงบประมาณดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งยังไม่ได้รับการพิจารณาจัดประเภทการพัฒนาในปี ๒๕๖๒ จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๒.๑ โครงการสร้างคุณค่าและพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๑๑ จังหวัด ๑๒ หมู่บ้าน

๒.๒ โครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม กิจกรรมพัฒนาระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จำนวน ๒๐ จังหวัด ๘๔ หมู่บ้าน

๒.๓ โครงการยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและประชาสัมพันธ์ภาคเหนือ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการภาคเหนือ จำนวน ๓ จังหวัด ๑๒ หมู่บ้าน

การดำเนินงานโครงการฯ เน้นการขยายผลกระบวนการ D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) หรือการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ที่ได้รับแนวทางมาจากประเทศญี่ปุ่นเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนให้เกิดกิจกรรมที่รองรับการเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับเสน่ห์ของชุมชน จึงให้พิจารณาชุมชนที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกระบวนการ D-HOPE เพื่อให้เกิดการขยายผลแนวคิดเพิ่มขึ้น

๓. จังหวัดพิจารณาคัดเลือกชุมชนตามข้อที่ ๑ ตามจำนวนที่กรมฯ กำหนด โดยคำนึงถึงศักยภาพของชุมชน จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปชุมชน จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจากโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หรือโครงการที่กรมฯ ได้เข้าไปพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๕ ผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานให้สูงขึ้น

ข้อกำหนดประกอบการดำเนินการกิจกรรมเบื้องต้น

- กรมฯ กำหนดจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๓ (กรมฯ จะมีหนังสือแจ้งรายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงกลางเดือนธันวาคม ๒๕๖๒)
- ดำเนินการ ระดับกรมฯ ณ สถานที่เอกชน จำนวน ๔ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๙๐๔ คน (รุ่นละ ๒๒๖ คน) ประกอบด้วย
 ๑. ผู้นำชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ๓๐๐ ชุมชน ๆ ละ ๑ คน รวม ๓๐๐ คน
 ๒. พัฒนาการจังหวัดหรือผู้แทน ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๗๖ คน
 ๓. นักวิชาการจังหวัดที่รับผิดชอบงานฯ ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑ คน รวม ๗๖ คน
 ๔. พัฒนาการอำเภอหรือพัฒนาการที่รับผิดชอบพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย ๓๐๐ ชุมชน ๆ ละ ๑ คน รวม ๓๐๐ คน
 ๕. ผู้แทนหน่วยงานภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๒ คน

รวม ๑๕๒ คน

เมื่อกรมฯ ดำเนินกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ในส่วนกลางเสร็จสิ้นแล้ว กรมฯ จะมีหนังสือแจ้งให้จังหวัดกำหนดแผนจัดกิจกรรมในระดับอำเภอ จำนวน ๓ กิจกรรม

๑. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม
๒. สนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว
๓. กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

โดยจังหวัดต้องดำเนินการดังนี้

๑. จังหวัดกำหนดแผนดำเนินการกิจกรรมในระดับอำเภอ โดยต้องดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกในประเภท B (จังหวัดพิจารณาจากทะเบียนการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๒ ตามหนังสือกรมการพัฒนาชุมชนที่ มท ๐๔๐๘.๗/ว ๒๔๕๕ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ (สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์กรมฯ)

๒. ในกรณีที่จังหวัดเลือกชุมชนประเภท A ทั้งที่มีจำนวนชุมชนประเภท B เพียงพอ เข้าร่วมโครงการกรมฯ ขอให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลในการคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยวประเภท A แทน ชุมชนท่องเที่ยว ประเภท B โดยให้ระบุเหตุผลที่ไม่เลือกชุมชนท่องเที่ยวประเภท B ที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วยเหตุใด เพื่อประกอบเป็นข้อมูลให้ได้รับทราบข้อจำกัดของชุมชนท่องเที่ยวนั้น ๆ

วิธีการดำเนินการระดับอำเภอ

➤ กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม

เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ดำเนินการจัดประชุมฯ ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือก โดยงบประมาณที่จัดสรรให้ชุมชนละ ๖๔,๒๐๐ บาท ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมจำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๓ วัน รวม ๖ วัน โดยครั้งที่ ๒ ทดสอบโปรแกรม จะต้องเว้นระยะห่างจากการประชุมครั้งที่ ๑ ค้นหาแชมป์ เป็นเวลา ๕ – ๗ วัน

กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๒๐ คน/ครั้ง ได้แก่

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ผู้แทนหน่วยงานภาคีพัฒนา จำนวน ๑๐ คน
๒. ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และกลุ่มองค์กรในชุมชนท่องเที่ยว จำนวน ๑๐ คน

ขั้นตอน

๑. ดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๓ วัน โดยมีเนื้อหาโดยรวม ดังนี้

๑) บรรยายให้ความรู้เรื่องแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน การเขียนคำเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่สนใจ การเขียนเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Product Story) เทคนิคการเล่าเรื่องราวการจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวของผู้ประกอบการชุมชน

๒) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว ตามแนวทาง D-HOPE

๓) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้แก่ผู้เข้าชมเชิงปฏิบัติการฯ

๔) จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้รับการเสนอชื่อจากการประชุมฯ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

๕) ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน ๑ ครั้ง จำนวน ๓ วัน โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมดังกล่าว ภายหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) แล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ – ๗ วัน

๖) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน ๒๐ คน โดยจำแนกเป็น

(๑) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ผู้แทนหน่วยงานภาคีพัฒนา ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรในชุมชนท้องถิ่น จำนวน ๑๐ คน

(๒) ผู้ประกอบการชุมชนที่ได้รับใบไว้ในทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวน ๑๐ คน

๒. ดำเนินการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๓ วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐ คน ตามกิจกรรมข้อ ๑ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการทดสอบโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว

๒) ปรับปรุงโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และการนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้เหมาะสมและสามารถรองรับบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

๓) สรุปผลการจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้ผ่านการทดสอบโปรแกรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน/ ๑๐ โปรแกรม

๔) จัดทำโปรแกรมภาพรวมเพื่อใช้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน

หมายเหตุ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ และให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

➤ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว

จัดสรรให้ชุมชนละ ๒๓๓,๐๐๐ บาท เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ดำเนินการในระดับอำเภอ โดยกำหนดให้จัดทำกิจกรรม ณ ชุมชน/หมู่บ้านท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ โดยอำเภอดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณและรายละเอียดที่จัดสรรให้ ดำเนินการจ้างจัดทำกิจกรรมตามที่กำหนด

โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายอย่างน้อย ดังนี้

๑. ค่าจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนละ ๑,๐๐๐ เล่ม โดยต้องดำเนินการ ดังนี้

- จัดทำข้อมูลและถ่ายภาพของผู้ประกอบการชุมชนและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการชุมชนที่ได้จัดทำโปรแกรม ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน/๑๐ โปรแกรม รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญของอำเภอและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย

- ออกแบบรูปเล่ม และส่งรูปแบบให้อำเภอพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง

- จัดพิมพ์เอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม/ชุมชน รวมทั้งจัดทำเป็นดิจิทัลไฟล์เพื่อเผยแพร่ในระบบออนไลน์

- ดำเนินการเผยแพร่เอกสารแนะนำโปรแกรม โดยแจกจ่ายแก่ภาคีการพัฒนา ผู้ประกอบการบริษัท ห้าง ร้าน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ หรือห้องพักในโรงแรมที่เป็นที่นิยมพักของนักท่องเที่ยว และนำไปเผยแพร่ในงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ด้วย

๒. ค่าจัดกิจกรรมพิธีเปิดงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE/จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ วัน โดยดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

- กำหนดแผนการจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ จำนวน ๑ ครั้ง โดยต้องดำเนินการภายหลังจากได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีข้อมูลของชุมชนและผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน/๑๐ โปรแกรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว

- ระยะเวลาจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง ระยะเวลาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ วัน

- กำหนดให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการฯ จะต้องนำนักท่องเที่ยว ผู้ที่สนใจ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน สมาคมที่ดำเนินการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวภายในจังหวัดและผู้สื่อข่าว เข้าร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย

- กำหนดให้จัดเตรียมโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติ โดยเตรียมพื้นที่ในการปฏิบัติและสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ลงมือทำเป็นของที่ระลึกในงานนิทรรศการฯ

๓. ค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อบริการให้ผู้เข้าร่วมงานนิทรรศการ (ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำตามโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน)

๔. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยวที่ได้คัดเลือกนำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย ๑ กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์) โดยใช้จ่ายเป็นงบดำเนินการ งดเว้นการศึกษาดูงาน

๕. ค่าอำนวยการและบริหารโครงการ

หมายเหตุ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมฯ เบื้องต้นที่ได้กำหนดไว้ ในการกำหนดรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วน หากมีรายการนอกเหนือจากที่กรมฯ กำหนดเบื้องต้น สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม รายละเอียดเพิ่มเติมในการจัดทำกิจกรรมฯ จะชี้แจงให้ทราบในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ และให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

➤ กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

จัดสรรภายในวงเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ให้ชุมชนละ ๕ ผลิตภัณฑ์ โดยเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ละ ๓๐,๐๐๐ บาท โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอและชุมชนประชุมจัดทำโครงการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีรายละเอียดเบื้องต้นที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบข้อมูลผลิตภัณฑ์ของชุมชน ผลิตภัณฑ์ OTOP (๑ - ๓ ดาว) ผลิตภัณฑ์ QD ที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายได้ดำเนินการพัฒนาภายใต้โครงการที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการหรือที่หน่วยงานภาคีการพัฒนา ร่วมให้การสนับสนุน ชุมชนละ ๕ ผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามโครงการ (ไม่เป็นผลิตภัณฑ์ที่คิดค้นใหม่)

๒. กำหนดแผนดำเนินการพัฒนาในแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์

๓. อำเภอกำหนดแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. จ้างสถาบันการศึกษา/หน่วยงาน/องค์กร /เอกชน ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดำเนินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์และการวางแผนการตลาดให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ เป็นสินค้าที่สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวได้ โดยต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน และความต้องการทางการตลาด **ชุมชนละ ๕ ผลิตภัณฑ์**

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ

๖. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM **หมายเหตุ** รายละเอียดเพิ่มเติมในการจัดทำกิจกรรมฯ กรมฯ จะชี้แจงให้ทราบในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๓

ตัวชี้วัดกิจกรรม

๑. จำนวนเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน ๆ ละ ๑,๐๐๐ เล่ม รวม ๓๐๐ ชุมชน จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ เล่ม

๒. จำนวนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่มีกิจกรรมรองรับให้บริการนักท่องเที่ยวจำนวน ๓๐๐ ชุมชน ๆ ละ ๑๐ คน รวมจำนวน ๓,๐๐๐ คน และจำนวนโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ๓,๐๐๐ โปรแกรม

๓. จำนวนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ๓,๐๐๐ คน และจำนวนโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ๓,๐๐๐ โปรแกรม

๔. จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ให้มีรูปแบบ เป็นสินค้าพร้อมจำหน่ายบริการให้นักท่องเที่ยว **หมู่บ้านละ ๕ ผลิตภัณฑ์ รวมจำนวน ๑,๕๐๐ ผลิตภัณฑ์**

ตัวอย่างกรอบกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) และทดสอบโปรแกรมจำนวน ๒ ครั้ง

● ครั้งที่ ๑ ค้นหาแชมป์ จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๓ วัน

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
๑	- ชี้แจงภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับพื้นที่ จำนวน ๓ กิจกรรม ดังนี้ ๑) กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม ๒) กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน บริการนักท่องเที่ยว ๓) กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว (๕ ผลิตภัณฑ์) - รูปแบบแนวคิด D-HOPE และแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (D-HOPE: Decentralized Hand – On Program Exhibition) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน - การเชื่อมโยงแนวคิด D-HOPE กับบริบทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว - ความหมายของคำว่า ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และรูปแบบการจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวของผู้ประกอบการชุมชน	๑ ชม. ๒ ชม. ๒ ชม. ๑ ชม.	
๒	- แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว ตามแนวทาง D - HOPE - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) การเขียนคำเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่สนใจ และการเขียนเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Product Story) และเทคนิคการเล่าเรื่องราว และนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้แก่ผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ - จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้รับ การเสนอชื่อจากการประชุมฯ	๑ ชม. ๔ ชม. ๑ ชม.	
๓	- นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติฯ และร่วมกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงการนำเสนอโปรแกรมที่น่าสนใจและเหมาะสมกับระยะเวลาที่จัดกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) - ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน ๑ ครั้ง จำนวน ๓ วัน โดยให้กำหนดจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม ดังกล่าว ภายหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) แล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ - ๗ วัน	๓ ชม. ๓ ชม.	

หมายเหตุ ให้นำหมายผู้ประกอบการ (Champ) ที่ได้รับคัดเลือกในการเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบโปรแกรมฯ ในครั้งที่ ๒ เตรียมความพร้อมเบื้องต้น และให้เป็นกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ ๒

- **ครั้งที่ ๒ ทดสอบโปรแกรม จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๓ วัน (โดยให้กำหนดดำเนินการต่อเนื่องจากครั้งที่ ๑ ระยะเวลาห่างกัน ๕ - ๗ วัน)**

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
๑	- สรุปทบทวนและชี้แจงรายละเอียด/กำหนดการที่ได้จากเวทีครั้งที่ ๑ - นำเสนอภาพรวมการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) และโปรแกรม ๑๐ กิจกรรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในเรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ - ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ทั้ง ๑๐ คน นำเสนอโปรแกรมและรายละเอียดในการบริหารจัดการโปรแกรม - สรุปนัดหมายและจัดทำตารางเวลาในการทดสอบโปรแกรม	๑ ชม. ๒ ชม. ๒ ชม. ๑ ชม.	
๒	- จัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ทั้ง ๑๐ คน/๑๐ โปรแกรม	๖ ชม.	
๓	- สรุปและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทดสอบโปรแกรมและดำเนินการปรับปรุงโปรแกรมให้เหมาะสม และจัดทำทะเบียนรายละเอียดโปรแกรมที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำโปรแกรมภาพรวมเพื่อใช้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน - จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว - จัดทำแผนการจัดกิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว (๕ ผลิตภัณฑ์)	๔ ชม. ๑ ชม. ๑ ชม.	

กรมการพัฒนาชุมชน - แนวทาง D-HOPE

๑. ความเป็นมาของโครงการ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน ในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และพันธกิจกระทรวงมหาดไทย ข้อ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจ อำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ดำเนินงานโครงการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการชุมชน (Project for Community-Based Entrepreneurship Promotion) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ โครงการฯ ได้รับการกระตุ้นด้วยการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการในชุมชน และกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ประกอบการในชุมชนได้รับการพัฒนาตามแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้บริโภคได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition: D-HOPE ระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒) โดยอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนได้ลงนามในบันทึกการหารือ (Record of Discussions ของโครงการ “Project for Community – based Entrepreneurship Promotion” เพื่อร่วมมือกับฝ่ายญี่ปุ่น ในการขับเคลื่อนโครงการในพื้นที่เป้าหมาย และได้เริ่มดำเนินงานเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๙ จังหวัด คือ จังหวัดนครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ เชียงใหม่ ลำพูน ชลบุรี จันทบุรี ระนอง และจังหวัดตรัง และจำนวน จังหวัดเข้าร่วมจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งในการดำเนินงานแต่ละปีจะเป็นการร่วมกันจ่าย (Cost Sharing) ระหว่าง กรมการพัฒนาชุมชนกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดำเนินงานในพื้นที่ ๕ จังหวัด คือ จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี ราชนบุรี พังงา และจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นการขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มจากปีที่ ๑ โดยส่งเสริมให้พื้นที่เป้าหมาย มีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ กลุ่มองค์กร และครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการในชุมชน ให้สามารถจัดกิจกรรมที่ผู้บริโภคลงมือทำด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition) ตามแนวทาง D-HOPE

๒.๒ เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดโปรแกรมที่ผู้บริโภคลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition)

๓. ตัวชี้วัดโครงการ

๓.๑ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการที่สามารถจัดกิจกรรมที่ผู้บริโภคลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition) และมีผู้บริโภคลงมือเข้าร่วม

๓.๒ ร้อยละ ๕๐ ของผู้ประกอบการ Hand – On Program Exhibition มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕,๐๐๐ บาท

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ มีจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นที่ต้องการของลูกค้าเพิ่มมากขึ้น

๔.๒ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว, OTOP นวัตกรรม, สัมมาชีพชุมชน และการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่บริหารจัดการโดยชุมชน

๔.๓ มีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม

แนวคิด D-HOPE

๑. D-HOPE เพื่อการสร้างมูลค่าและพัฒนาศักยภาพสำหรับผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

D-HOPE คืองานอีเวนต์ที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งประชาสัมพันธ์ทรัพยากรท้องถิ่นและผู้ประกอบการชุมชน (Champ หรือ แชมเปียนประจำชุมชน) ให้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณชน นอกจากนี้ ยังเป็นสถานที่ที่กระตุ้นให้แชมเปียนประจำชุมชนมีความเป็นผู้ประกอบการและมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยที่ชุมชนสร้างสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการจัดนิทรรศการ D-HOPE และที่สำคัญยังเป็นแนวทางเลือกหนึ่งสำหรับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนรวมถึงการพัฒนาชนบท

๒. กรอบความคิดของ D-HOPE

D-HOPE จัดงานอีเวนต์ที่ใช้ระยะการดำเนินการเพียงไม่กี่เดือน โดยนำเสนอกิจกรรมในท้องถิ่นที่คนส่วนใหญ่มองข้าม ผ่านโครงการที่ผู้เข้าร่วมสามารถลงมือปฏิบัติได้เองที่จัดดำเนินการโดยแชมป์ประจำชุมชนที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น (ภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และอื่น ๆ) ณ สถานที่ที่พวกเขากำหนดเองต่อสาธารณชน ดังนั้น D-HOPE เป็นกิจกรรมแบบรวมที่จะทำให้ความสามารถพิเศษของผู้ประกอบการชุมชน (Champ หรือ แชมเปียนประจำชุมชน) เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนผ่านการโฆษณาในแคตตาล็อก D-HOPE ที่บรรจุข้อมูลโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติได้ทั้งหมดที่ผ่านการค้นหา Champ และทดสอบโปรแกรมแล้ว

ดังนั้น D-HOPE จึงเสริมสร้างความสามารถของผู้ประกอบการชุมชน (Champ หรือ แชมเปียนประจำชุมชน) ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการที่จะถูกจัดขึ้น ซึ่งรวมถึงการสนทนากลุ่มและการทดลองจัดโปรแกรมที่ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมดังกล่าว และการดำเนินการที่เปิดให้ผู้สนใจเข้าร่วมในงานอีเวนต์จริง อีเวนต์ D-HOPE ช่วยให้ผู้ประกอบการชุมชน มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างโปรแกรมที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวลงมือดำเนินการ ในกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ได้อย่างแท้จริง

๒.๑ D-HOPE หรือ Decentralized Hands-on Program Exhibition (นิทรรศการแบบกระจายที่ผู้เข้าร่วมสามารถลงมือปฏิบัติได้)

แนวความคิดจัดกิจกรรม D-HOPE มีลักษณะแตกต่างจากงานนิทรรศการ OTOP ที่ผลิตภัณฑท์ทั้งหมดถูกนำมารวมศูนย์หรือจัดแสดงในที่เดียวกัน (แบบรวมตัวสู่ศูนย์กลาง) เช่น งาน OTOP City งานประจำปีจังหวัด

ในทางกลับกัน นิทรรศการ D-HOPE นั้นอยู่ในลักษณะกระจาย กล่าวคือ มีโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถร่วมลงมือปฏิบัติเองนั้น โปรแกรมนั้นเกิดจากการเลือก คัดสรรโดยบรรดาผู้ประกอบการชุมชนและผู้ให้บริการกิจกรรมเน้นในลักษณะให้ผู้เข้าชมร่วมลงมือทำ มากกว่าการจัดเป็นงานแบบศูนย์แสดงสินค้า เพื่อที่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนท้องถิ่น สามารถเรียนรู้จากการร่วมประสบการณ์จริงในกิจกรรมนั้น ๆ รายได้จากการขายโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถร่วมลงมือปฏิบัติเอง จึงจะถูกกระจายไปได้ทั่วทั้งหมู่บ้านเป้าหมาย ถือเป็นโอกาสแก่คนท้องถิ่น นอกจากนี้ แทนที่ผู้ผลิตจะต้องเดินทางออกจากหมู่บ้านไปยังอีกสถานที่ที่หนึ่ง เพื่อจัดแสดงสินค้าและขายสินค้า แนวความคิดจัดนิทรรศการแบบ D-HOPE จะทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจจะเป็นผู้เดินทางไปยังหมู่บ้าน เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นและใช้ชีวิตตามมุมมองของคนท้องถิ่น ซึ่งนับเป็นสิ่งที่สร้างแรงดึงดูดที่สำคัญที่สุด และกำลังเป็นกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ตารางที่ ๑: ลักษณะของงานแสดงสินค้า

	แบบรวมศูนย์	แบบกระจาย
เน้นการจัดแสดง		
เน้นผู้เข้าชมร่วมลงมือปฏิบัติ		

๒.๒ D-HOPE และเศรษฐกิจแบบสร้างประสบการณ์

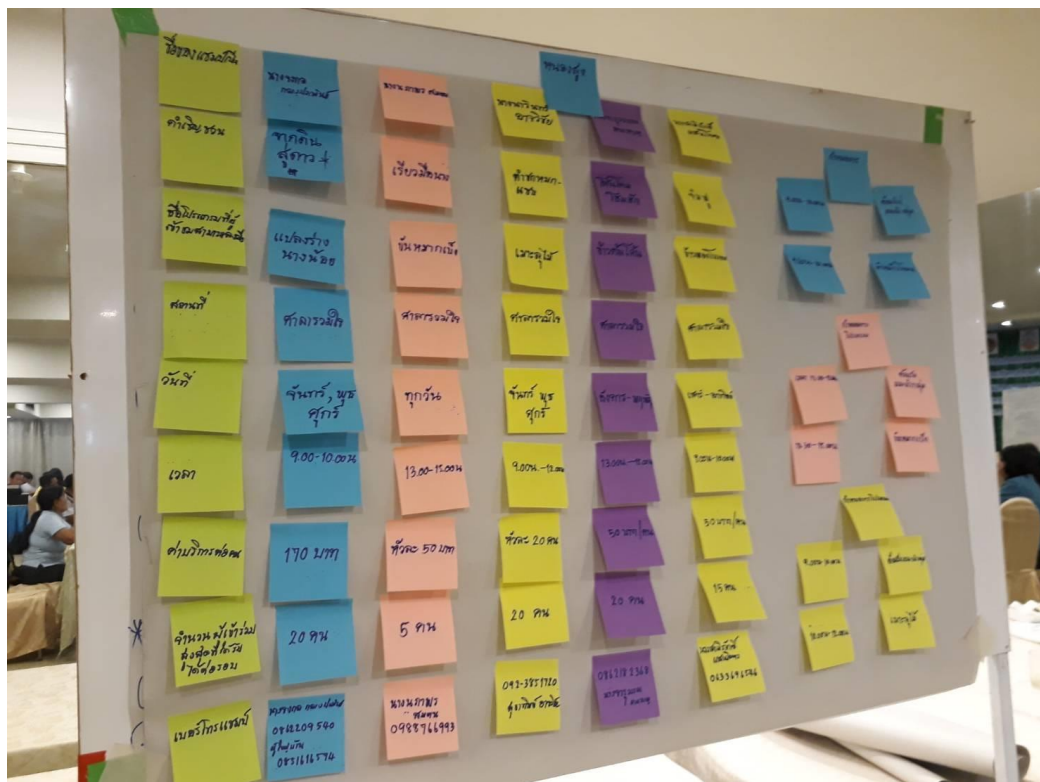
D-HOPE ถูกออกแบบตามทฤษฎีเศรษฐกิจแบบสร้างประสบการณ์ ซึ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากสินค้าโภคภัณฑ์ ผลิตภัณฑท์ การบริการ ไปสู่การร่วมแบ่งปันประสบการณ์ หรือการเปลี่ยนไปสู่อีกขั้นซึ่งประสบการณ์มีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑท์และการบริการเป็นอย่างมาก ดังนั้น โปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติได้จึงถูกออกแบบขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบท้องถิ่น ในขณะที่ผู้ประกอบการชุมชน หรือ (Champ) ที่ให้บริการสามารถเก็บเงินค่าสร้างประสบการณ์ (ค่าเข้าร่วม) ได้ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องทำมากกว่าการพานักท่องเที่ยวไปชมสถานที่ต่าง ๆ

๒.๓ คำนียามของโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ (Hands-on Program)

โปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ (Hands-on Program) เป็นการนำเสนอโปรแกรมการทํากิจกรรมที่ประกอบไปด้วยเรื่องราวของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) หรือแชมป์ประจำท้องถิ่น และรูปถ่ายของพวกเขา พร้อมรายละเอียดโปรแกรมที่พวกเขาได้ออกแบบ เพื่อนำเสนอความเป็นผู้ประกอบการของแต่ละคนที่เมื่อนำมารวมไว้ด้วยกันช่วยสร้างความหลากหลายของกิจกรรมและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) แต่ละคน ได้คิดโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ โดยเน้นที่เรื่องราวของผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาศักยภาพของพวกเขา กฎเกณฑ์สำคัญของโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ คือ การมีกิจกรรมที่ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ลงมือทำ หรือที่เรียกว่าลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างประสบการณ์แล้วก็สนุกไปกับกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ได้จัดทำโปรแกรมนำเสนอไว้

ตัวอย่างรายละเอียดของโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่นำเสนอเพื่อให้ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือปฏิบัติ

- ชื่อโปรแกรม
- คำขวัญ
- ระยะเวลา (สำหรับกิจกรรมในโปรแกรม)
- สถานที่
- ราคาต่อคน
- จำนวนผู้เข้าร่วมที่สามารถรับได้
- การเตรียมตัว

กรณีศึกษาจังหวัดลำพูน

**บ้านแม่สารบ้านตอง : กอผ้าไหมแฉวงลาย สบ ผ้ากอ
Ban mae sam ban tong : Breast cloth & Garland Weaving**

ชื่อผู้ประกอบการ คุณอุทัยไทย (เกษียรดี สหศักดิ์)
วัน เวลา ที่ดำเนินการ ทุกวัน (กรุณาแจ้งล่วงหน้าทุกครั้ง)
วันละ 3 ชั่วโมง

จำนวนที่รับได้/รอบ 250 บาท/คน
จำนวนที่รับได้/รอบ 35 คน
สถานที่ดำเนินการ 48/2 บ้านแม่สารบ้านตอง ต.เวียงยอง อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน 51000

ข้อมูลการติดต่อ โทร.090-8939284 ID: AuthaSilk
นางระวี สหศักดิ์
Mr.Raewat Singak

**กอผ้าไหม สบ
ในวัยเก๋าสี**

เวลา	กิจกรรม
09.00-09.30 น.	บรรยายเรื่องการทอผ้ากอถักดอก
09.30-11.00 น.	สาธิตปฏิบัติทอผ้ากอถักดอก
11.00-12.00 น.	เยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ผ้ากอ และ กิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน

**บ้านแม่สารบ้านตอง : ฝึกปั้นปูนในรูปแบบต่างๆ
Ban mae sam ban tong : Numerous Sculpture & molding**

ชื่อผู้ประกอบการ เกษอมภรณ์ สมสาร
วัน เวลา ที่ดำเนินการ ทุกวัน (กรุณาแจ้งล่วงหน้าทุกครั้ง)
วันละ 2 ชั่วโมง
เวลา 13.00-15.00 น.

จำนวนที่รับได้/รอบ 159 บาท/คน
จำนวนที่รับได้/รอบ 35 คน
สถานที่ดำเนินการ บ้านแม่สารบ้านตอง ต.เวียงยอง อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน 51000

ข้อมูลการติดต่อ โทร.086-1818530

เสียบาย ลายบัน

นางเกษอมภรณ์ สมสาร

เวลา	กิจกรรม
13.00 น.	บรรยายเกี่ยวกับงานปั้นปูนใน รูปแบบต่างๆ เช่น ตัวหนังสือ ออกไม้ เลขมงคล ฯลฯ
13.30-15.00 น.	ฝึกปฏิบัติทอปั้นปูนในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวหนังสือ ออกไม้ เลขมงคล ฯลฯ

*** รายละเอียดของโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ของแต่ละราย ที่นำเสนอเพื่อให้ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือปฏิบัติ จะถูกรวบรวมจัดทำเป็นเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือ แคตตาล็อก D-HOPE เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจและนักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อโปรแกรมตามความสมัครใจ

เอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือ แคตตาล็อก D-HOPE ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของชุมชน เมื่อเรามีข้อมูลมากขนาดนี้ ก็นับเป็นเครื่องมืออันทรงพลังที่จะให้ผู้คนในท้องถิ่นได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ได้หลากหลายวิธี

The image shows a grid of 10 small promotional cards for various community-based tourism activities in Lamphun province. Each card includes a title, a brief description, a photo of the activity, and contact information. The activities include: 1. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 2. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 3. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 4. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 5. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 6. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 7. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 8. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 9. การทอผ้าไหม (Silk Weaving), 10. การทอผ้าไหม (Silk Weaving).

๒.๔ จากใหญ่ไปสู่เล็ก

D-HOPE เน้นกิจกรรมเล็ก ๆ ที่คิดโดยแต่ละคน และรวบรวมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การรวบรวมสิ่งเล็ก ๆ จนนำไปสู่สิ่งใหญ่สิ่งหนึ่งก็จะได้แคตตาล็อกที่มีความหลากหลาย ในการทำเช่นนี้ กระบวนการ D-HOPE จึงเป็นการเปิดกว้างและหลอมรวมชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว โดยการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม นำไปสู่การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในชุมชน นอกจากนี้ หมู่บ้านยังสามารถจัดสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มรายได้ และกลายเป็นผู้ประกอบการที่มีนวัตกรรม

ยกตัวอย่างเช่น ได้มีการคิดโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าชมจะได้ร่วมลงมือปฏิบัติ โปรแกรมหนึ่งขึ้นมา ต้องร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน และการประเมิน เพื่อให้บรรดาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) สามารถพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นธรรมดาที่ระยะเวลาและเนื้อหาของโปรแกรมของแต่ละคนอาจแตกต่างกันออกไป ดังนั้น โปรแกรมที่เวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมงของแต่ละโปรแกรม จึงนับว่าเพียงพอที่ชาวบ้านที่เหลือนในหมู่บ้านก็ยังสามารถสนับสนุนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เหล่านี้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมกลไกการสนับสนุนกัน เกิดความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันภายในหมู่บ้าน และเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างคนในชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน หากเป็นเช่นนี้ ชุมชนเล็ก ๆ ที่ไม่เป็นที่รู้จัก ก็มีโอกาสแข่งขันกับเมืองท่องเที่ยวขนาดใหญ่โดยไม่ต้องทุ่มลงทุนโครงสร้างพื้นฐานได้

๒.๕ นิทรรศการ D-HOPE เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลยุทธ์การตลาด

วิธีการท่องเที่ยวได้มีการกระจายรูปแบบจากกรุ๊ปทัวร์ไปสู่การที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวเองตามพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร ดังนั้น นักท่องเที่ยวส่วนมากจึงนิยมเดินทางมาด้วยตนเองเพื่อต้องการค้นหาสิ่งที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งไม่สนใจสิ่งที่พวกเขาสามารถหาข้อมูลจากการ Google ได้ง่าย ๆ แต่มาเพื่อค้นหาประสบการณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่หาที่ไหนไม่ได้อีก ซึ่งเป็นคุณค่าที่ยังไม่มีใครค้นพบ ดังนั้น แคตตาล็อก D-HOPE จึงเป็นเครื่องมือเผยแพร่คุณค่าเหล่านั้นในชุมชนสำหรับช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

อีกประการหนึ่งด้านการท่องเที่ยวก็คือ การให้นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนเป็นผู้เลือกสถานที่ที่อยากไป สถานที่กิน สถานที่ชม และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ การที่นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนมีตัวเลือกมากมายหลากหลายทำให้พวกเขาสามารถวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวได้ในแบบที่ต้องการ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความพึงพอใจ และหมู่บ้านเองก็สามารถสนองตอบความต้องการได้ครบถ้วนเช่นเดียวกัน

ดังนั้น นิทรรศการ D-HOPE จึงเริ่มจากพิธีเปิดตัว เพื่อให้สาธารณชนรับรู้เกี่ยวกับนิทรรศการและแคตตาล็อก เมื่อนิทรรศการเริ่มขึ้น นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนสามารถเลือกได้ว่าต้องการไปเยือนหมู่บ้านใด ต้องการร่วมกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติกิจกรรมใด และติดต่อกับแชมป์ผู้ประกอบการโดยตรง ดังนั้น แชมป์ผู้ประกอบการจะต้องพยายามเผยแพร่กิจกรรมแบบร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนในระหว่างช่วงงานนิทรรศการให้มาก ซึ่งเป็นการฝึกฝนทักษะทางการตลาดเช่นกัน และยังสามารถเผยแพร่แคตตาล็อกผ่านทางสื่อดิจิทัลหรือแชร์ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น ทางเฟซบุ๊ก หรือเว็บไซต์

ถึงที่สุดแล้ว แนวทาง D-HOPE คือ เวทีที่ผู้ผลิตและผู้ให้บริการสามารถพัฒนาขึ้นมาเป็นผู้ประกอบการชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและแนวคิดใหม่ๆ เพื่อสร้างหรือยกระดับกิจการของพวกเขา โดยผ่านทาง การปฏิสัมพันธ์ กับนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน เช่นนี้จะทำให้ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ได้เข้าใจความต้องการของตลาดได้ดีขึ้น และสะท้อนข้อมูลเหล่านั้น (เปรียบได้กับการทำแบบสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า) ผ่านทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการให้บริการ หรือนำไปสู่การคิดค้นธุรกิจใหม่ ๆ แคตตาล็อกจึงอาจนับเป็นการทดลองทางการตลาด เพื่อพัฒนาและปรับปรุงธุรกิจ ดังนั้น การที่มีโปรแกรมที่ผู้เข้าร่วมลงมือปฏิบัติรวบรวมอยู่ในแคตตาล็อกให้มาก จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อว่ากันตามหลักการกระจายโดยปกติแล้ว ยิ่งโปรแกรมเหล่านั้นเป็นที่รับรู้มากเท่าไร โปรแกรมผู้เข้าร่วมลงมือปฏิบัติเหล่านั้นก็สามารถให้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมได้มากขึ้นเท่านั้น

กรมการพัฒนาชุมชนกับการประยุกต์ใช้แนวทาง D-HOPE

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนงานบูรณาการ พัฒนาพื้นที่ระดับภาค โดยการจัดทำโครงการยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและ ประชาสัมพันธ์ภาคเหนือ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการภาคเหนือ และโครงการยกระดับการ ท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม กิจกรรมพัฒนาระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในภาคเหนือ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน และหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด จำนวน ๘๔ หมู่บ้าน ให้มีศักยภาพในด้านการบริหารจัดการด้าน การท่องเที่ยว โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนงานด้านการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดรายได้ กำหนดให้มีการสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการ ยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมโดยมุ่งเน้นการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว พัฒนารูปแบบนวัตกรรมสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมการตลาดด้านการ ท่องเที่ยว โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทำงานแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพคณะ กรรมการบริหารหมู่บ้านฯ การจัดทำแผนการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ของหมู่บ้าน เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถยกระดับสู่การจำหน่ายได้

โดยสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ได้นำแนวทาง D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) หรือการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองที่ได้รับ แนวทางมาจากประเทศญี่ปุ่น มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการข้างต้น เน้นให้เกิดกิจกรรมโปรแกรมการ ท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย โดยบูรณาการแนวทาง D-HOPE เพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ให้เกิดกิจกรรม ที่รองรับการเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับ เสน่ห์ของชุมชน ทั้งในด้านของสถานที่ อาหาร วิถีชีวิต ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งการร่วมทำกิจกรรมเปิดประสบการณ์กับ คนในชุมชน มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) หรือปราชญ์ชุมชน ฝึกปฏิบัติการ จัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชนที่น่าสนใจ และนำเสนอผ่านเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือแคตตาล็อก D-HOPE จัดงานนิทรรศการ D-HOPE ในระดับจังหวัดและ พื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายทั้ง ๒ ภาค ตลอดจนได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีบริการจำหน่ายรองรับ ให้นักท่องเที่ยวอีกด้วย รวมทั้งในส่วนกลางได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

***ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ website : <http://dhope.cdd.go.th/index.php/th/> และ
Facebook: <https://www.facebook.com/jica.thailand.dhope>

โครงการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ OTOP
๒. เพื่อให้ OTOP Trader และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อชายแดน ได้เรียนรู้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนประเทศเพื่อนบ้าน
๓. เพื่อให้ OTOP Trader และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อชายแดน ได้มีโอกาสเจรจาทำการค้ากับนักธุรกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
๔. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

รูปแบบการจัดแสดงและจำหน่าย

รูปแบบที่ ๑ จัดแสดงและจำหน่ายในพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน โดยจะต้องมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และ OTOP Trader ของจังหวัดชายแดนเป้าหมาย เข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่าย จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย

รูปแบบที่ ๒ จัดแสดงและจำหน่ายภายในจังหวัด โดยพิจารณาสถานที่บริเวณชายแดนเป็นลำดับแรก โดยจะต้องมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่ายไม่น้อยกว่า ๗๐ ราย แยกเป็น

- ๑) ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดชายแดนเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ ราย
- ๒) OTOP Trader และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดใกล้เคียง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้านติดเขตชายแดนไทย หรือพื้นที่ภายในจังหวัด โดยพิจารณาพื้นที่บริเวณชายแดนเป็นลำดับแรก จำนวน ๒๖ แห่ง ใน ๒๕ จังหวัด (ราชบุรี หนองคาย สระแก้ว กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง สงขลา สตูล นราธิวาส จันทบุรี เลย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี บุรีรัมย์ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน ตาก อุตรดิตถ์ สุรินทร์ พะเยา)

วิธีการ

๑. จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำและขออนุมัติโครงการฯ ซึ่งจังหวัดสามารถตั้งงบประมาณสมทบเพิ่มเติมได้
๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดประสานหน่วยงานภาคี หน่วยงานภาครัฐ OTOP Trader เครือข่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการดำเนินงาน โดยการประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินงาน การกำหนดกรอบงาน การกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการ OTOP จัดทำแผนปฏิบัติการ ตลอดจนการประสานผู้ประสานงานของประเทศเพื่อนบ้าน
๓. คัดเลือกผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมงาน โดยการประชุม OTOP Trader เครือข่าย OTOP จังหวัด เพื่อร่วมกันพิจารณากลุ่มฯ เข้าร่วมงานตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น พิจารณาจากศักยภาพการผลิต คุณภาพผลิตภัณฑ์ ความพร้อมในการจำหน่ายในต่างประเทศของผู้ประกอบการ การให้ความร่วมมือและยอมรับในกฎกติกาหรือข้อกำหนดของงาน และบันทึกรายงานการประชุม และมีการแจ้งกำหนดการ กติกา ข้อปฏิบัติของการจัดงานแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมกิจกรรม
๔. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบฯ และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ
๕. ดำเนินการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อสานสัมพันธ์สองแผ่นดิน โดยสามารถดำเนินการได้ จากรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังนี้

๕.๑ รูปแบบที่ ๑ จัดแสดงและจำหน่ายในพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน โดยจะต้องมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และ OTOP Trader ของจังหวัดชายแดนเป้าหมาย เข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่าย จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย และสามารถนำกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดข้างเคียงไปร่วมจำหน่ายได้ ในอัตรา ๖๐:๔๐

๕.๒ รูปแบบที่ ๒ จัดแสดงและจำหน่ายภายในจังหวัด โดยพิจารณาสถานที่บริเวณชายแดนเป็นลำดับแรก โดยจะต้องมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่ายไม่น้อยกว่า ๗๐ ราย แยกเป็น

๑) ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดชายแดนเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ ราย

๒) OTOP Trader และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดใกล้เคียง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย

ทั้งนี้ แต่ละรูปแบบจะต้องมีกิจกรรมอย่างน้อย ๓ กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย การจำหน่ายสินค้า OTOP การเจรจาธุรกิจ และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. สรุป วิเคราะห์ ประเมินผลโครงการ สรุปรายงานผลส่งกรมฯ หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานภายใน ๑๕ วัน ในรูปแบบเอกสารและ CD

ตัวชี้วัดกิจกรรม

๑. มีการจัดงานแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในประเทศกลุ่มอาเซียนหรือในพื้นที่ชายแดนประเทศไทย จำนวน ๒๕ จังหวัด ๒๖ ครั้ง

๒. ร้อยละ ๘๕ ของจำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมงานมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้เพิ่มช่องทางการตลาด จำนวน ๑ ช่องทาง

โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

ความเป็นมา

รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินโครงการตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบ ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการตลาดประชารัฐ โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในรูปแบบประชารัฐ มีแนวคิดการดำเนินงาน “พัฒนาตลาดใหม่ ขยายพื้นที่ ตลาดเดิม” วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการที่ได้รับความเดือดร้อนจากการ ไม่มีสถานที่ค้าขาย ตลอดจนผู้ประกอบการรายใหม่ ทำให้ตลาดในภารกิจหลักของกรมการพัฒนาชุมชน เปลี่ยนชื่อจาก “ตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้” เป็น “ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้” ดำเนินการ ครอบคลุม ๗๖ จังหวัด ทั่วประเทศ จำนวน ๒,๒๒๕ แห่ง ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยยังมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบตลาดประชารัฐ ๓ ประเภท ได้แก่ ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ตลาดประชารัฐของดี จังหวัด และตลาดประชารัฐ Modern Trade

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพตลาดประชารัฐให้มีเอกลักษณ์และตัวตนที่โดดเด่น เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เพิ่มช่องทางการตลาดให้กับสินค้าของสัมมาชีพ ผลผลิตทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีศักยภาพ แต่ขาดช่องทางและโอกาสในการจำหน่าย
๒. เพื่อสร้างการเรียนรู้และประสบการณ์ในการจำหน่ายสินค้าให้กับสัมมาชีพชุมชน เกษตรกร และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP
๓. เพื่อให้สัมมาชีพชุมชน เกษตรกร และผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้พัฒนาสินค้าให้ตรงกับความ ต้องการของตลาด แต่ยังคงเอกลักษณ์และตัวตนของชุมชน

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ที่กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบ จำนวน ๒,๒๒๕ แห่งในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด และตลาดขยายผลในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หรือหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OVC) หรือหมู่บ้านที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของอำเภอ ๆ ละ ๑ แห่ง รวมจำนวน ๘๗๘ แห่ง

กลุ่มเป้าหมาย

๑. เกษตรกร และผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน
๒. กลุ่มอาชีพในชุมชน เช่น สัมมาชีพชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสตรี ฯลฯ

วิธีการ

๑. จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการบริหารตลาด ผู้บริหารจัดการตลาด (CMO) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน รวมถึงเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวน/ประเมินผลการดำเนินงานตลาดที่ผ่านมา และกำหนดแผนการดำเนินงานส่งเสริมตลาดในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้และตลาดขยายผล ปี ๒๕๖๓ โดยให้กำหนดจำนวนครั้งที่จัดตลาดเป็นค่าเป้าหมายแก่ทุกตลาด แล้วจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ไว้สำหรับเป็นคู่มือการทำงาน จำนวน ๑ เล่ม

๒. จังหวัดพิจารณาและออกแบบการดำเนินงาน ใน ๒ รูปแบบดังนี้

รูปแบบที่ ๑ ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

๑) จัดสรรงบประมาณให้อำเภอไปดำเนินการจัดตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน โดยจำนวนเงินงบประมาณที่จะจัดสรรให้พิจารณาตามจำนวนตลาด และลักษณะของการจัดตลาด (รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน) รวมถึงศักยภาพและบริบทด้านอื่น ๆ ของตลาด ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องจัดสรรให้เท่ากันทุกตลาด

๒) จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดไปดำเนินการจัดตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ระดับจังหวัด โดยงบประมาณที่ได้รับจัดสรรต้องมีสัดส่วนใกล้เคียงกับตลาดระดับอำเภอ ห้ามแบ่งเงินงบประมาณไปจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์แจกจ่ายให้อำเภอ หรือแบ่งเงินงบประมาณไปจัดกิจกรรมในลักษณะ Event แต่สามารถแบ่งเงินงบประมาณไปจัดประชุมตามข้อ ๑ ได้

รูปแบบที่ ๒ ตลาดขยายผล

ควรพิจารณาจัดสรรให้แต่ละอำเภอละเท่ากัน

๓. จังหวัดและอำเภอที่เป็นเจ้าของตลาดจัดตลาดตามแผนขับเคลื่อนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ และตลาดขยายผล ปี ๒๕๖๓ โดยยึดหลักการทำงานในรูปแบบประชารัฐ แสวงหาพันธมิตรความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ขยายรูปแบบการจัดตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในโอกาสพิเศษ อาทิ เทศกาลท่องเที่ยว เทศกาลประจำปี ตลาดประชารัฐของดีจังหวัด ตลาดประชารัฐ Modern Trade รวมถึงตลาด OTOP Mobile และตลาดสัญจร โดยมีกิจกรรมดำเนินการ คือ

(๑) การแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลผลิตการเกษตร ฯลฯ

(๒) กิจกรรมส่งเสริมการขาย การแสดงศิลปวัฒนธรรม การสาธิตอาชีพ การบริการประชาชน การให้ความรู้ การรณรงค์งดการใช้ถุงพลาสติกตามนโยบายตลาดสะอาด ปลอดภัย No Foam No Plastics

(๓) การพัฒนาตลาดประชารัฐ อาทิ การสร้างเอกลักษณ์ของตลาด เช่น การแต่งกายของผู้ประกอบการ การใช้บรรจุภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การควบคุมคุณภาพสินค้าในตลาดนัดชุมชนให้มีมาตรฐาน การจัดให้มีการสุ่มสำรวจสินค้าโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การส่งเสริมให้ตลาดประชารัฐเป็นตลาดกลางในการระบายสินค้าชุมชน ออกไปจำหน่ายยังต่างอำเภอ/ต่างจังหวัด

(๔) การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทางสื่อต่าง ๆ

(๕) การประเมินความพึงพอใจของผู้ซื้อ/ผู้ขาย เป็นประจำทุกครั้งที่มีการจัดตลาด

(๖) แนวทางอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ ได้แก่ การขยายพื้นที่ ขยายเวลาในการจัดตลาด การเปิดรับผู้ประกอบการรายใหม่ให้เข้ามาจำหน่าย การพัฒนาเทคนิคการขายให้กับผู้ประกอบการในตลาดที่ยังขาดประสบการณ์ การปรับปรุงทัศนภายในภายนอกของตลาดให้น่าซื้อ

(๗) กรณีตลาดขยายผลที่ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ อาทิ เติ้นท์เคลื่อนที่ อาจจัดซื้อไว้สำหรับอำนวยความสะดวกในการจัดตลาด หรือนำคณะกรรมการบริหารตลาดไปศึกษาดูงานในตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ที่ประสบผลสำเร็จ

๔. จังหวัด/อำเภอ ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรม/โครงการตามแผนขับเคลื่อนฯ กรณีที่งบประมาณซึ่งได้รับจัดสรรจากกรมการพัฒนาชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้หรือไม่เพียงพอ

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ติดตามการดำเนินงาน ร่วมกับคณะกรรมการบริหารตลาด ผู้บริหารจัดการตลาด (CMO) ในพื้นที่ จัดเก็บข้อมูลยอดขายจำหน่าย รวมถึงข้อมูลสถานการณ์ความเคลื่อนไหวของตลาด และผู้ประกอบการ รายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบทุกเดือน ผ่านโปรแกรมออนไลน์

๖. ติดตามการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด
๗. สรุปผลการดำเนินงานโครงการรายงานผู้บริหารในระดับอำเภอ จังหวัด กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และคณะรัฐมนตรี ตามลำดับ

ตัวชี้วัดกิจกรรม จัดตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้และตลาดขยายผล จำนวน ๔๐,๐๔๖ ครั้ง

โครงการส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคและโครงสร้างอุตสาหกรรมและกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น
กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐเพื่อสังคม

กิจกรรมย่อยที่ ๑ สร้างและพัฒนาภูมิภาคขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ
กิจกรรมที่ ๑.๒ ประชุมกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาภูมิภาคการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ระดับจังหวัด
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อกำหนดทิศทางงานดำเนินงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐในระดับพื้นที่
๒. เพื่อให้จังหวัดมีการขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐอย่างเป็นรูปธรรม
๓. เพื่อพัฒนาภูมิภาคการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ระดับจังหวัด รวมทั้งพัฒนากลุ่มอาชีพ

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ

กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น ๒,๒๘๐ คน ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบาย
สานพลังประชารัฐประจำจังหวัด หรือคณะทำงานที่คณะกรรมการฯ ตั้งขึ้น หรือผู้เกี่ยวข้อง จังหวัดละ ๓๐ คน
ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณ ให้ ๗๖ จังหวัด
๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติเพื่อดำเนินงานตามโครงการ โดยมีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ จัดประชุมในไตรมาส ๑ จำนวน ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอาหาร จำนวน ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท และค่าวัสดุสำหรับจัดกิจกรรมที่ ๑.๒ จังหวัดละ ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๒.๒ จัดประชุมในไตรมาส ๒ จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอาหาร จำนวน ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท และค่าวัสดุสำหรับจัดกิจกรรมที่ ๑.๒ จังหวัดละ ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๒.๓ จัดประชุมในไตรมาส ๓ จำนวน ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอาหาร จำนวน ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท และค่าวัสดุสำหรับจัดกิจกรรมที่ ๑.๒ จังหวัดละ ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๒.๔ จัดประชุมในไตรมาส ๔ จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอาหาร จำนวน ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท และค่าวัสดุสำหรับจัดกิจกรรมที่ ๑.๒ จังหวัดละ ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๓. จังหวัดศึกษานโยบาย รูปแบบ ทิศทาง การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ดำเนินการสำรวจรวบรวม จัดทำระบบและฐานข้อมูลการดำเนินงาน กำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๔. จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) หรือ คณะทำงานที่ คสป. จัดตั้งขึ้น อย่างน้อย ๒ ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทาง เป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ตามศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ ใน ๓ กลุ่มงาน ได้แก่ การเกษตร การแปรรูป และการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในการส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มเป้าหมาย ๕ กระบวนการ การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อความยั่งยืน การบริหารจัดการ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายเน้นหนัก ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง เช่น โครงการอาหารปลอดภัยสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร (๔ ร) การแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด ข้าวเพื่อสุขภาพ ฯลฯ

๕. ประสานการทำงานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา ๕ ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ร่วมขับเคลื่อนงานในลักษณะภาครัฐสนับสนุน เอกชนขับเคลื่อน ชุมชนลงมือทำ โดยวิธีการสร้างการมีส่วนร่วม เพิ่มรายได้ เพิ่มมูลค่าสินค้า ลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมาย สร้างรายได้ให้ชุมชน ประชาชนมีความสุข รวมทั้ง การติดตามการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยภาคีการพัฒนาเครือข่ายประชารัฐ

๖. เพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถของ คสป. และบริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด เป็นกลไกหลักร่วมทำงานคู่ขนาน ในการขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่ และเกิดการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

๗. ค้นหาผลงานเด่น (Best Practice) ของกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ธุรกิจชุมชน กิจกรรมชุมชน เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนา ต่อยอด และขยายผล รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิต เพื่อสร้างเครือข่ายการตลาดตามประเภทสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ (Cluster) เชื่อมโยงภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด รวมถึงการสร้างรูปแบบธุรกิจ (Business Model)

๘. จังหวัดสรุปผลการดำเนินกิจกรรมฯ ในระบบ BPM ภายใน ๗ วัน หลังจากดำเนินกิจกรรมแล้วเสร็จและจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมรายงานกรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายใน วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

งบประมาณ ๓,๖๙๓,๖๐๐ บาท

ดำเนินการ ไตรมาสที่ ๑ - ๔ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐเพื่อสังคม

กิจกรรมย่อยที่ ๒ สร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าชุมชนด้วยกลไกประชารัฐ

กิจกรรมที่ ๒.๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง วิเคราะห์ศักยภาพชุมชน และภาคีเครือข่ายประชารัฐในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างรายได้ในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเชิงพื้นที่

๒. เพื่อพัฒนา ต่อยอด ขยายผล การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก แก่กลุ่มเป้าหมายเน้นหนัก ด้วยกลไกประชารัฐ สร้างเครือข่ายการผลิตอาหารปลอดภัย เชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร (๔ ร)

กลุ่มเป้าหมาย

รวมทั้งสิ้น ๒,๕๐๘ คน จังหวัดละ ๓๓ คน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายจาก ๓ กลุ่มงาน ได้แก่ เกษตรแปรรูป ท่องเที่ยวโดยชุมชน (กลุ่มเป้าหมายเน้นหนักปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒) หรือกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ที่มีศักยภาพ จำนวนจังหวัดละ ๑๑ กลุ่ม ๆ ละ ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๓๓ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรงบประมาณ ให้ ๗๖ จังหวัด เพื่อจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยเชื่อมโยงกับกลไกประชารัฐ โดยประสานภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ภายใต้อาณาเขต ๕ ภาค เช่น เกษตร สาธารณสุข และบริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด เชื่อมโยงผลผลิตสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร (๔ ร) รวมทั้งสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้จังหวัดในการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ เพื่อสร้างความต่อเนื่อง ยั่งยืน แก่กลุ่มเป้าหมาย ในการผลิตอาหารปลอดภัยสู่ตลาด โดยกลไกประชารัฐตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง กลุ่มเป้าหมาย ๕ กระบวนการ ได้แก่ การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อความยั่งยืน การบริหารจัดการ จำนวน ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑๕,๐๐๐ บาท ในการเตรียมความพร้อมและจับคู่ธุรกิจเพื่อให้เกิดการซื้อขาย

๒. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติเพื่อดำเนินงานตามโครงการ โดยมีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ กำหนดแผนปฏิบัติการในการดำเนินกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร) โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาส ๒

๒.๒ จัดทำขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรกิจกรรมฯ ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และศักยภาพของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐของจังหวัด โดยให้ตอบโจทย์เกี่ยวกับการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย รวมทั้งควรมีเนื้อหาหลักประกอบด้วย

๑) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐสู่การสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (ศึกษาวิธีปฏิบัติจากจังหวัดใกล้เคียงที่มีผลการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐเกี่ยวกับอาหารปลอดภัยที่ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม)

๒) การสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยสู่ช่องทางการตลาด

๓) การจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจเพื่อให้เกิดการตลาดซื้อขายและทำสัญญาคู่ธุรกิจอาหารปลอดภัย โดยให้กลุ่มเป้าหมายพบคู่ธุรกิจ ได้แก่ คู่ธุรกิจจาก โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม และร้านอาหาร

๔) แผนดำเนินงานการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยสู่ช่องทางการตลาด

๒.๓ ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมฯ จำนวน ๒ วัน

๒.๔ สรุปผลการดำเนินกิจกรรมฯ หลังการดำเนินกิจกรรมแล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน

๓. จังหวัดหาหรือแนวทางการขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยโดยกลไกภาครัฐ ผ่านคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังภาครัฐประจำจังหวัด (คสป.) เพื่อให้ภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนตามภารกิจของหน่วยงาน

๔. จังหวัดคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเน้นหนักปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากชุมชนหรือเครือข่ายที่มีศักยภาพโดดเด่นในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ เช่น พืชผัก ผลไม้ ประมง ปศุสัตว์ อื่น ๆ กลุ่มเป้าหมายด้านแปรรูป เช่น ข้าวเพื่อสุขภาพ กลุ่มเป้าหมายท่องเที่ยวโดยชุมชน เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อพัฒนา ต่อยอด ขยายผล เพื่อสร้างเครือข่ายอาหารปลอดภัย เชื่อมโยงผลผลิตของชุมชนสู่การสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย

๕. ดำเนินการสำรวจ จัดทำข้อมูล การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ กลุ่มแปรรูปหรือกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เข้าประชุมฯ วิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาความต้องการ จัดประเภทเพื่อออกแบบกิจกรรมเชื่อมโยงการตลาดในลักษณะการเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Matching)

๖. จังหวัดจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยเชื่อมโยงกับกลไกภาครัฐ โดยประสานภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ภายใต้กลไก คสป. เช่น เกษตร สาธารณสุข และบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด เชื่อมโยงผลผลิตสู่โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร (๔ ร)

๗. จังหวัดจัดทำสรุปแนวทางการดำเนินกิจกรรม ผลการดำเนินงาน และติดตาม ประเมินผลเสนอ คสป. และรายงานกรมการพัฒนาชุมชนทราบ

หมายเหตุ ภาคเหนือสนับสนุน เฉพาะกลุ่มเป้าหมาย การแปรรูป และการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ข้าวเพื่อสุขภาพ กาแฟ อาหารแปรรูป ฯลฯ เนื่องจากได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคด้านการเกษตรแล้ว

งบประมาณ ๗,๗๕๒,๐๐๐ บาท

ดำเนินการ ไตรมาสที่ ๒ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

